

Confluente Bibliologice

Revistă de biblioteconomie
și știința informării

ISSN: 1857 - 0232 Nr. 1-2 (15-16), 2009

Director: Elena HARCONIȚA

Redactor - șef: Anatol MORARU

Colegiul de redacție:

Lina MIHALUȚA,

director - adjunct

Valentina TOPALO,

șef CD al ONU, șef Serviciu Manifestări Culturale

Silvia CIOBANU,

șef Serviciu Marketing / Activitate Editorială

Elena STRATAN,

șef Serviciu Cercetare / Asistență de Specialitate

Alexe RĂU,

directorul general al Bibliotecii Naționale din Republica Moldova

Silvia GHINCULOV,

dr. în științe economice, directorul Bibliotecii Științifice ASEM

Radu MOȚOC,

inginer, secretarul Asociației Pro Basarabia și Bucovina, Filiala Galați

Maria ȘLEAHTIȚCHI,

dr. în științe filologice, conf. univ., Universitatea de Stat "Alec Russo", Bălți

Nicolae ENCIU,

dr. hab. în științe istorice, conf. univ., Universitatea de Stat "Alec Russo", Bălți

Lector: Galina MOSTOVIC

Coperta / viziune grafică / tehoredactare: Silvia CIOBANU

Adresa redacției:

str. Pușkin, 38

mun. Bălți, 3100, Republica Moldova

Tel/fax: (231)23362

E-mail: libruniv@usb.md

Web: <http://libruniv.usb.md>

Tiparul: Biblioteca Științifică a Universității de Stat "Alec Russo" din Bălți

© Biblioteca Științifică a Universității de Stat "Alec Russo"

ISSN: 1857 - 0232

SUMAR / SUMMARY

EDITORIAL / EDITORIAL

Anatol MORARU

Valori imuabile /

Unchanging values..... 5-6

CARTEA DE VIZITĂ /

VIZITING CARD

Elena HARCONIȚA

Ora bilanțului 2008 /

Assessment hour of the 2008 year..... 7-16

BIBLIOMESAGER /

LIBRARY MESSENGER

Elena STRATAN

Evenimente / Events 17-22

Elena HARCONIȚA

Topul celor mai bune lucrări în domeniul bibliologiei și știința informării /

*The best works in bibliology and
information science*..... 23-25

OPORTUNITĂȚI MODERNE /

UP-TO-DATE OPPORTUNITIES

Valentina TOPALO

EBSCO.host în stil web 2.0 /

EBSCOhost in web 2.0 style 26-29

Marina MAGHER

Călătorii virtuale prin muzeele lumii /

Virtual travels via

world museums..... 30-32

DIALOG CONTINUU /

CONTINUING DIALOGUE

Gabriela CAZACU

Experiența de deservire a vorbitorilor de limbi străine /

*Experience of servicing the foreign
languages speakers*..... 33-37

Ala LÎȘÎI

Modalități de comunicare a colecțiilor /

*Methods of collection
communication*..... 38-43

CONSEMĂRI /

PRIZE FOR LITERATURE

Radu MOȚOC

Biblioteca "Ionel I. C. Brătianu" /

The library "Ionel I. C. Brătianu"..... 44-52

FILMUL COLECȚIEI /

COLLECTION MOVING

Margarita IULIC

Biografii succinte ale editurilor /

Brief biographies of publications..... 53-67

Mihaela STAYER

Un imperativ al lumii moderne - cunoașterea limbilor /

*An imperative of the modern world-
knowledge of languages* 60-71

SUMAR / SUMMARY

SUMAR / SUMMARY

Adela CUCU

**Capitolul Camil Petrescu în
colecțiile bibliotecii bălțene /**
*Camil Petrescu chapter in Balti
scientific library.....* **72-75**

Angela HĂBĂȘESCU

Un excurs în lumea teatrului /
A trip to the theater..... **76-79**

Elena ȚURCAN

**O expoziție on-line consacrată
Sfintelor Sărbători de Paști /**
*An online exhibition dedicated
to St. Easter holiday.....* **80-87**

Ala LÎȘÎ

Copilăria și cărțile ei /
Childhood and her books..... **88-92**

FORMAREA PROFESIONALĂ /
PROFESSIONAL DEVELOPMENT

Lina MIHALUȚA

**Creativitatea, inovația,
bibliotecarul /**
Creativity, innovation, librarian..... **93-95**

Elena HARCONIȚA

Elena STRATAN

Lina MIHALUȚA

Silvia CIOBANU

**Inovația și prețuirea oamenilor con-
stituie cheia succesului bibliotecii /**
*Innovation and valuing people
are the key of library success.....* **96-100**

STRATEGII ALE COLABORĂRII /
STRATEGIES OF COOPERATION

Nelea LICHII

**Modele de extensii
informațională /**
*Models of information
extension.....* **101-104**

RAFTUL DE SUS /
UPPER SHELF

Elena HARCONIȚA

**Cu zestrea genetică prin timp și
spațiu /**
*The genetic heritage via time
and space.....* **105-107**

Ana AMOAȘII

**Alocuțiune de lansarea cărții
"Alexandru Budișteanu" /**
*Speech to launch book "Alexandru
Budisteanu".....* **108-109**

Ina CIBOTARI

Cartea "Alexandru Budișteanu" /
"Alexandru Budisteanu" Book.... **110-111**

Elena STRATAN

**Bibliografia "Lucrările profesorilor și
colaboratorilor Universității de Stat
"Alec Russo" - un instrument analitic
relevant de regăsire a informației**
*Bibliography" Teachers and staff work
of "Alec Russo" State University -
a relevant analytical tool for
information retrieval .....* **112-113**

SUMAR / SUMMARY

SUMAR / SUMMARY

Elena STRATAN

**Curriculum la disciplina "Tehnologii
informaționale și comunicaționale"**

Curriculum for the discipline

"Information and communication

technologies" 114-115

Elena HARCONIȚA

Prima verbă

First there was the word 116-117

Elena HARCONIȚA

**Expresie a puterii de creație și
originalității gândirii bibliotecarilor**

Power of creative expression and

originality thinking

of librarian..... 118-121

Lidia KULIKOVSKI

Un proiect reușit

A successful project 122-124

Natalia CHERADI

Felicitări

Congratulations..... 125

Bibliological Confluences

Librarianship and Information Science magazine

of the Scientific Library

of the State University "Alecă Russo"

Nr. 1 - 2, 2009

VALORI IMUABILE

Anatol MORARU, redactor - șef

Cuvîntul *patrimoniu*, ne spune dicționarul, este unul polisemantic. Ne propunem, în exercițiul ce urmează, să disertăm pe marginea unui subiect captivant, ce derivă semantic din noțiunea complexa de patrimoniu – moștenirea culturală.

Lucrețiu spunea inspirat: "Cuvîntul e mai tare decît piramidele". Și chiar dacă astăzi piramidele egiptene sunt, spre bucuria filmată a sutelor de mii de turiști din tusalpatru zări a lumii, bine mersi, acest fapt nu anulează dictonul celebrului antic. Dimpotrivă, adevărul devine și mai evident, dacă ne gîndim că popoarele care n-au avut forța să lase posterității obiecte de patrimoniu cultural au dispărut fără urme în colbul istoriei.

O succintă incursiune în istoria civilizațiilor poate demonstra că memoria umană a reținut și *Epopoea lui Ghilgameș și Rigvedele*, *Biblia și Coranul*, *Cîntecul Nibelungilor și Cîntecul despre oastea lui Igor*, *Kalevala și Miorița* etc., etc., dar și *Palatul din Babilon* al lui *Nabucodonosor*, *Piramidele egiptene*, *Marele zid chinezesc și Orașul interzis din Beijing*, *Partenonul grecesc*, *Colosseumul roman*, *Piramida soarelui* a aztecilor, *Templul Kandariya Mahadeo* al hindușilor, precum și bijuteria *Taj Mahal* al indienilor, *Palatul Alahambra* din Spania, expresie

a raspîndirii islamului în spațiul iberic, *Palatul Versailles și Luvrul francez*, *Turnul Eiffel*, *Hermitajul din Sankt - Petersburg* etc., etc. Pe de altă parte, și hunii, pecenejii, mongolii etc., stau cumiți în cronici sau în studiile istoricilor, dar ca distrugători ai progresului și vestigiilor culturale.

Civilizația contemporană, și ne gîndim îndeosebi la întreg secolul al XX-lea, are meritul de a fi realizat cele mai temerare, fantastice idei și aspirații umane. Șirul acesta este de - a dreptul impresionant: construcția avioanelor și zborul deasupra norilor, construcția de zgîrîie - nori, zborul în cosmos, primii oameni pe lună, lansarea de sateliți, inventarea radioului, televizorului, computerului, apariția telefoniei mobile, a Internetului, explorarea celei mai adînci depresiuni oceanice (*Groapa Marianelor* - 11 000 m) etc. La fel, să nu uităm că un *Dali* și un *Picasso*, un *Borges* și un *Pasternac*, un *Ciaicovschi* și un *Menuhin*, un întreg șir de laureați *Nobel* în toate domeniile sunt mărturii elocvente ale bogatului patrimoniu cultural contemporan. Totodată, au fost construite cele mai încăpătoare săli de concert și spectacole, cele

mai mari biblioteci, colecțiile cărora sunt acum și pe suport electronic. O altă performanță este trimiterea în cosmos a unor mesaje codificate, în stare sa dea semnele identificabile și dimensiunile valorice ale actualei civilizații.

Pe de alta parte, civilizația actuală este considerată, prin exponenții ei de bază și vorbim de superputerile economice, drept una consumistă, orientată spre obținerea imediată de supra-profituri și în goană după un confort extrem, fenomen ce determină și, cum se crede, superficialitatea ființei umane. Acest spirit consumist, de altfel, și rivalitatea economico - militară între cele două sisteme mondiale – capitalist și socialist, care se manifestă cu preponderență în a doua jumătate a secolului, a generat probleme globale precum, ecologia, problema demografică, cursa înarmărilor, pericolul unui război nuclear etc., probleme a căror soluționare a generat consecințe pe care le suportă.

Și dacă lumea occidentală și cea transatlantică își pune acum tot mai imperativ soluționarea problemelor globale, a pastrării patrimoniului cultural, în zona ex-sovietică lucrurile nu stau chiar atât de bine.

Aparatul ideologic - propagandistic din fosta Uniune Sovietică a promovat cu insistență ideea (falsă, cum s-a dovedit ulterior) că totul: pământurile, apele, pădurile, bogățiile pămîntene și subpămîntene, muzeele, monumentele și, în genere, arta aparține poporului. Acest lucru a cultivat, paradoxal, oamenilor sovietici sentimentul profund al

unei iresponsabilități crase, or, așa cum totul era comun, nu era al nimănui. Pîna și *Biroul Politic*, ne amintim, obișnuia să ia decizii colective, ca să nu răspundă nimeni personal. Astfel, treptat, omului sovietic i-a fost eradicat sentimentul de gospodar, de proprietar. Consecințele acestui amplu proces de spălare a creierului, de mutilare a ființei le suportăm acum. Cine trece prin satele basarabene, vede case de cultură cu ușile și ferestrele furate, ferme de vite sau sediile brigăzilor de tractoare darîmate, grădinițe și librării („Luminițe”) transformate în baruri. Asta e cînd o comunitate nu are un sentiment cultivat al culturii. Un exemplu elocvent este și „arhitectura” clădirilor din așa-numitul centru istoric al Chișinăului. Și funcționarii serviciilor respective ale Primăriei Chișinăului și îmbogățirii peste noapte nu-și pun defel problema valorii clădirilor istorice, care prezintă un interes pentru turiști și construiesc case moderne, fastuoase care afectează definitiv prin „sticlobetonul” lor peisajul urbanistic. Exemple ale altor piese importante din moștenirea culturală pierdute iremedial se numără cu sutele.

Acum, cînd R. Moldova se vrea o componentă a Uniunii Europene, este nevoie, mai mult decît oricînd, sa fie reanimat simțul responsabilității, cultivat, mai ales, tinerei generații, simțul valorii, promovată ideea de patrimoniu cultural, așa cum se face în Occident, de exemplu.

Vom deveni interesați și utili urmașilor doar dacă vom ști să le lăsăm idei turnate în bronz, cioplite în piatră, așternute pe hîrtie, pictate pe pînză sau ilustrate în simfonii.

ORA BILANȚULUI 2008

Elena HARCONIȚA,
director Biblioteca Științifică

În Strategia Națională a Finlandei pe anii 2007 – 2015 cu privire la societatea informațională bibliotecile sunt caracterizate ca fiind averi naționale. Personalul bibliotecilor este foarte bine pregătit în plan profesional. În toate instituțiile cărții sunt introduse tehnologii informaționale și dotări cu echipament necesar de ultimă oră. Nu există bibliotecă care să nu fie conectată la Internet. 80 % din populația finlandeză frecventează regulat bibliotecile. Bugețul alocat de stat ori de organisme de finanțare asigură integral nivelul necesar de dezvoltare a colecțiilor, a serviciilor de bibliotecă și satisfacerea cerințelor tot mai numeroase și diverse ale utilizatorilor.

Nu știm de cât timp are nevoie Republica Moldova pentru ca să înțeleagă rostul și importanța bibliotecilor, implicarea directă a acestora în crearea și difuzarea cunoștințelor, în creșterea nivelului de cultură a populației. Atunci când ne referim la biblioteca de învățământ, vom reține că aceasta oferă sprijinul integral procesului de instruire, își dezvoltă colecțiile tradiționale și electronice în conformitate cu Curricula, asistă utilizatorii în formarea competențelor informaționale și este laboratorul știin-

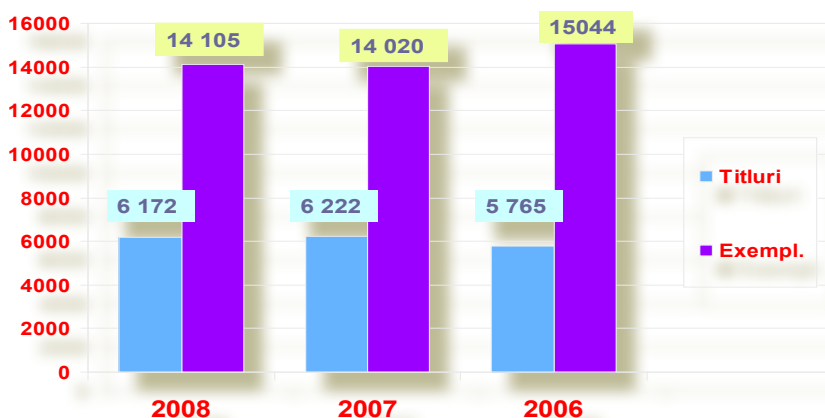
țific nr. 1 de formare a specialiștilor din orice domeniu, precum și de instruire ulterioară a acestora pe parcursul întregii vieți. "Mediul infodocumentar este generos, are un imens potențial formativ", susține profesorul Ion Stoica (1). Încercați doar să vă imaginați o universitate fără de bibliotecă. Cum va fi asigurat procesul de instruire și cercetare științifică cu resurse necesare în format tradițional și electronic? Cine va oferi servicii optimizate de care au nevoie astăzi studenții și cadrele didactice universitare? Cum vor fi integrate noile tehnologii informaționale în procesul de e – learning, în instruirea la distanță fără participarea bibliotecilor, instituțiilor care au adunat de-a lungul anilor tot ce este mai valoros pentru desfășurarea unei instruiți de calitate.

Deoarece în jurul colecției se desfășoară întreaga activitate a unei biblioteci, în cele ce urmează ne vom referi, în primul rând, la acest segment de importanță strategică pentru orice bibliotecă, în orice spațiu temporal. Am ajuns să încheiem anul 2008 cu o colecție de 1 016 037 documente în 263 560 tit-

luri, valoarea căreia este de mai bine de 7 milioane lei. În ultimii ani achizițiile se mențin la același nivel cu mici diferențe, dar prin cumpărare reușim să aducem în Bibliotecă tot mai puține cărți. Din cele 14 105 documente în 6 172 titluri, achiziționate în anul 2008, numai 1 147 de cărți, ori 8% au fost cumpărate. Deci pentru fiecare utilizator activ (total – 12 063) a fost procurată 0,09 carte, nici acel minimum de 0,3 unități pe care îl recomandă IFLA nu a putut fi achiziționat contra plată. Dacă însă vorbim de achizițiile integrale: donații, depozit legal, abonamente, sponsorizări, atunci per utilizator constatăm 1,17 exemplare recent achiziționate. Cărțile devin tot mai scumpe, bugetul oferit de Universitate pentru dezvoltarea colecțiilor – tot mai auster. Numai 100 000 mii de lei pentru cărți și 200 450 lei pentru abonarea a 300 titluri de reviste și ziare este prea puțin pentru a putea menține o colecție actualizată pe domeniile de interes ale celor 26 de catedre în cadrul a 8 facultăți universitare, Liceul și Colegiul “Ion Creangă”.

Achiziții: titluri/exemplare

Multe voci afirmă că pe Internet poți găsi orice, inclusiv și manualele necesare. Cu regret, studenții, dar și profesorii, se limitează într-adevăr doar la informația (adesea eronată și incompletă), care se poate citi și descărca de acolo, văduvind de atenția lor mii de monografii și tratate temeinice, semnate de personalități notorii. Dar este știut faptul că o instruire și investigație științifică de calitate nu se poate realiza fără o bună cantitate și calitate a surselor infodocumentare la care este asigurat accesul cititorilor doar în bibliotecă. “Numai 1% din cărțile Bibliotecilor Naționale din Europa au fost digitizate până la moment ...”, susține presa de specialitate, iar pentru bibliotecile instituțiilor de învățământ aceasta este, cu adevărat, o muncă extraordinară de costisitoare nu numai sub aspect financiar, ci și din perspectiva dreptului de autor.

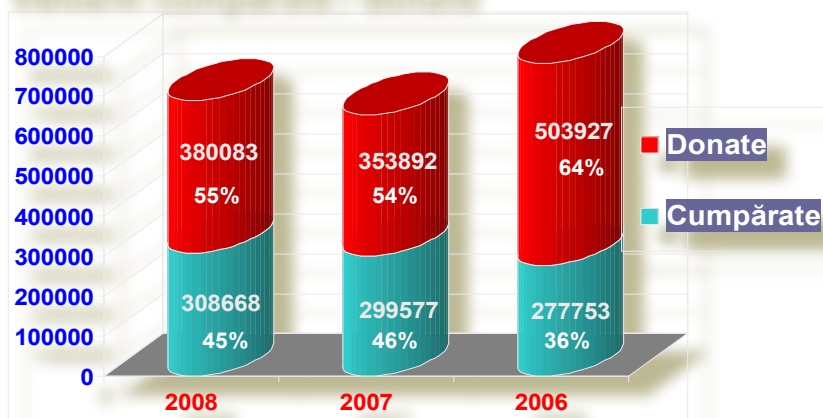
Numărul resurselor tradiționale și electronice a crescut exponențial, de aceea rolul bibliotecii pentru desfășurarea muncii intelectuale și progresului economic trebuie să fie în continuă creștere datorită bogăției

științifice și culturale pe care o deține, serviciilor diverse pe care le oferă. Bibliotecile întotdeauna vor rămâne de neînlocuit pentru toți consumatorii de informații, cu atât mai mult într-o instituție de învățământ unde orele de curs, seminarele, conferințele științifice studențești și ale cadrelor didactice, cercetarea științifică în cadrul proiectelor instituționale, Programului de Stat, în cadrul Universității, manifestările culturale – nimic nu se poate realiza în afara Bibliotecii, fără colecțiile, serviciile și participarea acesteia. Iată de ce investițiile în dezvoltarea colecțiilor și bibliotecilor numerice, modernizarea continuă a bibliotecilor în vederea asigurării accesului liber, neîngrădit și ușor la informații, în special la revistele științifice, reprezintă o sarcină importantă pentru stat, pentru fondatorii și ordonatorii de finanțe.

În contextul celor relatate, deosebit de prețioase devin relațiile Bibliotecii cu organismele internaționale, cu investitorii / donatorii locali și străini, cu instituțiile similare din țară și de peste hotarele ei, cu editorii și furnizorii de carte. Anul 2008 va intra în istorie prin semnarea Acordului de colaborare cu Biblioteca Națională a României și Biblioteca Centrală Universitară „Carol 1” din București. Aceste relații au contribuit la îmbogățirea colecțiilor Bibliotecii noastre cu mai bine de 1000 titluri de documente noi românești din diverse domenii conform profilului universitar. Pentru prima dată în Republica Moldova a fost inaugurată Biblioteca Depozitară Regională a Băncii Mondiale, localizată în spațiile sălii de lectură de științe socio - umanistice și economice a Bibliotecii noastre. Întrunirea tuturor condițiilor: în primul rând amplasarea eficientă - în inima campusului universitar, statutul Bibliotecii – clasată de Guvern la categoria superioară, Centru Biblioteconomic, membru al Consorțiului eIFL, participantă la proiectele naționale SIBIMOL, Memoria Moldovei, implicațiile Bibliotecii în Proiecte naționale și internaționale, activitatea cu succes de câțiva ani a Centrului de Informare și Documentare ONU, Punctului de Informare al Biroului Consiliului Europei, integrarea mai multor colecții distincte precum este Colecția Galați (circa 25000 documente), susținută de către inginerul Radu Moțoc, secretarul Asociației Culturale Pro Basarabia și Bu-

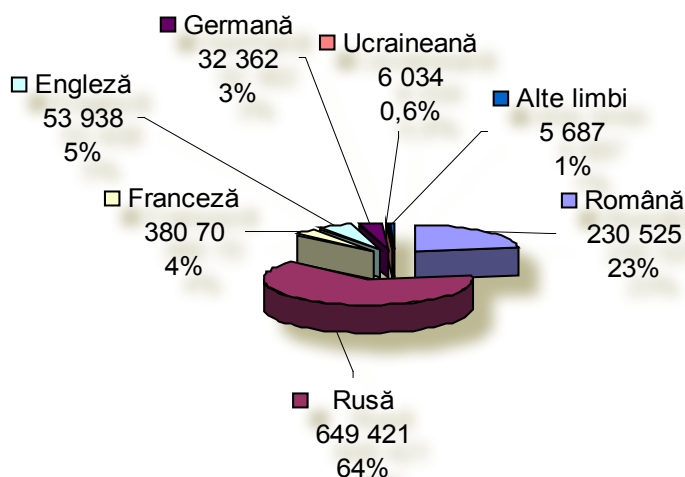
Valoare: cumpărate / donate

covina, Filiala „Costache Negri” din Galați și Fondul Wilhelmi, susținut de Cantonul Basel din Elveția - toate acestea au constituit argumentele forte ce au suplimentat credibilitatea și seriozitatea instituției bibliotecare bălțene în vederea aducerii la Bălți a celor mai reprezentative publicații editate cu sprijinul Băncii Mondiale.

Colecția integrală a Bibliotecii este structurată pe trei tipuri de colecții, care se localizează în toate subdiviziunile Bibliotecii: colecția de bază – 57%; colecții uzuale – 41% colecții speciale – 1,75%. Dat fiind statutul de Bibliotecă Științifică, evident că cea mai mare cotă – 47,3% o are anume acest tip de literatură, după care urmează literatura didactică – 30,08% și beletristica 19,41%. Coraportul documentelor pe limbi se structurează în felul următor: în limba română – 23%; rusă – 64%; limbi străine – 12,8%. Ponderea cărților în limba rusă continuă să predomine indiferent de cantitățile mari de cărți depășite moral, fizic, superfluie pe care le expediem la maculatură (în anul 2008 – circa 9 000 exemplare).

Informația privind conținuturile acestor colecții a fost organizată științific în cataloagele tradiționale și electronic, care, expus pe situl Bibliotecii, oferă tuturor

doritorilor posibilitatea de a se documenta asupra conținuturilor bibliotecii. Peste 18 mii de înregistrări noi, dintre care circa 6 000 cărți și mai bine 12 000 analitice, au completat baza de date locală, ce numără aproape 260 000 de unități catalografiate prin care sunt oglindite 54 % din toate titlurile ce le deține colecția bibliotecii. Oportunități moderne le sunt oferite utilizatorilor prin crearea Bibliotecii digitale cu 80 de titluri accesibile on-line; baza de date Sumar Scanat ce oferă facilități în regăsirea informației în reviste și cărți în limbile germană și engleză; baza de date Opere Muzicale în MP3 de pe discurile de vinil; expoziții virtuale informative și tematice; lista publicațiilor periodice cu legătura link pe formatul lor electronic; accesibilitatea full-textelor revistelor științifice editate de universitarii de la Bălți.

Manifestările culturale s-au desfășurat sub egida *Anului Declarației*

Universale a Drepturilor Omului, Anului Ion Druță, Anului Internațional al Limbilor, Anului Planetei Pământ, Anului Dinastiei Cantemir, Anului Tinerețului și Lecturii în Republica Moldova. Actualizările culturale, seminarele, revistele bibliografice și orale, dezbaterile și lansările de carte au avut loc într-o atmosferă academică, plină de sobrietate, spiritualitate, cu participarea activă a studenților și elevilor de la Liceul și Colegiul „Ion Creangă”, cu invitați și reprezentanți de la ONU și Agențiile ei în Moldova, Biroul Consiliului Europei și Banca Mondială.

De o atenție sporită din partea vizitatorilor s-a bucurat Expoziția **Domnitori și principii ai țării române:** gravuri și litografii din colecția Bibliotecii „V. A. Urechia” și din albumul „Domnitori români” al lui Nicolae Iorga, editat în anul 1930. Expoziția a fost organizată și subsidată de inginerul Radu Moțoc și primarul orașului Galați din România, Domnul Nicolae Dumitru. Piesele expoziționale au fost admirate de publicul bălțean precum și de comunitatea academică și culturală din Chișinău, lucrările fiind vernisate timp de câteva luni în Biblioteca Națională, Sala de expoziții „Brâncuși” și Universitatea de Stat din Moldova, Facultatea de Jurnalism. Portrete de domnitori și principii, hărți de epocă, zeci de gravuri care nu întotdeauna sunt reproduse chiar în manualele de istorie. Xerografiate pe o hârtie specială, în culori apropiate de original, așezate în rame aurite, lucrările atrăgeau imediat atenția fiecărei persoane intrate în spațiile Bibliotecii. Trebuie să remarcăm faptul că organizarea unor astfel de expoziții, vernisarea lucrărilor de pictură în incinta bibliotecilor sunt acțiuni cu mare încărcătură informațională și educațională.

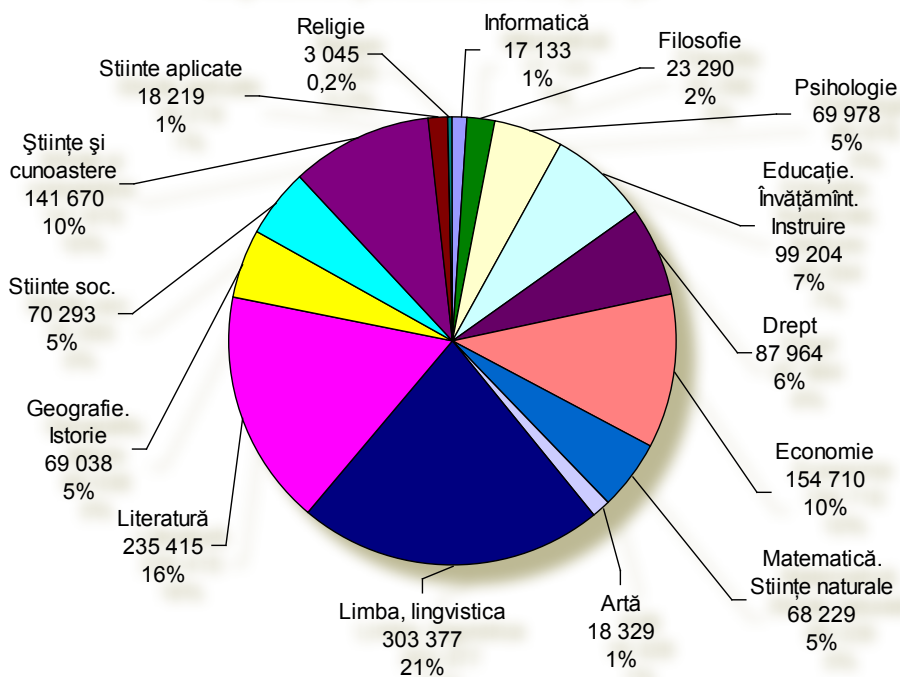
Varietatea de expoziții de documente – peste 300 la număr: *informative, tematice, Aniversare, În memoriam*, despre anumite edituri, personalități, consacrate rezultatelor investigațiilor științifice universitare, unor date istorice și evenimente remarcabile, au urmărit o cât mai amplă apropiere a tinerilor de carte, de conținutul ei instructiv – științific, de culturalizare și loisir, de frumusețea ei poligrafică și eleganța estetică. O analiză detaliată a acestui segment de lucru bibliotecar, demonstrează eficiența acestor modalități de promovare a cărții: peste 20 000 de cărți prezentate și de două – trei ori mai multe împrumutate pe această cale.

De toate aceste oportunități: colecții, servicii, produse bibliotecare

au beneficiat în anul gestionar 12 063 de utilizatori activi: studenți la secția de zi și cu frecvență redusă – 10 845 (90 %); cadre didactice și colaboratori - 742; liceeni, doctoranzi, masteranzi, utilizatori externi – 1 689. Pe parcursul anului ei au intrat în Bibliotecă de 588 281 de ori, au împrumutat 1 470 558 de documente și au efectuat – 10 642 vizite virtuale pe situl Bibliotecii.

Cea mai mare pondere în împrumuturi o are domeniul lingvistic - 21%, literatura și critica literară – 16%; economia – 10%; pedagogia - 7 %. Celelalte domenii se structurează în cadrul acestui indicator în dependență de numărul de utilizatori, de numărul de studenți și profesori care studiază și efectuează investigații științifice în universitate.

Împrumut pe domenii de știință

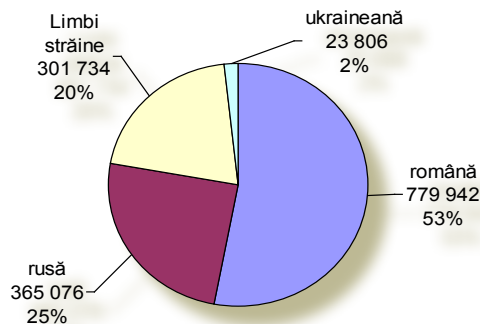

La fel ca și în alte instituții bibliotecare din învățământul superior, cantitatea cea mai mare de împrumuturi este constatată în sălile de lectură și serviciile ce oferă documentele pentru consultare fără drept de împrumut la domiciliu – 80 % din toate împrumuturile, iar după limbi, coraportul este următorul:

Din an în an sporește numărul publicațiilor solicitate în limba română:

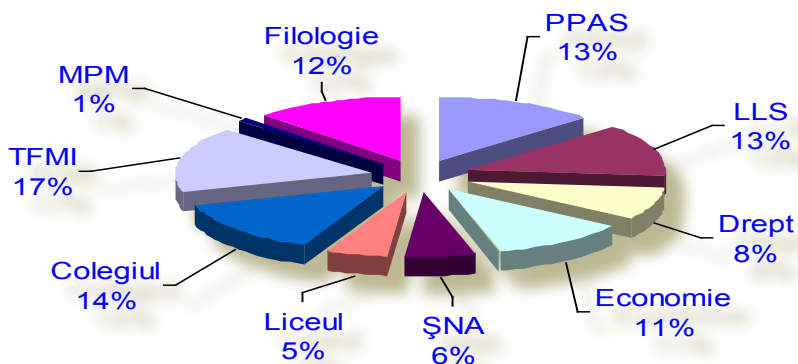

română - 53%;
rusă - 25%;
limbi străine - 20%;
ukraineană - 2%.

Odată cu integrarea tot mai avansată a noilor tehnologii informaționale, devin mai solicitate serviciile electronice – circa 165 000 de accesări ale Internetului, bazelor de date locale: **OPAC, Cuprins Scanat**; ale bazelor de date naționale și internaționale, inclusiv **Jurist, EBSCO, ONU, Consiliul European, Comitetul Helsinki** ș. a. Cu toate că în fiecare bloc de studiu sunt plasate calculatoare cu conexiune la Internet, cea mai mare curiozitate în vederea utilizării acestor instrumente în Bibliotecă o manifestă studenții de la Facultatea Tehnică, Fizică, Matematică, Informatică – 17 % , studenții celorlalte Facultăți - de la 8 - 14%, iar viitorii muzicanți și interpreți de canto nu acceptă calculatorul doar decât în proporție de 1%, utilizându-l pentru audițiile muzicale ori pentru programul special de înregistrare a partiturilor.

Utilizare Internet pe Facultăți

Nu se poate concepe astăzi o bibliotecă de învățământ fără participarea ei la formarea competențelor informaționale ale studenților, care la noi se realizează pe mai multe căi, inițial prin promovarea orelor de Cultură Informațională la toate facultățile, Liceul și Colegiul „Ion Creangă”, anul I de studii. Primul Modul al cursului universitar *Tehnologii*

informaționale și comunicaționale a fost promovat de o echipă din 12 bibliotecari în 90 de grupe, timp de 1 000 de ore academice. Viitorii utilizatori iau cunoștință de structura aparatului informativ al Bibliotecii: cataloagele tradiționale, catalogul electronic, utilizarea lui de la calculatoarele Bibliotecii și la distanță de pe situl acesteia, aplicarea Internetului în diferite scopuri, în primul rând, instruire, cercetare bibliografică, științifică ș. a. Programul special *Noul beneficiar*, în care se înscrie și acțiunea de predare a orelor de curs, reprezintă o totalitate de procese și activități menite să integreze proaspătul student în comunitatea consumatorilor de informații și cunoștințe și la realizarea acestuia participă toți bibliotecarii.

Una din activitățile fundamentale care se desfășoară anual este cercetarea științifică în domeniul biblioteconomiei și științei informării în care sunt implicați majoritatea bibliotecarilor. Direcțiile principale de investigare sunt colecțiile, informatizarea Bibliotecii, calitatea serviciilor și formarea continuă a personalului de specialitate. Cercetarea bibliografică finalizează, de obicei, cu editarea lucrărilor bibliografice, care înscriindu-se în patrimoniul național și internațional, promovează imaginea și demersurile științifice ale instituției de învățământ superior din nordul Republicii Moldova. Odată cu inițierea editării revistei *Confluente bibliologice*, a crescut activitatea bibliotecarilor în vederea redactării studiilor, prezentării noilor achiziții, descrierii colecțiilor și lucrului cu utilizatorii. 9 lucrări bibliografice, 4 studii și rapoarte, 46 de articole, 28 de materiale promoționale au fost editate și publicate nu numai în revista locală, dar și în alte publicații naționale: *Buletinul ABRM*; *Univers Pedagogic Pro*; *Materialele conferinței științifico - practice „Secolul XXI – secolul comunicării: aspecte etico - morale”*; *Vocea Bălțiului* ș.a. Toate lucrările monografice și tot ceea ce s-a publicat în revistele de specialitate se poate regăsi și pe internet.

Implicațiile profesionale naționale și internaționale s-au manifestat prin participarea reprezentanților Bibliotecii la Conferința Internațională **“Copyright: Enabling Access or Creating Roadblocks for Libraries”**, organizată de IFLA, EBLIDA, eIFL la Biblioteca Științifică ASEM; Lucrările Asambleei Generale eIFL.net ediția a 8-a, în or. Sofia, Bulgaria; Congresul al VI-lea al bibliotecarilor din Republica Moldova.

Se afirmă pe drept că poți avea colecții bogate, spații minunate, echipamente sofisticate, dar dacă nu sunt cei care vor gestiona toate aceste bunuri, dacă nu sunt cei care umanizează Biblioteca – oamenii ei, atunci instituția este condamnată la un iminent eșec. Sporirea competitivității Bibliotecii, creșterea eficienței muncii și asigurarea eficienței sociale se datorează în primul rând nucleului stafului – managerilor superiori și funcționari, potențialului de angajați care s-au format în timp prin acumularea unor deosebite performanțe profesionale: Lina Mihaluța, Igor Afatin, Elena Scurtu, Elena Stratan, Silvia Ciobanu, Valentina Topalo, Elena Cristian, Ludmila Railean, Lilia Melnic, Lucia Zadiraico, Natalia Culicov. Orientarea clară spre rezultatele finale, modalitatea soluționării lor, motivarea obținerii rezultatelor concrete și eficiente ale muncii întregului colectiv, circuitul informațional bine pus la punct, munca echipelor provizorii în vederea îndeplinirii unor acțiuni și sarcini concrete sunt asigurate de Cucu Adela, Angela Hăbășescu, Lilia Iavorschi, Taisia Aculov, Maria Fotescu, Ana Nagherneac, Galina Belkovskii, Mira Gore, Galina Sapogovski ș.a.

Posibilitatea de a demonstra cunoștințele și experiența profesională nu numai în procesul de organizare a colecțiilor, deservire și satisfacere a necesităților de informare / documentare ale studenților și cadrelor didactice, demonstrarea performanțelor instituției din care fac parte, dar și în sporirea propriilor salarii bibliotecarii le-au obținut în anul 2006, când

a intrat în vigoare *Regulamentul de atestare a cadrelor bibliotecare*. Legea nr. 355 - XVI din 23 decembrie 2005 *Cu privire la sistemul de salarizare în sectorul bugetar*, Hotărârea nr. 381 din 13 aprilie 2006 *Cu privire la condițiile de salarizarea personalului din unitățile bugetare în baza Rețelei tarifare unice*, precum și Regulamentul de atestare nominalizat, specificau cu claritate termenul de implementare a noilor modalități de salarizare, includerea sporului pentru gradul de calificare de la începutul lunii următoare după emiterea ordinului respectiv de către Ministerul Culturii și Turismului. Cu părere de rău, cei 34 de bibliotecari care au fost atestați la gradele de calificare: superior – 9; I (unu) – 9 și II (doi) - 16, fapt confirmat prin Ordinul nr. 211 din 29.06.2006 al Ministerului Culturii și Turismului, au așteptat adaosul respectiv timp de 1,5 ani, dreptate făcându-se doar la 1 ianuarie 2008, când a fost emis Ordinul rectorului nr. 07- 65 *Cu privire la remunerarea pentru gradul de calificare*. Numai cunoașterea legislației în vigoare și insistența administrației Bibliotecii au determinat obținerea remunerării tuturor adaosurilor ce li se cuvin bibliotecarilor. Astfel la finele lui 2008, din 68 de bibliotecari – 41, ori 60% – sunt deținători ai gradelor de calificare. Studii superioare posedă 89 %, iar superioare de specialitate - 30 %. Despre calitatea personalului vorbește și media de vîrstă: peste 50 la sută îl constituie salariații cu media de vîrstă între 30 și 50 de ani, 20 % fiind tinerii pînă la 26 ani, celelalte 30% îl constituie personalul cu vîrsta peste 50 de ani. Prin ordinul rectorului au fost modificate, conform legislației în vigoare, sporurile la salariu bibliotecarilor care aplică cunoștințe de limbi străine în activitatea lor profesională - 12 bibliotecari – 15 % (o limbă străină - a fost 10%) și 6 bibliotecari – 25 % (2 limbi străine - era 15 %). Conducerea Bibliotecii urmărește salarizarea corectă a angajaților conform studiilor, vechimii în muncă, condițiilor nocive, gradelor de calificare, categoriilor de salarizare în conformitate cu creșterea numărului de ani în domeniu, ceea ce motivează benefic personalul în vederea stabilității, fidelității și bune activități.

Pentru prima dată în istoria Bibliotecii, contribuțiile și meritele bibliotecarilor au fost apreciate cu Diploma de gradul I din partea Guvernului, după care au urmat 2 Diplome ale Ministerului Culturii și Turismului; tradițional - Diplome și Premii din partea Asociației Bibliotecarilor; la nivel local - Diploma Primăriei mun. Bălți, Diplome din partea rectoratului și administrației Bibliotecii Științifice.

Sarcinile fundamentale ce rezidă în deservirea eficientă a utilizatorilor, crearea colecțiilor de resurse și de servicii informaționale adecvate cerințelor variate de instruire și cercetare științifică, realizarea indicilor planificați, asigurarea condițiilor pentru perfecționarea continuă a proceselor de muncă în baza aplicării noilor tehnologii informaționale, metodelor avansate – toate acestea Biblioteca universitară le-a realizat cu succes în anul care a devenit deja istorie.

EVENIMENTE

20 IANUARIE

Ora memoriei poetului Grigore Vieru

Ziua de doliu național, în care toți oamenii de bună credință l-au petrecut în ultimul drum pe marele poet al neamului, Grigore Vieru, a fost consemnată de bibliotecari prin *Ora Memoriei regretatului poet*. Au răsunat melodii pe versurile lui Grigore Vieru, interpretate de Fuego, regretații Ion și Doina Aldea - Teodorovici: *Iartă-mă, Eminescu, Maluri de Prut, Casa părintească*. *Ora Memoriei* a fost deschisă de către Elena Harconița, directoarea BȘU, care a vorbit cu multă durere despre imensa pierdere pentru toată națiunea română, despre deosebitele calități ale Omului, Poetului, Patriotului neamului nostru. Dumneaei a dat tonul unui cutremurător recital de versuri semnate de Grigore Vieru, continuat de mai mulți bibliotecari. Elena Țurcan a vorbit despre expoziția de carte, fotografii, CD-uri – un bogat segment de patrimoniu național, gestionat cu multă grijă de bibliotecarii de ieri, de azi și de cei care vor administra această colecție în viitor. Expoziții dedicate memoriei scriitorului Grigore Vieru au fost organizate în mai multe spații ale Bibliotecii: hol – parter, săli de lectură și de împrumut. La televizorul din hol s-a derulat un film realizat de Silvia Ciobanu și compus din CV-ul Poetului, secvențe din operă, fotografii scanate din publicații tipărite și selectate din Internet.

(Vezi on-line: <http://libruniv.usb.md/nou/arhiva/2009/2001/2001.htm>)

19 FEBRUARIE

Întâlniri în Salonul Muzical

Salonul Muzical a găzduit medalionul „Incursiune în istoria instrumentelor muzicale populare”, eveniment la care au participat elevi, studenți, profesori, bibliotecari. De asemenea, a fost organizată expoziția *Valoroase instrumente muzicale*, expuse fiind 40 de documente, ilustrații și instrumente muzicale. Oaspeții au auzit interpretări muzicale la fluier, ocarină, vioară, clarinet și saxofon. Au fost sărbătorite și alte două evenimente: - *75 de ani de la nașterea lui Serghei Lunchevici, violonist, dirigor și director artistic al Orchestrei de Muzică Populară Fluieraș* și - *75 de ani de la nașterea fluierarului, naistului, taragotistului, cavalistului și clarinetistului Petru Zaharia, meșter-confecționar de instrumente populare, solist al orchestrelor de muzică populară Fluieraș și Lăutarii*. Organizatorii evenimentelor au fost Valentina Topalo, șef Centru Manifestări Culturale și Vasile Goriuc, profesor de muzică al Colegiului „Ion Creangă”.

11 MARTIE

Vizita coordonatorului Rezident al ONU în Moldova, Kaarina Immonen

Kaarina Immonen, însoțită de reprezentanți speciali ai Agențiilor ONU în Moldova, a avut întrevederi cu rectorul Universității, dl dr. conf. Eugeniu Plohotniuc, prorectorul pentru știință, dl dr.habilitat Ion Gagim, directorul Bibliotecii, dna Harconița Elena, șef CD a ONU, Topalo Valentina precum și cu profesori, bibliotecari, studenți, elevi. Pe parcursul întâlnirii au fost trecute în revistă succesele și obiectivele ONU în Moldova, prioritățile pentru viitor. Doamna Kaarina Immonen a apreciat eforturile Bibliotecii Științifice, ale Universității în asigurarea și consolidarea eficienței activității Centrului de Documentare a ONU, activitate pe care o consideră performantă.

Doamna Kaarina Immonen a donat CD a ONU un calculator performant, un printer – scanner - xerox, un DVD player și o bogată colecție de documente.

(Vezi on-line: <http://libruniv.usb.md/nou/arhiva/2009/2001/2001.htm>)

Lansarea revistei „De-a Literatura...”

A fost lansată revista *De-a Literatura...* editată de elevii clasei a X-A, profil umanist, a Liceului Teoretic *Ion Creangă*, îndrumați de Natalia Ivasișin, profesoară de limbă și literatură română. Cu acest prilej a fost organizată expoziția „Punți de legătură Culturală Europeană”, care a inserat peste 50 de exemplare de reviste în limbile română, engleză, franceză, rusă, germană, parte a bogatei colecții a Bibliotecii Științifice.

12 MARTIE

Mariana Kiriakov, IRC Director US Embassy, *Public Affairs Section* și Sharon Ketchum, șef - adjunct al Secției *Cultură și Presă a Ambasadei SUA* au efectuat o vizită de lucru la Biblioteca noastră. În rezultatul acestei întâlniri Biblioteca a beneficiat de o donație constituită din 5 titluri (11 exemplare) și colecția revistei *Journal of Democracy: 1990 - 2008*.

18 MARTIE

Zilele Francofone la Biblioteca Universitară

Zilele Francofone au debutat cu întâlnirea studenților cu dna Catherine Durandin, doctor în istorie, profesoară la *Institutul Național al Limbilor și Civilizațiilor Orientale*, director de cercetări la IRIS, prozator, poet, eseist. Oaspetele a fost însoțită de redactorul – șef al editurii *Cartier* din Chișinău, Emilian Galaicu-Păun, poet, eseist, traducător, un bun prieten al cititorilor bălțeni. În cadrul întâlnirii cu profesorii și studenții de la Facultățile *Filologie, Limbi și Literaturi Străine*, elevii Liceului Teoretic “Ion Creangă”, bibliotecari au fost prezentate cărțile Catherinei Durandin apărute la editura *Cartier: Statele Unite, mare putere europeană; CIA – cinci ani de furie* și romanul *O moarte românească*.

26 MARTIE

Întâlniri în Clubul ONU

Ludmila Andronic, redactorul - șef al revistei *BusinessClass* și Lilia Surdu, communications associate al PNUD-ului s-au întâlnit în Clubul ONU NORD cu studenții și profesorii Facultăților *Economie, Pedagogie și Psihologie. Asistență Socială, Filologie*, cu bibliotecari și membrii ONG-urilor studențești. Au fost puse în discuție: probleme privind situația mediului ambiant, consecințele comportamentului fiecărui cetățean față de acest mediu, seceta care a adus mari prejudicii materiale, psihologice locuitorilor regiunilor afectate. Informațiile au fost susținute de filmul *Istoria unui proiect de succes*. De asemenea, au fost organizate expozițiile: *Politici de dezvoltare ale ONU, Dimensiunile Creativității*, dedicate revistei *BusinessClass*.

29 APRILIE

La întâlnirea cu colaboratorii Bibliotecii, doamna Elena Harconiță a vorbit despre manifestarea organizată la 23 aprilie curent de Biblioteca Publică *B. P. Hașdeu*, consacrată *Zilei Mondiale a Cărții și a Dreptului de Autor*. La această manifestare au fost anunțate și rezultatele Concursurilor naționale *Cele mai reușite lucrări în domeniul biblioteconomiei și știința informării și Cel mai bun Bibliotecar al anului*. Ana Nagherneac, bibliotecar principal, s-a plasat în *Topul Celor mai buni bibliotecari din Republică*. Lucrările realizate de angajații Bibliotecii Științifice Universitare de la Bălți au fost înalt apreciate: Premiul I - *Cartea rară în limba română din colecțiile bibliotecii*, Premiul II – *Catalogul publicațiilor editate de bibliotecile academice, universitare și specializate din RM*, Premiul II – *Curriculum Tehnologiei informaționale și comunicaționale*, Premiul III - *Lucrările profesorilor și colaboratorilor: Anuar. 2007*. Premii speciale pentru originalitate: *Deținători ai titlului Doctor Honoris Causa al USB*, biobibliografia aniversară *Alexandru Budișteanu*.

DIPLOME ABRM

Concursul Național "Cele mai reușite lucrări în domeniul biblioteconomiei și știința informării – Anul 2008"

Carte rară – Premiul I

Colegiul de redacție:
redactor responsabil: E. Harconița
alcătuitori: A. Naghemeac, E. Scaru
redactor literar: G. Mostovic, prof. lb. și lt. ro
redactor bibliografic: L. Mihalbuța
design/coperți: S. Ciobanu

Alexandru Budișteanu – Premiul I

Colegiul de redacție:
redactor responsabil: E. Harconița
alcătuitori: E. Scaru, M. Foteacu
traducere în engleză: L. Alexanchin, lect. univ.
redactor literar: G. Mostovic, prof. lb. și lt. ro
redactor bibliografic: L. Mihalbuța
design/coperți/ tehnoredactare: S. Ciobanu
tehnoredactare computerizată: A. Cebotari

Deținători și titlului de Doctor Honoris Causa – Premiul pentru Originalitate

Colegiul de redacție:
redactor responsabil: E. Harconița
alcătuitori: A. Naghemeac, E. Scaru
redactor științific: Dr. hab. Gh. Popa
design/coperți: S. Ciobanu

Catalogul publicațiilor elaborate de bibliotecile academice, universitare și specializate din Republica Moldova – Premiul II

Colegiul de redacție:
redactor responsabil: E. Harconița
alcătuitori: D. Caduc, E. Scaru, L. Mihalbuța
indexuri: A. Naghemeac
redactor literar: G. Mostovic, prof. lb. și lt. ro
redactor bibliografic: L. Mihalbuța
design/coperți: S. Ciobanu
tehnoredactare: S. Ciobanu, A. Cebotari

Lucrările profesorilor și colaboratorilor:

Anuar 2007 – Premiul III

Colegiul de redacție:
redactor responsabil: E. Harconița
alcătuitori: A. Naghemeac
redactor literar: G. Mostovic, prof. lb. și lt. ro
redactor bibliografic: L. Mihalbuța
design/coperți: S. Ciobanu

Curriculum la disciplină

"Tehnologii informaționale și comunicaționale" – Premiul II

Colegiul de redacție:
Coordonator științific: Dr. V. Guțan
elaborat: Dr. V. Guțan, E. Harconița, E. Stratan
redactor literar: G. Mostovic, prof. lb. și lt. ro
redactor bibliografic: L. Mihalbuța
design/coperți/ tehnoredactare: S. Ciobanu

4 MAI

Consemnarea Zilei Victoriei și a Zilei Europei

Începînd cu 4 mai 2009, în spațiile destinate expozițiilor în BȘU, în *Clubul ONU Nord*, în *Centrul Educație Civică Europeană*, în *Punctul de Informare al Biroului Consiliului Europei* au fost marcate *Ziua Victoriei* și *Ziua Europei*. Colectivul Bibliotecii Științifice a organizat un program variat de manifestări cultural - educative: expoziții tematice, informative, prezentări de carte on-line, off-line, TV-clipuri în holul Bibliotecii, vizionări de videofilme, prelegeri, recitale de poezie, discuții. Fiecare manifestare s-a axat pe valorificarea colecțiilor și propunerea de noi oportunități pentru utilizatori. În sala de lectură Științe Socioumanistice și Economice și în Punctul de Informare al Biroului Consiliului Europei au fost organizate un șir de activități dedicate împlinirii a 60 de ani de la fondarea Consiliului Europei: expoziții tematice *Ziua Europei*, *R. Moldova și Consiliul Europei*; expoziției on-line *Vivat Europa*, prezentarea revistelor bibliografice informative și tematice; elaborarea și difuzarea bibliografiilor tematice, materialelor promoționale despre activitatea Consiliului Europei etc.

13 MAI

Ședințe de Catedre organizate în incinta Serviciului Documentare Informare Bibliografică

În cadrul ședinței Catedrei *Tehnică și Tehnologii*, dirijată de șeful de catedră, doctorul habilitat, conferențiarul universitar Pavel Topală, colaboratorii Bibliotecii au prezentat o *revistă bibliografică informativă la disciplinele tehnice, informații despre noutățile apărute pe pagina Web a Bibliotecii și a resurselor electronice în domeniu*, oferind, totodată și alte consultații necesare. Un program similar a fost realizat și la ședința Catedrei *Limba Engleză*, condusă de șeful de catedră, lectorul superior, doamna Liubovi Tomailî.

Participanții au putut vedea slide-urile *Cu zestrea genetică prin timp și spațiu* și expoziția *Dimensiunile creativității*.

29 MAI

Lansarea volumului Alexandru Budișteanu: Omagiu la 80 de ani

În Sala de conferințe a Bibliotecii Științifice Universitare s-a produs un eveniment marcant: lansarea volumului **Alexandru Budișteanu: Omagiu la 80 de ani**, volum la aparitia caruia au contribuit o harnică echipă constituită din redactorul-coordonator *E. Harconița*, alcătuitoarii *M. Fotescu*, *E. Scurtu*, traducătorul în engleză

L. Alexanchin, redactorul literar *G. Mostovic*, redactorul bibliografic *L. Mihaluța*. Design-ul și coperta cărții au fost concepute de *S. Ciobanu*, iar tehnoredactarea a fost asigurată de *A. Cebotari*. Acest volum dedicat doctorului arhitect *Alexandru Budișteanu* a obținut **Premiul I** în cadrul Concursului Național *Cele mai reușite lucrări în domeniul biblioteconomiei și știința informării*, ediția a XVIII-a, 2008. La eveniment au participat bibliotecari, elevi, profesori ai Liceului Pedagogic *Ion Creangă*, precum și alți invitați. În mesajele de salut, rostite de Elena Harconița, directoarea Bibliotecii Științifice, moderatoare a evenimentului, Eugeniu Plohotniuc, rectorul USB, au fost evidențiate dimensiunile distinsei personalități, fostului elev de excepție al Liceului de băieți "Ion Creangă" din Bălți, Președintelui *Consiliului Internațional al Uniunii Mondiale a Vorbitoarelor de Limbă Engleză*, care este doctorul inginer **Alexandru Budișteanu, Doctor Honoris Causa al Universității de Stat "Alecu Russo"**. Discursuri omagiale și opinii apreciative despre calitățile lucrării au rostit Elena Scurtu, șef serviciu Documentare, Informare Bibliografică, autoarea lucrării, Maria Șleahțișchi, decanul Facultății Filologie, Ana Amoașei, profesoară de limba română la Liceul "Ion Creanga", Ion Gorgan, inginer, Irina Cebotari, liceană, Valentin Jitaru, profesor la Facultatea Limbi Străine. În luarea sa de cuvânt, domnul Alexandru Budișteanu a mulțumit din suflet colaboratorilor Bibliotecii, echipei de editori, oaspeților, pentru acest cadou deosebit de prețios, care-l va marca pentru totdeauna, pentru că, se știe, domnia sa a fost și este mereu cu gândul la Basarabia, la Bălți, la Liceul său drag, or, anume de aici și-a luat zborul în lume.

Elena STRATAN, șef serviciu Cercetare. Asistență de Specialitate

TOPUL CELOR MAI BUNE LUCRĂRI ÎN DOMENIUL BIBLIOLOGIEI

“TOTALURILE CONCURSULUI “CELE MAI REUȘITE LUCRĂRI
ÎN DOMENIUL BIBLIOTECONOMIEI ȘI ȘTIINȚA INFORMĂRII”

Elena HARCONIȚA, *președinte Juriu,*
dir. Biblioteca Științifică a Universității de Stat “Alec Russo”, Bălți

Concursul pentru cele mai reușite lucrări în domeniul bibliologiei și științei informării se desfășoară al 18 –lea an și are scopul de a stimula reformele și a dezvolta domeniul respectiv, de a încuraja și susține profesionalismul și originalitatea în editarea a tot felul de lucrări în care se produc membrii Asociației Bibliotecarilor din Republica Moldova (ABRM). Prin organizarea acestui concurs se urmărește scopul de a optimiza activitatea de investigare, de a spori potențialul național în domeniu, de a promova experiențele celor mai meritoși specialiști, care se manifestă prin inventivitatea și creativitatea profesională. Deosebit de important este și aspectul de consolidare a statutului bibliotecarilor și a bibliotecilor în societate. Astăzi, ca nici odată bibliotecarii trebuie să-și amplifice demersurile, inclusiv cele științifice, pentru a demonstra utilitatea lor nu numai ca păstrători ai înțelepciunii milenare, dar ca și creatori de noi resurse și instrumente absolut necesare pentru efectuarea cercetărilor în spații geografice, temporale, instituționale, domeniiale.

La Concursul - 2008 au luat parte 21 de biblioteci, care au prezentat 54 de lucrări, de fapt un număr aproape similar celui din anul trecut – 55 de exemplare. Ca de obicei, au venit cu impresionante lucrări Biblioteca Națională, Biblioteca Științifică Centrală „Andrei Lupan,, a Academiei de Științe a Moldovei, 3 biblioteci universitare: Universitatea Agrară, Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți și Universitatea de Stat de Educație Fizică, Biblioteca Municipală „B. P. Hașdeu,, cu 9 Filiale ale sale, inclusiv *Centrul Academic Internațional Eminescu* și *Centrul Național de Hașdeologie*; *Centrul de Informare a AGEPI*, Biblioteca Colegiului de Construcții din Chișinău și trei biblioteci publice din Dondușeni, Ialoveni și Ștefan Vodă.

Regulamentul Concursului, aprobat în anul 2008 de către Președintele ABRM după o redactare minuțioasă făcută de membrii Biroului ABRM, prevede admiterea la concurs a lucrărilor editate în ultimii 2 ani, care nu au participat la alte ediții ale Concursului. Tipurile sunt diverse: monografii, documente, bibliografii, biobibliografii, webliografii. Enciclopedii, dicționare, lexicoane, ghiduri. Culegeri de acte normative / lucrări. Materiale ale conferințelor. Interviu. Jurnale. Buletine. Materiale promoționale) de documente și suportul de fixare a informației. Este necesar să menționăm că la Concurs sunt

admise doar edițiile noi sau speciale ale seriilor editate de biblioteci.

Iată de ce din cele 54 de lucrări, în urma unei riguroase și judicioase analize, nu au fost admise: lucrări cu alt an de ediție decât 2008; documente care nu conțin ISBN-ul și publicații seriale care au participat deja la edițiile anterioare ale Concursului.

Comisia desemnată de Biroul ABRM în următoarea componență: Elena Harconița, președinte, membrii: Dr. Lidia Kulikovski, Dr. Nelly Țurcanu, Valentina Chitoroagă, Directoarea CNC, Lilia Tcaci, director - adjunct la BN pentru Copii „Ion Creangă”, Iulia Tătărescu, șef Departament al Bibliotecii Științifice Republicane a UASM, a evaluat fiecare lucrare prin metoda puantificării (de la 1 la 10) conform criteriilor stipulate în Regulament.

Considerăm că cercetările științifice bibliotecare contribuie la conștientizarea instituției bibliotecare drept un important beneficiu social. În același timp, devine tot mai evidentă necesitatea extinderii formelor de participare a bibliotecarilor în munca de cercetare din sistemul de învățământ, știință și cultură.

Experiența ultimilor ani demonstrează necesitatea elaborării unor planuri cumulative de cercetare la nivel național, care ar exclude paralelismul, ori, unindu-și eforturile, bibliotecarii din diferite biblioteci ar putea crea lucrări comune de mare valoare științifică și culturală.

SECȚIUNEA LUCRĂRII BIBLIORGAFICE COMPARTIMENTUL BIBLIOGRAFII

PREMIUL I

Carte rară în limba română din colecțiile Bibliotecii Științifice: contribuții bibliogr. Fasc. 3 / alcăt. : Elena Scurtu, Ana Nagherneac ; red.-coord. : E. Harconița ; red. lit. : G. Mostovic ; red. bibliogr. : L. Mihaluța ; design/copertă : S. Ciobanu. – Bălți : Bilbl. Șt., 2008. – 158 p. – (Vestigia Semper Adora) ISBN 978-9975-931-29-8

BIBLIOTECA ȘTIINȚIFICĂ A UNIVERSITĂȚII DE STAT “A. RUSSO”

PREMIUL II

Catalogul publicațiilor elaborate de bibliotecile academice, universitare și specializate din Republica Moldova / Asoc. Bibliotecarilor din Rep. Moldova, Bibl. Șt. a Univ. de Stat “Alecru Russo” ; lucr. întocmită de : Dora Caduc, Elena Stratan, Lina Mihaluța ; red. resp. : Elena Harconița ; red. bibliogr. : L. Mihaluța ; indexuri realizate de : Anișoara Nagherneac ; lector : Galina Mostovic ; design/tehnored. : Silvia Ciobanu, Artiom Cebotari. – Bălți, 2008. – 235 p. ISBN 978-9975-931-21-2

BIBLIOTECA ȘTIINȚIFICĂ A UNIVERSITĂȚII DE STAT “A. RUSSO”

PREMIUL III

Lucrările profesorilor și colaboratorilor : Anuar 2007 : Bibliogr. select. / Univ. de Stat „Alecru Russo” din Bălți, Bibl. Șt. ; alcăt. : Ana Nagherneac ; red.-coord. : Elena Harconița ; red. bibliogr. : Lina Mihaluța. – Bălți, 2008.

– 130 p. – (Bibliographia Universitas) ISBN 978-9975-931-41-0
BIBLIOTECA ȘTIINȚIFICĂ A UNIVERSITĂȚII DE STAT "A. RUSSO"

LUCRĂRI DIDACTICE

PREMIUL II

Curriculum la disciplina Tehnologii informaționale și comunicaționale / Min. Educației și Tineretului al Rep. Moldova, Univ. de Stat „Alec Russo”, Bălți, Fac. Teh., Fizică, Matematică, și Inf., Catedra Electronică și Inf., Bibl. Șt. ; elab. și adapt. : V. Guțan, E. Harconița, E. Stratan,... ; red. bibliogr. : Lina Mihaluța ; design/tehnored. S. Ciobanu. - Bălți, 2008. – 30 p. ISBN 978-9975-931-30-4

BIBLIOTECA ȘTIINȚIFICĂ A UNIVERSITĂȚII DE STAT "A. RUSSO"

SECȚIUNEA LUCRĂRI ÎN ALTE DOMENII

Alexandru Budișteanu: Omagiu la 80 de ani / alcăt. : M. Fotescu E.Scurtu ; red. resp. : E. Harconița ; trad. în engleză : L. Alexanchin ; red. lit. G. Mostovic ; red. bibliogr. : L. Mihaluța ; Univ. de Stat „A. Russo”, Bibl. Șt. – Bălți, 2008. – 400 p. – (Doctor Honoris Causa) ISBN 978-9975-931-19-9

BIBLIOTECA ȘTIINȚIFICĂ A UNIVERSITĂȚII DE STAT "A. RUSSO"

PREMIUL SPECIAL PENTRU ORIGINALITATE

Deținători ai titlului de Doctor Honoris Causa. Membri de onoare ai Senatului / alcăt. : E. Scurtu, M. Fotescu ; red.-coord. : E. Harconița ; red. șt. : Gh. Popa ; design/tehnored. S. Ciobanu ; Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți. – Bălți : Bibl. Șt., 2008. - 203 p. – (Doctor Honoris Causa). ISBN 978-9975-931-31-1

BIBLIOTECA ȘTIINȚIFICĂ A UNIVERSITĂȚII DE STAT "A. RUSSO"

EBSCO.HOST ÎN STIL WEB.2.0

Valentina TOPALO,
șef CD al ONU

În zilele de 7-8 aprilie 2009, la Biblioteca Științifică a Academiei de Studii Economice a avut loc seminarul "Optimizarea instrumentelor de căutare a informației în scopul extinderii accesului la bazele de date", moderat de Andrei Sokolov, reprezentantul Companiei **EBSCO Publishing** în Rusia, Belarus, Moldova. La seminar au participat reprezentanți ai bibliotecilor, membri ai Consorțiului eIFL din Republica Moldova. Scopul seminarului a fost ca bibliotecarii să însușească abilități în accesarea revistelor științifice din baza de date *EBSCO Publishing*, cât și competențe cognitive: însușirea unor metode de accesare concomitent la 2-3 baze de date, full texte, utilizarea a 13 baze de date pentru cercetare, capacitatea de a organiza un RSS, un *My EBSCOhost*, capacitatea de a selecta informația relevantă pentru cercetări științifice în universități și în instituțiile de cercetare.

Seminarul a cuprins 2 etape. Prima etapă a inclus o scurtă incursiune în biografia companiei fondată în anul 1944 în SUA de către Elton Bryson Stephens (*acronym EBSCO, adăugându-se suspensia com*). Astăzi, **EBSCO** este

cel mai utilizat instrument on-line de cercetare **contra cost** în universitățile din SUA, valabil, din 1999, și pentru Republica Moldova. Cu peste un miliard de căutări pe an, EBSCOhost este cel mai utilizat website din lume. Conform datelor statistice din anul 2009, Biblioteca Științifică a Universității de Stat "Alec Russo", ocupă poziția a doua printre bibliotecile Consorțiului eIFL Direct Moldova. Acest instrument de cercetare oferă 200 de baze de date, conținând baze de date academice, precum:

- **Academic Search Complete**, lansată în 2007, este cea mai numeroasă colecție de publicații full text *peer-reviewed* din lume. Baza de date conține indexări pentru 9 000 de publicații seriale, cu full text pentru 5. 500 din acestea;
- **Academic Search Premier** conține indexări pentru 8200 de publicații seriale cu full text pentru 4700 dintre acestea. Numerele retrospective sunt disponibile din 1975 în format PDF pentru 100 de publicații, iar căutări după referințe citate sunt oferite pentru 1000 de titluri;
- **Academic Search ELITE** conține full text pentru 2000 de seriale, oferind și o arhivă retrospectivă în format PDF pentru 1000 de titluri, începând cu anul

1975;

- **ERIC** (*Educational Resources Information Center*) oferă acces la literatura și resursele în domeniul educației. Baza de date oferă acces la informații conținute în reviste incluse în Current Index of Journals in Education și Resources in Education Index. ERIC oferă full text pentru 2000 de rezumate și referințe pentru informații adiționale și citări, abstarcte din 1000 de reviste de specialitate.

Din iunie 2008, **EBSCO host** a intrat în era **Web. 2.0**, (o nouă concepție asupra mediului web) avînd o nouă față datorită noilor aplicații și servicii, o invenție de marketing percepută cu unelte de comunicare care accentuează colaborarea cu shareingul online între utilizatori. Conceptual, **web 2.0** este îmbunătățit cu tehnologii ca *bookmarking*, *feed RSS*, *API-uri Web* standarde și servicii Web. *Feed RSS*, sau *flux RSS*, este o necesitate pentru un site în care conținutul este în permanență la zi. *RSS* este un semn portocaliu cu undele radio pe el., ceea ce înseamnă că, vizitînd EBSCO, beneficiazi de un flux, denumit news feed, RSS feed, oricum un flux. Aceste fluxuri sunt o necesitate pentru site-ul care se reînnoiește periodic. Documentele puse la dispoziție online se pregătesc pentru "syndication", adică alte situri îl pot face disponibil vizitatorilor lor, sub forma titlului, plus un link la sursă. **EBSCOhost** este un agregat fiindcă are capacitatea de a accesa mai multe fluxuri WEB odată, proces denumit agregare. Astfel, cititorul RSS devine locul în care trebuie să te oprești, să vizitezi o mulțime de bookmark-uri, conținutul vine singur la tine, pentru că cititorul caută constant documen-

tele de pe WEB pentru noutăți. Fluxurile WEB sunt fișiere-text în format XML, asemănătoare cu HTML. Numele este o mică parte din ecuație, el înseamnă mai multe lucruri, în funcție de ce citești și ce versiune folosești. Ultima versiune de RSS, și anume 2.0, este prescurtată de la *Really Simple Syndication Format*, permite agregare pentru conținut, dar și descărcarea de fișiere conținute în materialul respectiv.

EBSCOhost oferă opțiuni de căutare simplă și avansată bazată pe operatori logici booleeni, utilizatorii pot mai ușor să cerceteze subiectele dorite.

O soluție tehnică: Căutați pagini ce-l menționează pe Albert Einstein? Dacă introduceți Einstein în câmpul de căutare, veți obține o mulțime de rezultate, extrem de diferite între ele, începînd de la fotografii, biografii, iar, pentru a filtra căutarea, trebuie de adăugat alți termeni similari. *EBSCO* acceptă pînă la 10. Pentru a vizualiza opțiunile de căutare, efectuați un click pe *advanced search* din *home page*-ul EBSCO. Dacă vă interesează doar paginile scrise în engleză, selectați limba din lista meniului *Language*. Atunci cînd apăsați butonul de căutare *search data base*, veți constata cu surprindere că aveți o mare listă de texte din 3 baze de date cu 40 - 50 de documente găzduite de 3 baze de date academice.

Noua inițiativă a **EBSCO Medline** cuprinde cele mai personale informații medicale, de la înregistrarea unei operații la ochi pe care trebuie s-o facă clientul sau se propune vizitarea corpu-

OPORTUNITĂȚI MODERNE

lui omenesc on-line. Este ceva de-a dreptul spectaculos. Poți încărca fișiere, poți căuta informații medicale și poți încărca date furnizate de aparate pentru măsurarea tensiunii arteriale, a bătăilor inimii etc.

Atât utilizatorii din lume, cât și cei ai BȘU au acces la **EBSCO Support Site** și **KnowledgeBase**. Acesta oferă acces la *numeroase instrumente actualizate*: baza de date de întrebări frecvente, ghiduri de utilizare, Help, Sheets, ghiduri practice, o bibliotecă de tutorial. De asemenea, se pot găsi informații despre cele mai noi produse și o arhivă de comunicări cu clienții, știri recente despre companie. **EBSCOhost** se bazează pe o nouă generație de dezvoltări, pe dorința de a comunica cu milioane de utilizatori, editori, consorții, companii.

EBSCOhost 2.0 este reactualizat în vederea servirii cât mai eficiente a beneficiarilor săi.

Aspectele principale ale EBSCO:

- este o companie pe care o găsești când dorești, care se angajează să deservească utilizatorii azi și în viitor, dar... contra cost;
- este o companie care urmărește standardizarea accesului la diverse baze de date științifice unice;
- baze de date cu un conținut informațional - științific bogat, foarte bine structurat;
- o nouă viziune asupra difuzării informației .

În fine, modelul **EBSCOhost 2.0** se caracterizează prin câteva elemente semnificative: este centrat pe Consorții de Biblioteci și alte instituții, pune la dispoziție experiența multimedia (bazele de date înglobează videofilme, audio), este un portal nou și interesant.

Bibliografie consultată:

1. <http://search.EBSCOhost.com>

CĂLĂTORII VIRTUALE PRIN MUZEELE LUMII

Marina MAGHER,
bibliotecar

Din inițiativa Consiliului Internațional al Muzeelor (ICOM), la 18 mai al fiecărui an, se sărbătorește, începînd cu 1977, **Ziua Internațională a Muzeelor**. Jacques Perot, președintele ICOM, consideră că: „Muzeele trebuie să se plaseze în inima societății și să se asigure că sunt deschise comunităților din jurul lor. Dezvoltarea instituțiilor noastre depinde, în mare parte, de sprijinul publicului, iar noi trebuie să îi oferim acestui public posibilități pentru a sprijini obiectivele noastre și pentru a se implica în activitățile noastre. Avem nevoie să sensibilizăm publicul în ceea ce privește rolul muzeelor în învățarea responsabilității individuale și colective cu privire la patrimoniul mondial. **Ziua Internațională a Muzeelor** are drept obiectiv principal promovarea accesului la colecțiile muzeelor”. Scopul major al acestui eveniment este acela de a sensibiliza opinia publică asupra rolului important pe care îl au muzeele în societate. Muzeele din întreaga lume marchează acest eveniment anual prin „zilele porților deschise” pentru publicul larg și întruniri științifice. Astfel, cei peste 23 000 de membri individuali și instituționali ai ICOM,

rezidenți în 145 de țări, sunt încurajați să participe la diverse manifestări culturale - artistice: spectacole de muzică, dans și teatru, accesul liber în muze, uneori chiar și în cursul nopții.

Vă invităm și noi să realizați o călătorie virtuală prin muzeele *Luvru, d'Orsay și Hermitage*.

Colecția Mediatecii dispune de un DVD disc ce conține o excursie virtuală prin **Muzeul Luvru**. *Luvru* este cel mai mare muzeu de istorie și artă

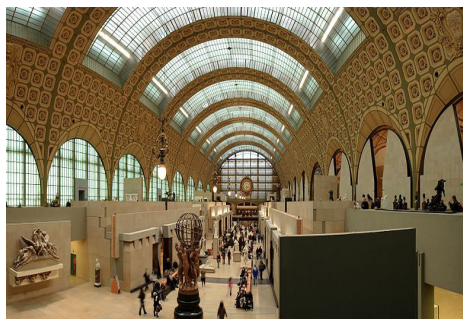

din Franța și unul dintre cele mai importante muzee din lume. E situat în centrul capitalei franceze, între cheiul drept al *Senei* și strada *Rivoli*, în primul arondisment, într-o clădire istorică, fost palat regal, *Palatul Luvru*. Exponatele de artă acoperă un larg segment din istoria Franței, de la *Dinastia Capetienilor* pînă în zilele noastre. Muzeu cu caracter universal, *Luvrul* deține opere de artă din diferite epoci ale civilizației, din antichitate pînă la 1848 și acoperă o arie geo - culturală întinsă, de la Europa occidentală, Grecia, Egipt pînă la Orientul Apropiat. Operele expuse sunt foarte variate, de la picturi, sculpturi, desene pînă la ceramică, obiecte arheologice sau alte obiecte de artă. Printre cele mai celebre exponate ale Luvrului se numără și *Codul lui Hammurabi*, *Venus din Milo*, *Gioconda* de Leonardo da Vinci sau *Libertatea conducând poporul* de Eugène Delacroix. **Luvrul** este și unul dintre cele mai vizitate muzee din lume.

Prin intermediul acestui DVD puteți face o călătorie virtuală prin 25 de camere ale Luvrului, unde sunt expuse lucrări extraordinar de frumoase. Totodată, DVD-ul conține comentariile specialiștilor din domeniul artei, 10 ore de comentarii, privind mai mult de 1 000 de lucrări artistice: picturi, sculpturi, obiecte prețioase. Aici puteți urmări 10 000 de ani de istorie și civilizație umană, puteți admira 3 000 de imagini și ilustrații. Aveți posibilitatea să faceți un tur ghidat de un specialist în domeniu, să cercetați o hartă interactivă a tuturor sălilor muzeului.

Următorul DVD disc din colecția Mediatecii pe care vi-l recomandăm este **Muzeul d'Orsay. Vizita virtuală.**

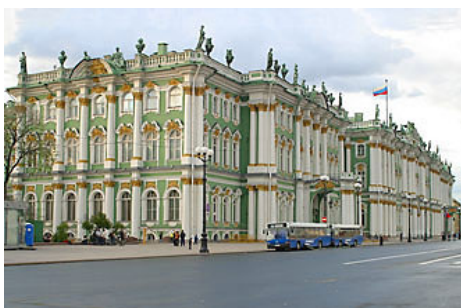
d'Orsay este un muzeu aflat în Paris, situat pe cheiul stîng al Senei, în arondismentul al VII-lea. A fost inaugurat în 1986, fiind construit în locul *Gării Orsay*, recondiționată special între anii 1983 - 1986 pentru a putea găzdui muzeul.

Colecțiile muzeului d'Orsay conțin în principal opere de artă plastică și sculptură, dar și opere de artă decorativă, fotografie și arhitectură, exponate ce ilustrează perioada dintre 1830 - 1914. Acest CD vă propune un tur virtual prin sălile muzeului d'Orsay: 300 de lucrări de artă plastică, însoțite de 5 ore de comentarii făcute de specialiștii din domeniul istoriei și artei, un ghid personal care vă conduce prin toate sălile muzeului.

Un alt mare muzeu prezent în colecția Mediatecii pe un CD este Muzeul de artă și cultură **Hermitage** din Sankt Petersburg, Rusia. Unul din cele mai mari și cele mai vechi muzee din lume a fost fondat în 1764 de către *Ecaterina cea Mare* și deschis pentru public începînd cu 1852. Colecțiile sale, din care doar o mică parte este vernisată în permanență, conțin ap-

roape 3 milioane de exponate, inclusiv cea mai mare colecție de tablouri din lume. Colecțiile ocupă un complex de șase clădiri istorice. Cu ajutorul CD-ului **"Muzeul Hermitage"** puteți să faceți o vizită virtuală în palatul Hermitage, să admirați aproape 200 de lucrări de artă plastică din 13 colecții, să ascultați 5 ore de comentarii făcute de specialiști în domeniul. Acest CD mai conține 100 de biografii, un album personalizat, ilustrații cronologice.

Un alt CD conține lucrările unui mare sculptor și pictor – Michelangelo Buonarroti, alături de Leonardo da Vinci, cel mai important artist în perioada de vîrf a Renașterii italiene. Geniul său universal este deopotrivă oglindit de pictură, desen, sculptură și arhitectură. A scris și poezii, în special, sonete și madrigale. Pe acest CD puteți admira toate lucrările vestite ale geniului italian.

O altă călătorie virtuală este **"Pe urmele lui Iisus"**. Pe CD-ul respectiv sunt prezentate 12 momente importante din viața lui Iisus, oamenii care îl înconjurau (*Maria Magdalena, Lazar, Iuda, Pilat...*), toate acestea sunt reflectate în Evanghelie și în capodoperele lui *Titian, Boticelli, Leonardo da Vinci, Velasques, Rembrandt*. Toate lucrările sunt comentate și analizate din punct de vedere religios și artistic.

Considerăm că vizionînd toate aceste DVD discuri și CD-uri, studenții își vor putea îmbogăți substanțial orizontul cultural.

EXPERIENȚA DE DESERVIRE A VORBITORILOR DE LIMBI STRĂINE

Gabriela CAZACU,
bibliotecar

Cine nu știe o limbă străină, nu știe nimic despre propria limbă
Goethe

Într-o Europă care va rămâne întotdeauna multilingvă, învățarea limbilor străine deschide numeroase oportunități către o carieră mai bună, șansa de a locui, lucra sau studia în altă țară sau, pur și simplu, de a călători. Limba vorbită devine parte integrantă a identității și bagajului cultural al unei persoane. Învățarea limbilor străine contribuie la înțelegerea altor popoare și culturi. Efortul de perfecționare într-o limbă străină trebuie să fie zilnic. Deci cunoașterea unei limbi străine e importantă și pentru un bibliotecar pentru a-și atinge scopul în dezvoltarea și comunicarea colecțiilor de carte, pentru a facilita utilizarea acestora, mai ales, a colecției de carte în limbi străine.

Ce înseamnă profesia de bibliotecar în secolul XXI? Aproape nimic din ceea ce însemna acum un secol, sau poate chiar mai puțin de un secol. Noile tehnologii și inițiativele digitale, din ce în ce mai prezente în biblioteci, impun o reconsiderare a profesiei de bibliotecar. Procesul de comutare între tehnicile de prelucrare a documentelor din regim tradițional în regim automatizat presupune, pe lângă însușirea unor abilități

noi, și cunoașterea unei limbi străine. Bibliotecarii întotdeauna trebuiau să dispună de o cultură enciclopedică. Iar acum au nevoie îndeosebi de cunoștințe de limbă, literatură și istorie, iar sub aspect practic trebuie să stăpânească regulile de ordonare și de administrare a fondurilor, respectiv, principiile de bază ale catalogării. În fața noilor provocări, sarcinile bibliotecarului au devenit mai complexe și extrem de multiple. În munca bibliotecarului s-a produs o divizare, o specializare pronunțată.

Importanța cunoașterii limbilor străine pentru un bibliotecar

Limbile sunt asemenea trenurilor ce ne poartă în profunzimea diferitelor culturi. Noi, bibliotecarii, cunoaștem foarte bine importanța limbilor străine, pentru că oferim acces la materiale în diverse limbi.

Bibliotecarul, prin instituția pe care o servește și la a cărei funcționare contribuie, deține un loc aparte, deosebit

de important, în viața cultural-științifică a societății. Secretul eficienței, în cazul activității bibliotecarului, constă în munca sistematică dusă cu tenacitate. Atît activitatea individuală, cît și cea de la nivelul unei colectivități trebuie riguros și cu acuratețe planificată. Ea necesită să aibă o bază solidă de pornire, un început clar și bine chibzuit.

Meseria îi cere bibliotecarului să fie dispus, pe toată durata activității sale, la receptarea a tot ceea ce este nou în domeniul cultural și științific, să fie în stare să sesizeze marile curente și tendințe ale evoluției culturale și științifice în sfera transiterii informațiilor, să fie în stare să identifice noile surse și modalități de documentare. Bibliotecarul trebuie să fie angajat valorilor pe care le promovează instituția sa și, într-un fel, să împărtășească și aspirațiile locului sau, cum se mai spune, chiar „spiritului locului”. În același timp, el trebuie să-și găsească rostul și în sistemul organizatoric internațional, să fie capabil să-și desfășoare activitatea conform regulilor universale ale tagmei sale. Aceasta înseamnă că a conștientizat importanța extinderii sistemului internațional de documentare. De asemenea, bibliotecarii au fost primii care, în cadrul unor instituții de învățămînt născute în condiții istorice vitrege și cu o bază de existență mai tot timpul modestă, i-au pus pe elevi și pe studenți în contact cu cartea, le-au cultivat dragostea pentru lectură, setea pentru cultură sau au sprijinit idealurile culturale.

Un bibliotecar, fiind un

misionar al europenizării, trebuie să fie un vorbitor de limbi străine, îndeosebi un fluent vorbitor al limbii engleze. Cunoașterea limbilor străine de către un bibliotecar îi ajută a realiza o comunicare eficientă, în special, cu vorbitorii unei limbi străine.

Categoriile de utilizatori

Comunicarea stă la baza legăturilor dintre oameni. Membrii echipei de relații cu utilizatorii vor putea demonstra faptul că felul în care comunică între ei și cu utilizatorii determină succesul desfășurării activității lor și posibilitatea dezvoltării unor relații interpersonale strînse. Din punct de vedere ocupațional, studenții sunt categoria cu cea mai mare probabilitate de a vorbi o limbă străină: aproape 8 din 10 studenți pot folosi cel puțin o limbă străină. Bibliotecarul trebuie să diferențieze necesitățile de comunicare ale utilizatorilor, dar și să înțeleagă reacțiile acestora la primirea informațiilor.

Există diverse tipologii ale utilizatorilor bibliotecii realizate în funcție de diferite criterii de abordare luate în considerație. În funcție de utilizarea serviciilor oferite sunt:

- **Cititori interni** sau cititori specifici – membrii comunității universitare:
  - studenți
  - studenți înscriși la masterat sau la cursuri postuniversitare;
  - cadre didactice din universitate, doctoranzi, cercetători, personal auxiliar.
  - elevi ai Liceului și Colegiului Pedagogic “Ion Creangă”.
- **Cititori externi** sau nespecifici:
  - cadrele didactice care au frecven-

tat cursurile de reciclare în cadrul Universității

- studenți din alte centre universitare, cercetători, cadre didactice din învățământul preuniversitar
- elevi din clasele superioare din licee.

Pentru această gamă variată de utilizatori și cerințele sunt variate. Bibliotecarul cunoscător al unei limbi străine le poate oferi o deservire mai calitativă.

Serviciile acordate utilizatorului cunoscător al unei limbi străine

Bibliotecile acționează ca porți către cunoaștere și cultură, asigurând accesul la informație, la idei și opere de creație în cele mai diverse forme. Într-un timp al conectării la viteze maxime, bibliotecile trebuie să se adapteze rapid la schimbări.

Împrumutul nr. 4 (documente științifice, beletristice, didactice și metodice în limbi străine), este un centru de informare din cadrul Serviciului de Literatură în Limbi Străine care dezvoltă și comunică colecțiile de carte în 42 de limbi, baze de date pentru a facilita utilizarea acestora pentru informare și educație de către elevi, studenți, cadre didactice, cercetători și doctoranzi.

Ținem cont de o comunicare creativă cu utilizatorii bibliotecii, oferindu-le informația solicitată. Organizăm și promovăm activități cultural - educative (expoziții, excursii, convorbiri individuale și în grup). Îndeplinim referințe bibliografice la cerere. În acest scop e foarte binevenită cunoașterea limbilor străine, datorită cărora putem ști și cunoaște sursele din diferite colecții și pe diverse domenii.

Pe parcursul a mai multor ani, Biblioteca a profitat de următoarele donații:

- Artur Carlson, SUA – Enciclopedia Britanică în 29 volume, 1988.
- Proiectul Tempus – Tacis – 216 titluri în 460 exemplare de documente în limba germană din domeniul psihologie, pedagogie și asistență socială.
- Universitatea Fresno, SUA – 9 mii documente intrate în bibliotecă în limba engleză, franceză, spaniolă, germană.

• Amis Sans Frontiers – 1 320 documente în limba franceză. Această asociație umanitară, care s-a declarat în afara politicii și a religiei, este prezentă în Belgia, România, Moldova, Benin, republica Democrată Congo. Conceptul general al compartimentului "Biblioteci și Francofonie" constă în colectarea operelor autorilor francofoni pentru crearea în orașele Europei a unor spații culturale și de relații francofone.

În prezent, susținem activități noi pentru completarea datelor din cataloage, prin care se poate asigura o mai bună informare. De asemenea, sistemele electronice facilitează publicarea rezultatelor cercetărilor, încât și faza documentării se extinde foarte mult. Provocările noi față de munca bibliotecarului, în astfel de condiții, sunt enorme.

Odată cu apariția primelor cataloage on-line, "prietenia cu utilizatorul" a devenit lege sau necesitate, OPAC-urile fiind configurate în așa fel, încât să dea posibilitatea acestuia să regăsească informația necesară prin metoda de căutare cel mai des utilizată,

cuvinte din titlu. La fel de adevărat este faptul că, într-o etapă anterioară evidențierii informației prin afișare în OPAC, este esențial modul în care informația existentă în colecțiile bibliotecii este reprezentată în baza de date astfel încât să fie pusă la dispoziția utilizatorului.

Biblioteca Științifică a Universității de Stat "Alec Russo" din Bălți este și membră a celui mai mare consorțiu informațional din lume. Este un proiect de cooperare între Institutul pentru o Societate Deschisă și *EBSCO Publishing* – una dintre cele mai vestite agenții de abonare la reviste în format tradițional și electronic. *eIFL Direct* ne oferă circa 18 000 reviste, ziare și buletine de știri cu text complet. Bazele de date pot fi accesate on-line prin Internet sau în format CD-ROM, DVD-ROM. Biblioteca are acces la 13 baze de date, cele mai importante sunt:

- . Academic Search Premier
- . Business Source
- . Regional Business News
- . Library, Information Science & Technology Abstracts
- . Master FILE Premier
- . MEDLINE
- . ERIC

Dacă beneficiarii nu posedă limba engleză, atunci în ajutor le vine traducătorul automat prevăzut pentru această bază de date, traduceri fiind efectuate din limba engleză în franceză, germană, spaniolă, portugheză, rusă, iar pînă la finele anului 2009 se va putea efectua traducerea și în limba română.

În iulie 2008 a apărut o versiune nouă de **EBSCOhost 2.0** Pe data de 16 iulie a fost orga-

nizat un reliz al acestei versiuni.

Posibilitățile noi:

- Interfacul mai simplu,
- Organizarea nouă de căutare avansată,
- Metode noi de căutare,
- Prezentarea limitatorilor rezultatelor,
- Lista rezultatelor mai detaliată,
- Personalizarea largită,
- Informația relativă (analogică) – articole, imagini,
- Căutarea rapidă a imaginilor,
- Demonstarea video a versiunii.

În **EBSCOhost 2.0** este aplicată asistența tehnică cu toate particularitățile noi. De asemenea, există posibilitatea unică a participării în training-urile electronice.

În Serviciul *Literatură în Limbi străine* această bază e solicitată de utilizatori, și pe parcursul anului 2008 avem 422 de accesări, iar în total pe Bibliotecă avem 849 de accesări.

O altă Bază de date *MS-Access SumarScanat* efectuează căutarea după datele din sumarul cărților și revistelor. Prelucrarea preliminară este efectuată de specialistul în domeniu care scanează și identifică conținutul cărților și revistelor. Textul obținut este importat în tabelul bazei de date. Aceasta este o bază de date autonomă. Cititorul efectuează căutări după următorii parametri: titlu, cuvînt - cheie, vedetă de subiect. Sunt oferite 190 de titluri de carte: 112 – în limba engleză, 25 - în limba franceză, 52 - în limba germană. La fel sunt oferite și 25 titluri de reviste: 16 - în limba engleză, 5-în limba franceză ,1 - în limba germană.

Din toamna anului 2003 s-a deschis *Filiala Bibliotecii Institutului Goethe*, ce

cuprinde 161 de cărți în limba germană, care sunt solicitate nespuse de mult de beneficiarii noștri. În anul 2008 avem 3 564 împrumuturi. Este o colecție din mai multe domenii, și le oferă utilizatorilor șansa de a folosi în procesul de învățămînt cele mai recente surse de informație. Un scop important în activitatea acestei instituții este promovarea colaborării culturale internaționale.

În anul 2004, la Bibliotecă s-a înființat *Fondul de carte Wilhelmi*, ce cuprinde documente în limba germană din mai multe domenii: geografie, istorie, literatură, lingvistică. E o colecție de carte donată de către profesorul elvețian Thomas Wilhelmi, originar din Elveția, care a reușit de-a lungul anilor să intermedieze donații din Fondul cantonal de dezvoltare din Basel Universității din Bălți. În total, donația numără 1 758 documente, 678 titluri

de cărți de valoare. În anul 2008 am avut 3 372 împrumuturi de carte din acest fond.

Din anul 1993 Biblioteca beneficiază și de Proiectul *The Journal Donation Project (JDP)*, un proiect de mare valoare, fondat în anul 1990 de către Arien Mack, profesor în psihologie (SUA). *JDP* colaborează cu 29 de țări din lume printre care și Republica Moldova. Grație acestui Proiect, Biblioteca a intrat în posesia a 120 titluri de reviste (26 curente) în 3 524 exemplare de reviste în limba engleză ale celor mai prestigioase edituri din SUA pe următoarele domenii: filozofie, psihologie, economie, drept, muzică, filologie, istorie.

Toate acestea le oferim utilizatorilor, Chiar dacă nu putem schimba definitiv lumea, putem fi mai activi oferind valorile bibliotecilor oricui are nevoie de ele și folosindu-le activ.

Bibliografie:

1. Aniko, Nady. Meseria de bibliotecar [on-line]. Disponibil pe Internet: www.bcuculuj.ro/bibliorev/carte-biblio3.html
2. Biblioteca Științifică a Universității de Stat "A. Russo" din Bălți : Raport de activitate 2004 / 2007. Bălți, 2004 - 2007
3. Bursășiu, Simona Marilena; Domocoș, Livia Aurica. Comunicarea din cadrul echipei de relații cu utilizatorii în biblioteci. In: *Biblioteca*. 2007, nr. 3-4, p. 78-79.
4. Congresul Mondial al Bibliotecilor și informației Québec, 2008 Cuvîntul de deschidere al președintelui IFLA, Claudia Lux. In: *Biblioteca Bucureștilor [on-line]*. 2009, nr.1 [citată 27 mai 2009]. Disponibil pe Internet: <www.bmms.ro>
5. Petrescu, Victor; Sachelarie, Octavian Mihail. Tipologii ale utilizatorilor serviciilor de bibliotecă. In: *Biblioteca*. 2007, nr.7, p.188-189.
6. Safaliu, Ionela - Luiza. Cum să te descurci în viață? – Importanța cunoașterii unei limbi străine [on-line] [citată 20 mai 2009]. Disponibil pe Internet: www.gorjeanul.ro

MODALITĂȚI DE COMUNICARE A COLECȚIILOR

Ala Lîsîl,
bibliotecar principal

Trăim într-o societate unde informația a devenit un atribut al vieții cotidiene. Suntem cu toții martorii implementării tehnologiilor de informatizare în sfera comunității umane. Biblioteca este o instituție chemată să asigure accesul liber la informație beneficiarilor săi, punînd la dispoziția lor colecții de documente. Ea este nu numai o sursă de cunoaștere și informare, ci și un instrument esențial pentru dezvoltarea culturală a individului și a unor grupuri sociale, contribuind la progresul spiritual al umanității.

Biblioteca reprezintă o zonă de comunicare intensă. Comunicarea este fondul de stabilire și dezvoltare a relațiilor interumane. Cea mai simplă definiție a comunicării – „mijloc de transmitere a ideilor”. Momentul esențial al comunicării îl constituie interacțiunea dintre subiecți, parteneri de comunicare. Distingem cîteva funcții principale ale comunicării:

- organizarea activității în comun a persoanelor;
- cunoașterea altor oameni;
- formarea și dezvoltarea atitudinilor față de alții;
- cunoașterea propriului „Eu”.

Pentru noi, bibliotecarii, este important aspectul

„comunicării ca schimb de informație”. Se diferențiază patru nivele de comunicare:

1. *Comunicarea verbală;*
2. *Comunicare nonverbală;*
3. *Comunicarea paraverbală;*
4. *Metacomunicarea.*

Comunicarea constituie una dintre condițiile fundamentale ale bune desfășurări a procesului de învățămînt. Relația instructiv - educativă este o comunicare ce reprezintă o parte constructivă și vitală a procesului educațional. Comunicarea documentelor presupune temeinice cunoștințe de specialitate, iar relația directă cu publicul îl obligă pe bibliotecar să posede nu numai capacități native de comunicare elegantă și eficientă, ci și o solidă pregătire psihopedagogică.

Relația dintre bibliotecă și cititor se stabilește în baza Regulamentului de organizare și funcționare al bibliotecii. Pentru a fi cunoscut de către cititor, Regulamentul este afișat la loc vizibil (parter, alături de sala de cataloage) și beneficiarii iau cunoștință de el la momentul cînd se înscriu la bibliotecă. Relația dintre bibliotecar și utilizator a trecut și ea la o etapă nouă datorită impactului noilor tehnologii informaționale. Tot mai mulți utilizatori consultă baze de date, folosesc în mod curent CD-Rom-uri, sunt familiarizați cu Internetul.

Serviciul Împrumut de Publicații la domiciliu constituie un colosal potențial informațional prin deținerea unui fond de documente cu centre de informare și asistență profesională în domeniul respectiv, cu acțiuni de activități comune care sunt orientate spre deservirea calitativă și operativă a beneficiarilor. Împrumutul de publicații este un contract încheiat între bibliotecă și utilizator prin care documentele deținute de bibliotecă sunt comunicate utilizatorului, în vederea citirii lor pe o perioadă de timp determinată, cu obligația de a fi restituite în starea în care au fost împrumutate. Orice operație de împrumut pune în relație **trei elemente: documentul, împrumutătorul, perioada de timp determinată** (Mircea Regneală). Aceste elemente sunt utilizate cu succes de bibliotecă.

Astăzi beneficiarul bibliotecii este mult mai pregătit și mai exigent în solicitările de lectură decât altădată. Contactul cu bibliotecă, calitatea serviciilor oferite, accesul la raft și posibilitățile de comoditate în sediul bibliotecii creează o imagine favorabilă instituției. Biblioteca este un tezaurizat al cărților, iar cartea este mesajul înțelepciunii, al experienței și duratei unei lumi ce-și trăiește istoria, recitind-o.

Pentru a fi consultată deplin colecția bibliotecii de către utilizatori, bibliotecarii apelează la variate metode și forme de comunicare a documentelor. Cea mai eficientă formă de promovare a colecției sunt expozițiile de carte. Prin organizarea reușită a unei expoziții, noi oferim cititorului posibilități multiple pentru informare și documentare, altoind, totodată, utilizatirilor noștri

atitudini personale față de cărți. În Biblioteca noastră se organizează **expoziții tematice și informative**. Expozițiile **tematice** au scopul de a atenționa beneficiarul asupra publicațiilor deținute de bibliotecă la anumite teme.

Se organizează expoziții de **intrări recente**, care au misiunea de a informa cititorul despre intrările noi din colecția bibliotecii. Expozițiile sunt plasate atât în diviziunile bibliotecii, cât și în holurile ei, avînd scopul de a atenționa beneficiarii asupra evenimentelor importante care au avut sau au loc și felul în care sunt reflectate în literatura expusă.

Deservirea cititorului la Împrumutul la domiciliu se realizează prin cererea orală a documentului sau prin intermediul buletinului de cerere. Un specialist bine instruit în domeniu realizează rapid solicitarea în baza buletinului de cerere, pe cînd servirea orală necesită o cunoaștere bună a colecției. Studenților noștri le place foarte mult această modalitate de împrumut de carte. În cazul cînd este uitat titlul sau autorul cărții, noi apelăm la baza de date locală OPAC pentru a primi informații suplimentare despre document (autor, titlu, an de ediție ș.a.).

Modul cel mai eficient de promovare a documentelor este **accesul liber** la raft care permite cititorului să aleagă cărțile direct de pe rafturile bibliotecii. Accesul liber prezintă avantaje importante pentru orice bibliotecă și utilizator. Acesta din urmă are un contact direct cu cartea și, mai ales, el o descoperă în ansamblul

altor lucrări. Astfel așteptarea pentru obținerea unei cărți fiind redusă la maximum. Bibliotecarii organizează rafturile tematice în acces liber cu genericul *Fascinația Lecturii* pe teme diverse, frecvent solicitate: romane istorice; aventuri, călătorii; romane de dragoste; literatura fantastică. Această literatură este împrumutată beneficiarilor care sunt curioși să citească atât literatură recomandată de programele de studiu, cât și cea pentru propria plăcere.

Uneori apelăm la o altă formă de popularizare a documentelor - vizita la raft a cititorului însoțit de bibliotecar cu scopul de a oferi utilizatorului literatură concretă la temele solicitate.

În scopul comunicării colecției, bibliotecarul întreține **convorbiri individuale** cu beneficiarul, propunându-i literatură adăugătoare celei solicitate.

Sistemul de promovare a cărții poartă un caracter frontal, de masă. Trăim într-o civilizație dinamică. Trebuie să ne adaptăm rapid la situații noi, să asimilăm noi cunoștințe. Schimbările în societatea biblioteconomică (trecerea la noi tehnologii informaționale) contribuie la modernizarea bibliotecii și la modernizarea formelor și metodelor de informare.

Excursiile cu beneficiarii nou înscriși în cadrul Programului Nou beneficiar contribuie la familiarizarea viitorilor utilizatori cu variatele servicii și diverse colecții.

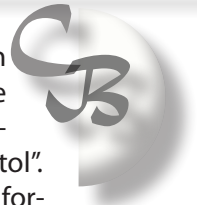
Oferirea materialelor promoționale studenților, precum și cadrelor didactice este o tradiție în bibliotecă noastră, informând publicul cu ofertele propuse

de bibliotecă (*Ghidul utilizatorului; Liste cu intrări recente; Ghiduri ale serviciilor din bibliotecă* etc.).

Popularizarea colecției se realizează și prin prezentarea **revistelor bibliografice** pentru bibliotecari în cadrul orelor de instruire profesională, studenților și la ședințele catedrelor (după domeniul).

Accesarea bazei locale de date de către beneficiari precum și apelarea la informația plasată pe pagina web a bibliotecii (www.libruniv.usb.md) (2001 - prima versiune, 2005 - noua versiune) pot fi consultate de un spectru larg de utilizatori. *Pagina web*, un mijloc important de informare și comunicare cu publicul, reprezintă o legătură eficientă dintre Bibliotecă și utilizator. Pagina web inserează informații utile despre activitatea informațională, editorială, culturală a Bibliotecii atât de necesară formării și documentării beneficiarilor. Utilizatorii pot consulta următoarele rubrici: *Prezentarea Bibliotecii în timp, în cifre, în imagini, În memoriam; Structura organizațională: Centrele de activitate ale Bibliotecii; Servicii și facilități: Regulamentul pentru public, Programul de funcționare; Catalogul on-line; Profesional: revista Bibliotecii Confluențe bibliologice (format PDF), bibliografii (format PDF) ale universităților bălțeni; Expoziții on-line: ; Evenimente (an, lună); Activități culturale; Resurse web: Bibliotecii, Motoare de căutare, Edituri, Periodice, Dicționare on-line, Surse de referințe. Comunicarea prin e-mail* *Întrebă bibliotecarul*, permite utilizatorilor să adreseze întrebări și să primească răspuns rapid și eficient.

Publicarea articolelor specialiștilor - bibliotecari din bibliotecă noastră în

revistele de specialitate (*Magazin bibliologic, Confluente bibliologice* ș.a.) cu scopul popularizării colecției bibliotecii. Revista *Confluente bibliologice* a fost lansată cu prilejul celor 60 de ani de la fondare a Bibliotecii Științifice bălțene (2005). Pe paginile revistei sunt publicate o serie de materiale care oferă tuturor o imagine clară, un „film” despre ce a fost și ce este la ora actuală Biblioteca Științifică, un model de colaborare dintre Facultăți și Bibliotecă.

Lansările de carte se bucură de succes în rîndurile beneficiarilor care vin să participe la activități, fiind curioși să discute cu autorii cărților.

O altă modalitate de comunicare a colecției sunt **manifestările culturale** (*Salonul Literar, Salonul Muzical, Pridvorul Casei*).

Toate metodele și formele de comunicare ale colecției au scopul de a informa publicul despre documentele deținute de bibliotecă. Succesul este bazat pe abilitățile bibliotecarilor. Bibliotecarul îndeplinește funcția de intermediar dintre informație și utilizator.

„Bibliotecile nu sunt doar structuri de memorie, simple acumulări de documente, ci izvoare de putere și porți către mîine. Cartea a fost și a rămas aliatul cel mai credincios al omului - e palatul împărațesc al cuvîntului, semnul de naștere, de vrajă și de dezvoltare a gîndului” (Ion Stoica).

Pentru Nicolae Busuioc „cărțile sunt mărturia ale lumii, sunt rănile frumoase ale credinței”, iar bibliotecarii sunt „personaje trăitoare în umbra cărților și în foșnetul lor miraculos”. „Cartea e ca o lume și lumea ca o carte. Cartea este simbolul universului pentru că universul însuși este o imensă carte. Trăind

mereu în umbra cărților și în știința lor, bibliotecarul duce povara fermecătoare a transmiterii spiritului lor ca un apostol”.

Cartea, iar azi și resursele informaționale electronice, și Biblioteca sunt noțiuni în perfectă armonie, care trăiesc bine unele lîngă altele și care ne completează și definesc viața. Mama Culturii este Cartea, iar Cultura este ceea ce rămîne după ce ai uitat ce ai învățat (Saint M. Girardin).

Cît de mult echipament tehnic nu ar avea Biblioteca, sufletul ei rămîne a fi bibliotecarul, modestul funcționar de altădată, salariatul conștient de astăzi. Bibliotecarii nu mai sunt „șoareci de bibliotecă” cu cotiere, nu mai sunt înfundați în rafturi lungi, pline cu cărți. Bibliotecarul modern este altfel. El nu se mai ocupă strict de difuzarea cărții, ci de difuzarea informației, căci trăim în epoca informației rapide, unde accentul se pune pe dezvoltarea conținutului publicației dinspre bibliotecar către cititor.

Bibliotecarul actual este un bun specialist în științele informării și documentării, domenii extrem de necesare și de apreciate în contextul globalizării informației științifice și culturale, capabil să-și asume efortul intelectual și dificultățile complexelor și variatelor servicii oferite de bibliotecile moderne. El trebuie să posede o vastă cultură generală și de specialitate, care să-i îngăduie abordarea eficientă și corectă a unor activități fundamentale pentru rosturile culturale, științifice și publice ale instituției în care

lucrează.

Bibliotecarul modern trebuie să fie un foarte bun specialist în prelucrarea biblioteconomică a documentelor (evidență, catalogare, indexare) în varianta electronică, precum și crearea bazei de date locale a bibliotecii care oferă cititorului incomparabil mai multe și mai variate informații despre fondul documentar al instituției.

Vorbitorul – bibliotecarul în postură de profesor, prezentator, moderator etc. trebuie să posede o serie de abilități: claritate, acuratețe, empatie, sinceritate, atitudine, contact vizual, înfățișare, postură (poziția corpului), voce, viteza vorbirii, pauzele de vorbire. Bibliotecarul trebuie să dovedească un larg orizont de cultură generală, capacități de a expune clar și sistematic cunoștințele, capacități și aptitudini pedagogice, mult tact pedagogic, răbdare, creativitate și simțul umorului. Dale Carnegie numește câteva reguli de comportament în comunicarea cu oamenii: nu criticați, nu condamnați, nu vă plîngeți; fiți dreți și sinceri în aprecieri; manifestați un interes sincer față de cei din jur; zîmbiți. „... Trebuie să muncești, să te gîndești mereu la ceea ce te frămîntă, să fii exigent cu tine însuși, să-ți fii cel mai aspru judecător, să nu fii superficial, să-ți placă deplin ceea ce ai făcut, să nu renunți, să lupți, să lupți, să lupți mereu...”, spune profesorul Gh. Carțianu.

A comunica, a vorbi cu cititorii – este pentru un bibliotecar într-adevăr o artă. Pentru unii angajați ai bibliotecii a comunica cu utilizatorii este

un exercițiu util și plăcut, pentru alții (un număr mic) – e o povară. „... În profesie nu trebuie să spui niciodată „nu pot” sau „nu am timp”, căci trebuie să ai timp cînd ți-o cere profesia” - susține Dorin Pavel. Pentru o comunicare mai eficientă, ferită de riscuri cu cititorul, bibliotecarul trebuie să dea dovadă de **răbdare** și **calm**. În comunicarea cu utilizatorul, **tactul** este una din principalele obligații ale bibliotecarului, chiar și unui cititor mai puțin politicos nu i se poate răspunde prin impolitețe, prin ton nervos sau agresiv. Un bibliotecar trebuie să vorbească corect, să cunoască bine terminologia de specialitate. Este contraindicat a sta la taifas cu cititorii. E bine să ținem minte un sfat lăsat de Alexandru Dumas - tatăl: „Oricît de bine ai vorbi, dacă vorbești prea mult, sfîrșești întotdeauna prin a spune o prostie”. În munca cu cititorii să ne ferim de **trufie** și **aroganță**. Un alt aspect al relației bibliotecar - utilizator este **responsabilitatea, simțul răspunderii**. Un imperativ al muncii bibliotecarului este **amabilitatea** lucrătorilor de bibliotecă. **Sinceritatea** bibliotecarului constituie un avantaj al muncii în bibliotecă. Atunci cînd cererea cititorului este îndeplinită, vom avea nu numai recunoștința beneficiarului, dar vom cîștiga și încrederea, va deveni mai mare încrederea și stima lui față de instituția bibliotecară. Un specialist bun respectă cu abnegație Prevederile Codului Etic al Bibliotecarului din Republica Moldova, care stabilește standarde și obligațiuni de comportare prestabilite.

Despre Bibliotecă și Carte s-au scris mii de tomuri și mii de mii de articole și se vor fi scris și despre Bibliotecar

destule, dar nu îndeajuns, încît să-i răsplătească importanța și cuminența, frumusețea și demnitatea muncii sale. Descendentului modern și contemporan al scriitorilor medievale nu i s-au ridicat monumente, nu i s-au scris ode.

Am satisfacția de a fi utilă, de a contribui la formarea unor personalități.

Pentru mine e o plăcere să comunic cu cititorii. Sunt mîndră de faptul că activez și voi activa în viitor într-o bibliotecă atît de modernă, cu nume cunoscut, cu echipament modern, cu bibliotecari profesioniști și care se află în continuă dezvoltare.

Bibliografia:

1. Bazele culturii informaționale : curs univ. Dir. E. Harconița. Coord. șt. V. Cabac, V. Guțan. Bălți : Presa univ. bălțeană, 2007. 160 p.
2. Biblioteca contemporană în proces de înnoire și modernizare : Materialele sesiunii de comunic., 15 oct. 2003. Activitatea științifică a bibliotecarilor în anul 2003. Coord. E. Harconița. Bălți: Bibl. Șt., 2003. 94 p.
3. Bolboceanu, A. Psihologia comunicării. Ch. : Univers Pedagogic, 2007. 136 p.
4. Busuioc, N. Jurnalul unei biblioteci. Ch. : Știința, 2001. 255 p.
5. Cărtunescu, A. Casa sufletului nostru – biblioteca. In: *Biblioteca*, 2005, nr. 5, p. 131.
6. Comunicare și educație. Coord. L. Șoitu. Iași. : Ed. Spiru Haret, 1996. 206 p.
7. Hăbășescu, A.; Bălan, N. Expozițiile de carte – o modalitate eficientă de promovare a colecțiilor. In: *Confluențe bibliologice*, 2006, nr. 3, p. 32 - 33; <http://libruniv.usb.md/publicatie/rev/20063conf.pdf>
8. Pohilă, V. Arta de a vorbi cititorilor. In: *Biblio Polis*, 2007. Vol. 22, nr. 2, p. 5 - 8.
9. Rău, A. Există și un Dumnezeu al bibliologiei. Ch. : Museum, 2000. 136 p.
10. Regneală, M. Studii de biblioteconomie. Constanța : Ex Ponto, 2001. 388 p.
11. Richter, B. Ghid de biblioteconomie. Ch. : Arc, 1997. 316 p.
12. Stoica, I. Informație și cultură. București : Ed. Tehnică, 1997. 228 p.

BIBLIOTECA "IONEL I. C. BRĂTIANU"

RADU MOȚOC,

*inginer, secretarul Asociației Pro Basarabia și Bucovina,
Filiala "C. Negri", Galați, România*

Format de mic copil în spiritul dragostei de neam și de țară de către un părinte renumit ca om politic, **Ion (Ionel) I. C. Brătianu** nu a fost destinat unei cariere politice, ci uneia ingineresti, precum dorise tatăl său. Considerat omul providențial, care avea să influențeze ulterior, prin puternica-i personalitate, cursul evenimentelor pînă la Unirea cea Mare și recunoașterea ei prin tratate internaționale, este de departe cel mai proeminent militant pentru împlinirea idealului național al unității statale.

Brătienii erau boieri de țară, pîrcălabi, vâtafi de plai, logofeți de visterie, care au luat numele de la satul Brătieni de pe apa Vâlsanului din jud. Argeș. Bunicul, **Dincă Brătianu** era un om harnic și cinstit. Bunica, Coana Sica, era o femeie iute și autoritară care hotăra soarta copiilor după afecțiunea părintoare ce o

purta fiecăruia. **Ion C. Brătianu** era al cincelea copil la părinți și a fost destinat să facă o carieră militară începînd cu anul 1835. În perioada serviciului militar își consacra timpul liber cărților de istorie. Cu timpul, casa lui devine un loc de întîlnire a mai multor tineri, printre care Ion Ghica, Grigore Alexandrescu, Alexandru și Radu Golescu, Cezar Boliac, frații Bălcescu, adepți ai ideilor de libertate reprezentate strălucit în acea perioadă de Ion Cîmpineanu. Dincă obține permisiunea lui Vodă să-și trimită fiul la studii în străinătate la Paris. În această perioadă, încep legăturile de prietenie cu C. A. Rosetti. Ion C. Brătianu, consacră o bună parte a timpului studiului istoriei universale și, cu precădere, istoriei poporului român.

Este bine cunoscută activitatea lui **Ion C. Brătianu** în timpul revoluției pașoptiste. Perioada de emigrare la Paris (1849 - 1857) are o importanță majoră în cariera lui de politician. El este inițiatorul a mai multor memo-

F. 1. Ion (Ionel) I. C. Brătianu

rii adresate oamenilor politici pentru a forma un puternic curent privind cauza românilor(1). Această activitate publicistică apare într-o fraternitate remarcabilă, pentru că ziariștii francezi susțin ideile revoluționarilor români.

Ca emigrant, Ion C. Brătianu frecventează Biblioteca Națională din Paris, unde studiază tot ce este legat de istoria românilor. Așa se explică clarviziunea cu care definește Națiunea Română în Memoriul adresat lui Napoleon al III-lea: *„Românii locuiesc țara cuprinsă între Tisa, Nistru, Marea Neagră și Dunăre și se întind în grupe și dincolo de Dunăre în Tesalia... Vorbesc toți aceeași limbă, se închină la același Dumnezeu, au aceleași tradiții și aceleași aspirații, inimele tuturor bat în unire cu ale Franței, sora lor mai mare care mergând în fruntea gîntei latine, este considerată de ei ca protectoarea lor naturală”*.¹ Memoriile lui Ion C. Brătianu, care se remarcă prin precizie și claritate, au constituit primele documente din care lumea politică a timpului a putut cunoaște trecutul neamului românesc, care este originea și drepturile lui la o viață liberă. Presa timpului a reproduș integral sau parțial secvențe din memorii, apreciind expunerile autorului.

La 7 iulie 1858 Ion C. Brătianu se căsătorește cu Pia Pleșoianu (care era cu 20 de ani mai tânără) dintr-o familie veche de boieri de țară din Râmnicul Vâlcea și care acceptă privațiunile vieții alături de un fost revoluționar. Mijloacele de trai reduse, rămase după efectuarea studiilor și întreținerea materială din exil, au făcut ca familia Brătienilor cu cei 8 copii să ducă o viață de familie exemplară la via lor din apropierea

Piteștilor, numită **Florica** în amintirea fiicei lor pierdută înainte de vreme. La Florica va construi în anul 1858 o casă în care se vor naște primii patru copii și unde își va găsi momentele de relaxare după intensele confruntări politice.²

F. 2. Conacul Florica

Ionel I. C. Brătianu, fiul cel mare a lui Ion C. Brătianu, se naște la 20 august 1864 la **Florica**. Odată cu trecerea timpului, se punea problema educației copiilor care impunea mutarea la București, unde, în anul 1876, începe lunga guvernare de 12 ani a lui Ion C. Brătianu. Ionel și Dinu au fost înscriși la Colegiul Național Sf. Sava din București, unde au beneficiat de o educație armonioasă prin cultivarea spiritului și deprinderii de a audia concerte muzicale, de a frecventa expoziții și muzee de artă. În vara anului 1883, Ionel începe să studieze ca intern la Liceul Saint - Barbe din Paris pentru a se pregăti de susținerea examenelor de admitere la Școala Politehnică. La 20 de ani, în 1884, proaspăt student la Politehnică scrie fratelui său Dinu că dispune de o **bibliotecă** și un birou de lucru. Cu

siguranță, Ionel a văzut la *Florica* biblioteca tatălui său constituită și din cărțile achiziționate la Paris în perioada exilului. La sfârșitul lunii mai 1889, Ionel Brătianu se pregătea să se întoarcă în țară, împachetându-și cărțile care nu erau puține. În același an, Ionel a fost primit ca inginer în serviciul lui Anghel Saligny, care lucra la căile ferate. Între timp, starea de sănătate a tatălui său **Ion. C. Brătianu** se agravează. Pe 4 mai 1891, primește vizita regelui Carol I, care îi sărută mâna plângând. În mormântarea a avut loc în data de 6 mai 1891.³

În mod cert, nu ingineria a fost ideea vieții sale, veritabila sa pasiune o găsește în studiul istoriei care îi inspiră înalte idealuri, pentru a căror împlinire va dovedi marea sa vocație de conducător politic. În 1897, intră pentru prima dată în guvern ca ministru al Lucrărilor Publice. În plină mișcare țărănistă a anului 1907, Ionel se îndrăgostește de **Elisa Știrbei**, care divorțează de Alexandru Marghiloman și decide să-și găsească fericirea alături de cel care va deveni curând șef de partid și mare om de stat, prim - ministru în repetate rânduri. Elisa, născută în 1870, fiică a prințului Alexandru Barbu Știrbei, avea o inteligență remarcabilă și o cultură deosebită, vorbea foarte bine franceza și engleza.

Tânăr, inteligent, clarvăzător, un om cu totul agreabil, cu maniere pline de farmec, Ionel I. C. Brătianu ascundea o voință de fier. El va încredința soției sale scrierea exemplarelor tratate de alianță cu Puterile Antantei din 4 august 1916.⁴ În peri-

oada dificilă a anului 1916, când se dorea intrarea României în război, Ionel Brătianu stătea la biroul său, cercetînd medalii bizantine cu lupa, clasându-le în cutii. Cîte nopți nu a dormit, numai el știe, dar în același timp știa ce vrea și în ce direcție trebuie să meargă.⁵ Pentru a se reculege, se ducea adeseori la *Florica* precum tatăl său, pentru a prinde energie. Rezultatul final al tratatelor cu Antanta a fost opera vieții sale. "În viața națiunilor, afirma I. G. Duca, sunt afirmări de dreptate care se socotesc mai mult decât izbânzi trecătoare și sunt gesturi de abdicare, de dezertare morală, care compromit viitorul lor pentru veacuri de-a rândul".⁶

Dificilele tratative de la Paris l-au determinat pe Ionel Brătianu să afirme la București „Nu vă temeți, domnilor,

F. 3. Ionel I. C. Brătianu

nu sunt puteri străine care mai pot să scoată de la sânul României Mari pe ficele ei astăzi regăsite”.⁷ Din acest motiv Ion C. Brătianu și fiul său Ionel vor apare în istorie ca un singur suflet în două trupuri, care, prin continuitate, au realizat o operă națională. În 1929 - 1930, au fost întemeiate, întru cinstirea lui, un **Așezământ** și o **Bibliotecă** cu sediul în str. L. Catargiu, care i-au purtat numele. Profesorul C. C. Giurescu l-a cunoscut personal pe Ionel Brătianu în anul 1927, când acesta a vizitat Așezămintele Brătianu, interesându-se de bibliografia războiului de independență din biblioteca sa moștenită, în bună parte, de la părintele său și pe care el o mărise. Era interesat de o serie de descrieri tipărite ale călătorilor care străbătuseră în cursul secolelor ținutul carpato - dunărean. Așa se explică existența în bibliotecă a notelor de călătorie a celor care au vizitat Țările Române: Paul de Alep, părintele d-Avril, Clarke, Lady Craven, Frankland, De Thou, La Motraye, Hauteville, Baronul de Tott, Moltke și Troester de la 1666, ca să amintim numai pe cei mai cunoscuți. Trebuie menționate și interesante gravuri ale lui Topeltini de la 1668, precum și celebra lucrare a lui Charles de Joppécourt provenită din biblioteca lui Cezar Boliac intitulată “Choses memorable advenues aux derniers troubles de Moldavie”, în care un italian anonim descria mizeria satelor noastre la 1794. Studiul lui Salaberry asupra Valahiei și Moldovei era și el în atenția lui Ionel Brătianu. În a doua lui vizită, C. C. Giurescu mărturisește că Ionel Brătianu a adus telegrame de la Ion Bălăceanu și documente despre războiul de independență.⁸

Împreună cu soția sa Eliza Brătianu vizitează Munții Apuseni în anul 1907. A fost în satul lui Horia de unde a cumpărat biserica din sat și a instalat-o la Florica. Evenimentul a fost consemnat de Ion Pillat: „La Albac i s-a plâns poporul că ungurii vor să dărâme vechea biserică de lemn a eroului martir și s-o pună pe foc. Atunci Ionel Brătianu n-a pregetat o clipă să cumpere cu banii lui bisericuța și s-o aducă la Florica, unde, bână cu bână, meșteri dulgheri din Albac au înălțat-o iar. Astfel, prin bisericuța din Albac, Florica participă direct la martiriul Ardealului”.⁹

Tot Ionel Brătianu s-a gândit să mute capitala Țării undeva în Țara Făgărașului, care, după Unire, se afla în centrul Țării. S-au opus cu îndârjire economiștii, cu precădere fratele său Vintilă Brătianu, pe motivul decăderii Bucureștiului.

Ionel Brătianu acorda o mare importanță “textelor îmbătrânite, care trebuiesc păstrate cu sfințenie, întrucât chiar din vechimea unui text răsare, în sufletul național, un respect duios pentru legile fundamentale”.¹⁰ Pasionat de cercetări istorice, studiind oameni și evenimente din trecutul neamului, Ionel Brătianu afirma: “Un popor care vrea să trăiască nu se poate mulțumi cu viața trecutului. Trecutul nu merită reamintit dect ca să servească de cheazășie pentru viitor. Un popor care lăncezește și stă pe loc este un popor care dă înapoi și care moare”.¹¹

Decesul marelui om de stat a survenit cu totul pe neașteptate. A mu-

rit creștinește, primind împărțășania preotului Mihăilescu de la *Biserica Amzei*, în ziua de 24 noiembrie 1927, în

F. 4. Statuia lui Ionel I. C. Brătianu

același an cu regele Ferdinand (19 iulie 1927). La 28 noiembrie 1938 a avut loc dezvelirea monumentului său din granit, așezat în grădina casei lui, care, ulterior, va deveni Biblioteca din str. *Biserica Amzei*, opera sculptorului Ivan Mestrovici.

Cu câteva luni înainte, aflat pe patul de suferință, decide înființarea unei **biblioteci publice** chiar în casa în care locuia de pe str. *Biserica Amzei*, intenție pusă de acord cu Elisa, care va patrona acest nobil desiderat al ilustrului său soț. Acest gest a fost provocat și de faptul că multe biblioteci din diferite case boierești, care adunau multe comori de cărți și documente, au fost distruse în urma unor evenimente triste. La un an după moartea lui, văduva, frații, surorile, prietenii și foștii colaboratori ai lui Ionel I. C. Brătianu s-au adunat pentru a întemeia o instituție culturală cu statut juridic, care să-i poarte numele. Acestei proaspăt înființate biblioteci, Elisa Brătianu i-a

dăruit averea sa proprie constituită din terenul de cinci mii de metri pătrați cu două mari imobile din str. *Biserica Amzei* nr. 5, unde locuia cu soțul ei. La rândul lor, frații Vintilă și Constantin Brătianu au donat cele 6 000 de volume de la *Florica*, care le reveniseră prin testamentul lui Ionel I. C. Brătianu, scris cu un an înaintea morții sale.¹²

Destinul bibliotecii a fost încredințat unui consiliu de administrare în frunte cu Elisa Brătianu, I. G. Duca și Constantin I. C. Brătianu, alături de prieteni și foști colaboratori.

În prelungirea biroului, în care atâția ani Ionel I. C. Brătianu a lucrat și vegheat pentru binele acestei țări, unde au fost concepute multe acte importante din istoria politicii românești, birou care, conform dorinței donatorului, trebuia să rămână așa cum a fost, au fost ridicate după planurile arhitectului Petre Antonescu exigențele unei biblioteci moderne care constituie și astăzi un lăcaș de cultură și de permanentă evocare. Sala de lectură, cu o arhitectură armonioasă și decorativă, sala de reviste, boltită ca o biserică bizantină cu candelabre de Murano, constituie inima acestei biblioteci. Mesele de lucru, încăpătoare și elegante, fotoliile, care te îmbie mai mult la odihnă decât la citit, reproduc parcă patina vremurilor apuse. Atmosfera de pace pe care o dă grădina - una din cele mai vechi grădini ale Bucureștiului - amintește, prin stilul ei, grădinile închise ale mănăstirilor italiene. În mijlocul grădinii este așezată, la adăpost de zgomotul străzii, sala de lectură. Acest lux discret, neostentativ, contrastează cu nota de simplitate a vieții interioare a familiei Brătianu. Așa se explică faptul că cititorul, se poate

աշeza la o elegantă masă de lucru, înconjurat fiind de ediții pentru bibliofili, rarități bibliografice, care rezonează perfect cu sufletul omenesc.

Biblioteca de la Florica, care constituie fondul de bază al bibliotecii, este rezultatul preocupărilor intelectuale a

F. 5. Biblioteca Florica

doă generații unitare în dragoste pentru trecutul Țării și în curiozitatea de a-l cunoaște în totalitate. Firește, cea mai mare parte a colecției de la Florica se datorează lui Ionel. I. C. Brătianu, a cărui curiozitate moștenită de a cunoaște totul, avea să dezvolte domeniul cărților sale.

Îl interesa, în primul rînd, trecutul nostru, manifestările politice, culturale și sociale ale acestui popor.¹³ Studia pe Domnii pămînteni în care se oglindeau însușirile caracteristice neamului românesc, vitejia lor, simțul lor politic în relațiile cu vecinii noștri, și demnitatea cu care au tratat relația cu otomanii. Pe multe cărți din bibliotecă se află semnătura cititorului alături de mențiunea anului și prețul cu care au fost cumpărate. Sunt mărturii din care rezultă că vizita cu regularitate anticarii de pe malul Dâmboviței, răsfoia cataloagele anticarilor din străinătate,

alegea și cumpăra ce-l interesa. Când nu putea să le cumpere, se mulțumea să însemne cu cîte o cruce, în catalog, cărțile pe care le-ar fi dorit. O relație de prietenie îl lega de bibliofiful Alexandru Plagino care îi procura documente sau cărți vechi ce constituiau o mare bucurie. Cîtea culcat pe o canapea din camera de lucru, obicei moștenit de la bunicul lui după mamă.¹⁴ Așeza singur cărțile pe raftul bibliotecii și scria fișele cărților sale, fișe care, alături de catalogul scris de tatăl său, sunt martorii începuturilor de organizare a *Bibliotecii de la Florica*. Aceleași înclinări la tată și fiu către istoria Țării lor avea să-i îndemne pe amîndoi să colecționeze comori spirituale și, în același timp, să manifeste o indiferență față de comori de altă natură.

Odată terminată construcția bibliotecii, a început munca de organizare a depozitelor, lucrare finalizată de firma Fichet, care a creat condițiile necesare activității de catalogare a cărților prin întocmirea fișelor rezumative ale fiecărei cărți. Au fost inventariate și expuse publicului colecția de reviste și periodice care au animat vizibil viața bibliotecii. În sala revistelor se află expuse numerele anului curent, astfel ca cititorul să aibe acces ușor la numerele dorite. În anul 1933 erau disponibile circa 150 de reviste de istorie și de cultură generală. Din fondul inițial de 6 000 de volume aduse de la Florica, biblioteca a ajuns în scurt timp, în anul 1933, la un număr de 25 000. Acest lucru se datorează Elisei Brătianu, dar și nepoților lui

Dimitrie A. Sturdza, care au donat un important lot de cărți. Achizițiile efectuate de administrația bibliotecii au avut un

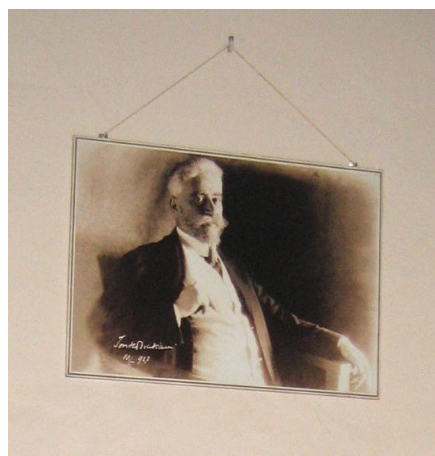
F. 6. Biblioteca Florica

obiectiv precis: cunoașterea profundă a istoriei Țărilor Române și a popoarelor înconjurătoare, cât și stocarea informațiilor de cultură generală. Cu timpul, s-a dezvoltat o secție specială de veche bibliografie românească, structură inițiată de Elisa Brătianu. Un rafinat cunoscător al bibliografiei românești vechi, Dan Simonescu, bibliotecar în perioada amintită la Biblioteca Academiei, mărturisea: „Pasiunea d-nei Elisa Brătianu pentru cartea veche îmbogățește Biblioteca (Ionel I. C. Brătianu) zilnic cu monumente literare vechi. Această pasiune, care la mulți a rămas în sfera diletantismului, se dublează cu o inițiere științifică serioasă în domeniul tehnicii tipografice, ornamentelor artistice, a paleografiei chirilice și a înțelegerii chiar a prefețelor slavone. Am rămas surprins când am văzut pentru prima dată la Academia Română pe d-na Elisa Brătianu identificând vechi cărți românești. O carte veche, ruptă, lipsită

de foi, de frontispicii, nu este pusă în raft astfel, ci zile de-a rândul, potrivit cu starea ei de deteriorare, stă în mîinile și sub privirile atente ale doamnei care cu uimitoare răbdare îi scoate din vîrf de peniță subțire, din culorile vie ce-i stau în față, pe foi de mătase, formele ei vie, de odinioară, așa cum se păstrează în exemplarele întregi ale Academiei. Cartea astfel reînviată își fixează individualitatea ei în raft, pentru a fi pusă în circulație”.¹⁵

Biblioteca organiza **conferințe și comunicări** privitoare la evenimente și personalități din istoria României moderne, conferințe susținute de acei care au trăit acele vremuri sau au cunoscut persoanele respective. Am remarca doar câteva asemenea manifestări:

- I. G. Duca (1932) - „Ionel I. C. Brătianu și cărțile lui”.
- George Derussy - „Ion I. C. Brătianu și Bulgaria”.
- I. C. Duca, Constantin I. C. Brătianu, Prof. Dr. I. Cantacuzino și N. N. Filodor - „Dimitrie A. Sturdza”, cu prilejul comemorării centenarului de la naș-

F. 6. Ion (Ionel) I. C. Brătianu

terea acestuia.¹⁶

Organizarea expozițiilor periodice de carte rară, hărți vechi, stampe, manuscrise, făceau parte din activitatea curentă a bibliotecii. Prima expoziție, din 1932, a fost dedicată vechilor tipărituri românești și străine privitoare la istoria Țărilor Române. A doua expoziție, din 1933, a fost organizată pentru a prezenta cărți, stampe și hărți vechi referitoare la Rusia, deschizând seria exponatelor care reflectau istoria popoarelor din țările limitrofe. Astfel a înțeles George Fotino, directorul acestei instituții să gestioneze această activitate, "nu ca o necropolă de cărți, ci operă vie evocatoare de gânduri și creații de energii noi".¹⁷

Cuvintele rostite de Elisa Brătianu în data de 7 ianuarie 1931, la o comemorare, reflectă cu claritate intențiile generoase ale lui Ionel I. C. Brătianu referitor la bibliotecă: „Un lucru viu care să fie, desigur, și izvor de cunoștințe și centru de cercetare istorică cu speciale referințe la Țările noastre și vecine, dar mai ales, să fie un îndemn statornic pentru cunoașterea și reconstituirea istoriei noastre în care cel în amintirea căruia s-a întemeiat această Bibliotecă a găsit exemple de meditat și de urmat”.¹⁸

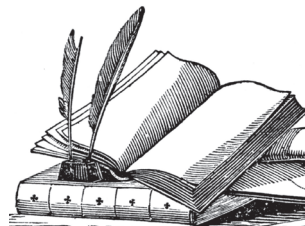
Este demn de amintit faptul că Elisa Brătianu, era coborâtoare din neamul care a dat Țării Românești domnitori și cititori, iar culturii românești înfăptuiri

notabile, precum cele ale străbunicii sale Elisaveta Știrbei, întemeietoarea, la 1843, a primelor Școli de învățatură românească pentru fetele sărace.

Acest monument ridicat din cărți în amintirea lui Ionel I. C. Brătianu, vorbește permanent posterității despre cine a fost omul și care i-a fost opera, acestea sunt adevăratele forme de recunoștință a celor rămași în viață. Vorbind despre această bibliotecă, I. G. Duca afirma că cititorului îi este îngăduit „o intrare postumă în intimitatea lui Ionel I. C. Brătianu”.

În toată lumea și în toate timpurile, cele mai prețioase, colecții de amintiri culturale se datorează inițiativelor particulare cum este cazul lui Ionel I. C. Brătianu și V. A. Urechia. Din acest motiv, o carte veche românească, un hrisov sau o stampă cu imagini din Țările Române trezesc emoții în sufletul nostru.

În prezent, **Biblioteca „Ionel I. C. Brătianu”** este parte componentă a **Bibliotecii Naționale a României** și adăpostește colecțiile speciale. Pe lângă fondul principal al Brătienilor, colecțiile speciale conțin și cărți (incunabule), manuscrise, stampe și hărți vechi provenite din fondurile: Karadja, Kogălniceanu, Saint - Georges și Bălcescu.

Note:

1. **"Memoriu asupra românilor"** dat Împăratului Napoleon III, 1853. In: *Românul*, nr. 340, 6 dec., 1861.
- **"România"**. In: *Republica Română* (Paris), nr. 1, 1851.
- **"Naționalitatea"**. Bruxelles; In: *Republica Română*, nr. 2, 1853.
- **"Despre rolul românilor din Principate în războiul actual" - 1854**. In: *Românul*, nr. 336, 2 dec., 1861.
- **"Memoriu asupra Imperiului Austriei în cheștiunea Orientului"**. Paris, 1855.; In: *Românul*, nr.125, 1860.
- **"Memoriu asupra situațiunii Moldo - României după tratatul din Paris"**, Paris Franck, 1857.
- **"Cheștiunea Română"**. Paris, 1857; In: *Românul*, nr. 140, 1860.
2. Din scrierile și cuvântările lui Ion C. Brătianu, lui Ion C. Brătianu 1821 - 1921. București : Impr. "Independența", 1921.
3. Iordachie, Anastasie. "Ion I. C. Brătianu". București : Ed. Albatros, 1994, p. 50.
4. Ibidem, p. 102.
5. Ibidem, p. 291.
6. Duca, I. G. România în primul război mondial. Vol. 1. p. 281.
7. 1818, Documente. Vol. 5, p. 362.
8. Gurescu, C. C. Amintiri . Vol. 1, p. 159.
9. Pillat, Ion. Florica. Via și casa Brătienilor. București, 1944, p. 7.
10. Brătianu, Ion. I. C. Cuvintele unui mare român, p. 97.
11. Ibidem, p. 47.
12. Fotino, George. Biblioteca Ion I. C. Brătianu. București : Impr. Naț., 1933, p. 7.
13. Duca, I. G. „Ion I. C. Brătianu și cărțile lui”: conf. rostită la Biblioteca Brătianu în ziua de 7 ian. 1932.
14. Fotino, George. Op. cit., p. 2.
15. Articol scris de Dan Simonescu în "Universul" XLIX, nr. 76 din 16 martie 1932.
16. Fotino, George. Op. cit., p. 13
17. Ibidem, p. 14.
18. Ibidem, p. 14.

Fotografiile nr. 1, 4 și 5 au fost puse la dispoziție de Biblioteca Nationala, Colecții speciale, pentru care mulțumim.

BIOGRAFII SUCCINTE
ALE EDITURILOR

Margarita IULIC,
bibliotecar

Cărțile sunt cei mai tăcuți și constanți prieteni; sunt cei mai accesibili și înțelepți consilieri și cei mai răbdători profesori.
(Charles W. Eliot)

Bibliotecile și editurile sunt structuri ale societății legate direct de producția, stocarea și furnizarea de cunoștințe și informații. Aceste structuri sunt componente ale interconexiunii: "Informații - Producători - Consumator", iar în cazul nostru, respectiv: "Editor - Difuzor - Bibliotecă", astfel că, în consecință, cooperarea este esențială și benefică pentru ambele părți. Nu e de mirare faptul că bibliotecile și editurile au devenit parteneri serioși în domeniul serviciului public. Bibliotecile moderne au devenit centre de informare, de instruire, de dezvoltare spirituală, uneori și de dezvoltare fizică, centre de reabilitare psihologică și socială a persoanei, de dezvoltare a aptitudinilor creative, de petrecere a timpului liber.

Biblioteca este instituția, compartimentul sau structura specializată al cărei scop principal este de a constitui, a organiza, a prelucra, a dezvolta și a conserva colecții de cărți, publicații, alte documente specifice și baze de date pentru a facilita utilizarea acestora în scop de informare, cercetare, educație sau recreare; în cadrul societății in-

formaționale, biblioteca are rol de importanță strategică (Vezi: *Legea cu privire la biblioteci, Monitorul Oficial RM Nr 14 din 07.02.2003*).

Editura este întreprindere specializată al cărei principal gen de activitate este pregătirea manuscriselor pentru tipar și lansarea lor în producție. Activitatea editorială reprezintă totalitatea activităților editurii și constă în pregătirea pentru tipar, tipărirea și difuzarea diverselor genuri de tipărituri: cărți, ziare, reviste, note, studii, broșuri, calendare, ediții de artă etc. (Vezi: *Legea cu privire la activitatea editorială Nr. 939 - XIV din 20 aprilie 2000, Monitorul Oficial RM Nr 70-72/511 din 22.06.2000*).

Activitatea editorială are următoarele etape:

a) *prepress* - totalitatea procedurilor orientate spre redactarea, traducerea, culegerea, corectarea, redactarea tehnică, ilustrarea și machetarea lucrărilor;

b) *tipărire* - proces tehnologic de multiplicare a origi-

nalului editorial;

c) distribuirea producției editoriale prin rețeaua de comerț și pe alte căi.

Activitatea editurii vizează promovarea valorilor autentice din toate domeniile de activitate științifică și literară.

Pentru familiarizarea și promovarea producției, realizarea de noi contracte cu difuzorii, editurile participă la târgurile naționale și internaționale de carte (Chișinău, Iași, București, Cluj - Napoca, Oradea, Frankfurt am Main, Paris, Leipzig, Londra, Geneva, Budapesta, Varșovia, Praga, Sankt - Petersburg, Ierusalim etc.), saloane, expoziții, congrese, conferințe, seminare.

Una dintre principalele sarcini ale editurilor este infomarea bibliotecilor. În acest scop sunt editate cataloage informative, expediate cataloage electronice, informația apare și pe paginile Web. Acest lucru permite bibliotecilor să cunoască cele mai noi apariții. Actualmente, există o concurență puternică pe piața de cărți, dar alegerea unei edituri - partener care ar satisface cerințele bibliotecilor universitare nu e un proces simplu. Se știe că completarea fondului este o problemă de importanță esențială pentru orice bibliotecă. Colecțiile instituției trebuie să corespundă întru totul intereselor și cerințelor beneficiarilor.

Scopul temei noastre este de a cerceta și informa bibliotecarii și beneficiarii despre relațiile Bibliotecii Științifice a Universității de Stat "Alec Russo" cu editurile din Republica Moldova, producția cărora este parte a colecțiilor instituției.

Biblioteca universității bălțene colaborează în special cu: Întreprinderea Editorial - Poligrafică *Știința*, editurile: *Cartier*, *Arc*, *Prut Internațional*, *Grupul editorial Litera*, *Museum*, *Gunivas*, *Cartea Moldovei*, *Epigraf*, *Lumina*, *Pontos*, *Asociația Princeps*, editura *Uniunii Scriitorilor*, *Centrul Științific*, *Metodic și Editorial Univers Pedagogic*, *Universul*.

Întreprinderea de stat Editorial - Poligrafică ȘTIINȚA (www.stiinta.asm.md) a fost înființată în 1959 de Academia de Științe a Moldovei în scopul valorificării editoriale a cercetărilor științifice efectuate de savanții din republică. Întreprinderea editează literatură științifică din cele mai diverse domenii: știință, tehnică, economie, management, marketing, sociologie, agricultură, arheologie, geografie, istorie și politologie, ecologie, chimie, medicină, biologie, literatură română și universală, manuale școlare și universitare, dicționare, enciclopedii, literatură pentru copii.

Editura participă la multe saloane și târguri de carte din republică și de peste hotare (România, Germania, Rusia), unde a obținut mai multe premii și distincții (peste 65 la număr): „*Editura Anului*”, „*Cartea Anului*”, „*Cartea Științifică*”, *Marele Premiu „Coresi”*, *precum și Diploma de gradul trei (Moscova, 2005) pentru volumul „Plante cu flori – I” din seria „Lumea vegetală a Moldovei”*.

Annual *Întreprinderea de stat Editorial - Poligrafică ȘTIINȚA* adresează bibliotecilor din Moldova oferte pentru achiziții sub forma Cataloage ale colecțiilor ÎEP Știința, cataloage ce conțin informații despre edițiile de carte cognitivă, didactică și artistică. În fondul Bibliotecii noastre au intrat peste

220 de titluri ale acestei edituri, inclusiv și cărțile din colecțiile de referință: „*Academica*” (11 titluri în fondul Bibliotecii), „*Antologia unui autor*” (5 tit.), „*Moștenire*” (18 tit.), „*Pagini despre Basarabia*” (11 tit.), „*Lumea vegetală și lumea animală a Moldovei*” (8 tit.), „*Resursele acvatice ale Republicii Moldova*” (2 tit.), „*Mediul geografic al Republicii Moldova*” (2 tit.), „*Dicționare școlare*” (14 tit.), „*Dicționare ȘTIINȚA*” (2 tit.), „*Opera Aperta*” (10 tit.), „*Liantul social*” (5 tit.), „*Strategia schimbării*” (7 tit.), „*Biblioteca de Nord*” (2 tit.), „*Literatura din Basarabia în secolul XX*” (11 tit.), „*Pasărea măiastră*” (2 tit.).

Am remarca îndeosebi publicațiile: „*Femeia în labirintul istoriei*”, „*Femeia în zonele de conflict. Istorie verbală*”, N. Busuioc „*Jurnalul unei biblioteci*”; albumele și cărțile de artă: „*Arta plastică modernă din Basarabia. 1870 - 1940*” de T. Stavilă, „*Tapiseria contemporană din Republica Moldova (1960 - 2000)*” de A. Simac; „*Biserica Adormirea Maicii Domnului din Căușeni*” de C. Ciobanu; „*Revistă de lingvistică și știință literară*”. Întreprinderea a editat și lucrări semnate de profesorii Universității de Stat „A. Russo”. Printre ele se numără lucrările științifice ale lui Gh. Popa, I. Gagim, M. Șleahțișchi, N. Leahu, M. Curtescu ș.a.

Editura CARTIER (<http://www.cartier.md>) a fost fondată la Chișinău în anul 1995. Editează dicționare, enciclopedii, albume, beletristică, manuale, auxiliare didactice, cărți pentru copii, studii, eseuri, tratate, grupate în colecții pentru toate vîrstele și nivelurile de pregătire; traduceri ale celor mai valoroase cărți ale gândirii europene contemporane. *Cartier* editează anual circa 70 de titluri și desfășoară un

sistem propriu de difuzare a producției în cele mai prestigioase librării din Republica Moldova și România.

Imaginea editurii *Cartier* este definită de colecțiile: „*Cartier enciclopedic*” (14 tit.), „*Cartier istoric*” (36 t.), „*Cartier polivalent*” (12 tit.), „*Cartier juridic*” (35 tit.), „*Cartier clasic*” (19 tit.), „*Aleea clasicilor*” (11 tit.), „*Poesis*” (62 tit.), „*Rotonda*” (51 tit.), „*Cartier educațional*” (85 tit.). „*Dicționarul enciclopedic ilustrat*” (DEI) a obținut Premiul Asociației Editorilor din România (1999) și Premiul Flacăra (1999).

În colecția Bibliotecii noastre se regăsesc peste 400 de titluri apărute la editura *Cartier*. Remarcăm volumele profesorilor universității bălțene: „*O săptămână de poeme nescrise*” de Maria Șleahțișchi, „*Simple bleusuri*” de Margereta Curtescu, „*Curriculumul educației copiilor de vîrstă timpurie și preșcolară (1-7 ani) în Republica Moldova*” de Aglaida Bolboceanu, Stela Cemortan, Eugen Coroi, Maria Pereteatcu.

Editura ARC (<http://www.edituraarc.md>) a fost fondată în 1994 și se specializează în editarea manualelor pentru școala superioară și cea de cultură generală, albumele de artă, studiilor în diverse domenii – istorie, drept, lingvistică, muzică, educație, psihologia dreptului, management, economie, contabilitate. La fel, editează enciclopedii, dicționare, lucrări didactice, publicistică, jurnale, beletristică, traduceri ș. a. Printre multiplele realizări se numără albumul „*Patrimoniul cultural al Republicii Moldova*” (1999),

apărut în limba română, engleză și franceză, cu susținerea și finanțarea Agenției pentru Francofonie. În 1998 a fost lansată o colecție de enciclopedii pentru adolescenți, concepute și realizate grafic conform standardelor europene. Au apărut deja în această colecție enciclopediile „Universul” și „Păsările lumii”. ARC editează anual trei volume în colecția „Prima verba” (cărți premiate de Uniunea Scriitorilor din R. Moldova), în această colecție a apărut volumul „Prinsă între clamele speranței” de M. Curtescu, profesor la Universitatea noastră, precum și patru - cinci volume în colecția „Cântăreață cheală” (cărți premiate la Salonele de Carte). Editura ARC a stabilit relații cu prestigioase edituri internaționale: Presses Universitaires de France, Larousse (Franța), Ariel (Spania), Bompiani (Italia), Cambridge University Press, Oxford University Press, Pearson Education (Anglia), Harvard University Press, Houghton Mifflin Company, University of California Press (SUA) ș.a. Instituția colaborează și cu numeroși autori din Germania, Anglia, SUA, Olanda, Spania etc. ARC a obținut Premiul I pentru traduceri acordat de Uniunea Latină pentru volumul „Contabilitatea costurilor, o abordare managerială” de Charles T. Horngren, Srikant M. Datar, George Foster. Cartea este un best - seller în domeniu, suportând pînă în prezent în limba originalului unsprezece ediții. Traducerea în română a fost realizată de Rodica Levițchi, Vasile Levițchi și Diana Stanciu. Rodica Levițchi a mai cîștigat Premiul pentru traduceri

în 2003, pentru „Audit. O abordare integrală”. Biblioteca Științifică deține volumele menționate mai sus, precum și alte peste 160 de titluri apărute la această editură.

Cărțile editurii au obținut numeroase premii, printre care cele ale Uniunii Scriitorilor din România, Uniunii Scriitorilor din Moldova, Premiul Academiei Române, Premiul Asociației Editorilor Români, Premiul de Stat al Republicii Moldova, ASPRO etc.

Editura PRUT INTERNAȚIONAL a fost fondată în 1992 și publică manuale și literatură didactică (cca. 200 de titluri anual) pe diverse domenii: istorie, științe, limba română, limbi moderne, matematică, biologie etc. Totodată editează revista de istorie și cultură „Cugetul”, „Revista economică”, dicționare, albume. PRUT INTERNAȚIONAL s-a impus prin editarea colecțiilor: „Scriitori contemporani”, „Restitutio”, „Laurii poeziei”, „La steaua” (Debut), „Carte de vizită”. Se bucură de prețuirea cititorilor și colecțiile cu caracter istorico - literar: „Din negura de vremi”, „CLIO”, „Istoria trăită”.

Direcția prioritară de activitate a editurii este cartea pentru copii și adolescenți. Printre colecțiile deja consacrate se numără: „Biblioteca pentru toți copiii”, „O poveste cum alta nu este”, „Poezii de seama voastră”, „Primii pași”, „Să crești mare”, „Vreau să știu”, „Hai să colorăm”, „Cheița de aur”, „Cheița fermecată”, „Bucuria copiilor”, „Teatru pentru copii”.

Participările la târgurile și saloanele de carte naționale și internaționale i-au adus de fiecare dată diplome și premii: „Editura Anului”, „Cartea Anului”, „Simpatia copiilor”, „Cea mai bună colecție

de carte pentru copii”, *“Cea mai bună grafică de carte”, Premiul Uniunii Scriitorilor, Premiul Uniunii Artiștilor Plastici, Premiul Ministerului Educației* etc. La fel, editura s-a învrednicit de cinci dintre cele mai prestigioase diplome în domeniul editării cărții pentru copii ale Consiliului Internațional al Cărții pentru Copii și Tineret, care au fost înmânate la Congresele IBBZ la Basel (Elveția, 2002) și la Cape Town (Republica Africa de Sud, 2004) pentru *“Toate întâmplările se prefac în cuvinte”* de Vasile Romaniciu; *“Carte pentru câini deștepți”* de Aurel Scobioală; pentru traducerea în română a *“Aventurilor lui Ceapolino”* (traducător – Baca Deleanu; pentru condiția grafică a cărții *“Aventurile baronului Munchausen”* (pictor – Ion Severin), pentru *“Știuca la școală”* de Arcadie Suceveanu. Aceste titluri au fost incluse în catalogul celor mai bune 100 de cărți din lume. Editura PRUT INTERNAȚIONAL este membru fondator al Asociației Editoriale NOI și al Societății de Distribuție a Cărții “PRO-NOI”. Biblioteca noastră deține peste 200 titluri de cărți apărute la această editură. În 2008, la PRUT INTERNAȚIONAL a apărut romanul prof. univ. Anatol Moraru *“Turnătorul de medalii”*.

Grupul Editorial LITERA a fost fondat la 5 mai 1989 și este constituit din două edituri (*„Litera”*, *„Chișinău și „Litera Internațional”*, București) o agenție de publicitate, o societate de difuzare a cărților, trei librării, dintre care una virtuală www.litera.ro. LITERA editează literatură din următoarele domenii: beletristică, istorie și critică literară, dicționare, enciclopedii, albume de artă, lucrări de lingvistică, cărți pentru copii, literatură didactică și pedagogică,

caiete școlare și studențești, multimedia, pagini web etc., însumând pînă în prezent peste 1000 de titluri apărute într-un tiraj care a depășit 4 milioane de exemplare.

Colecțiile reprezentative ale editurii sunt: *„Carte pentru toți”, „Biblioteca școlarului”* (coord. A. Vidrașcu, D. Vidrașcu), *„Biblioteca de aur”, „O carte pentru o seară”, „Dicționare și Enciclopedii”, „Prima mea bibliotecă”, „Cele mai frumoase povești”, la care se adaugă și colecțiile realizate în colaborare cu editura Dorling Kindersley din Marea Britanie* *„Enciclopedii vizuale”, „Prima mea enciclopedie”, „Ghiduri turistice vizuale”*.

Editura deține înțietatea în domeniul *„Carte electronică”, captînd interesul cititorilor cu CD - ROM-uri consistente. Mediateca are în colecție CD-urile: „Literatura română” (două volume), „Teste de capacitate și de bacalaureat”, „Corector electronic al limbii române” (1 000 000 de cuvinte), precum și colecția „Mari dicționare ale limbii române”: „Dicționar de sinonime”; „Dicționar de antonime”; „Dicționar de rime” de Luiza Seche, Mircea Seche, „Dicționarul limbii române pentru elevi” (DREV), „Noul dicționar explicativ al limbii române”(NODEX), „Dicționar de termeni de afaceri englez - român”, „Dicționar ortografic al limbii române” (75 000 de cuvinte), „Marele dicționar de neologisme” de Florin Marcu. Au văzut lumina tiparului și lucrările „Mileniul românesc”, „Mică enciclopedie de artă universală”.*

La Tîrgul de Carte „Bookarest - 2004”, LITERA s-a învrednicit de Premiul „Cea mai bună carte pentru copii a anului” pentru „Dicționarul explicativ ilustrat pentru cl. I - IV”.

Biblioteca noastră deține peste 700 de titluri editate de LITERA.

Editura MUSEUM a fost fondată în anul 1992. Tematica celor mai multe dintre ediții ține de istoria Moldovei, istoria Chișinăului. O altă prioritate este valorificarea materialelor arhivistice și istorice, bibliografice și științifice.

Cartea devizată a editurii reprezintă colecția „Basarabia necunoscută” (7 volume) semnată de Iurie Colesnic, precum și de opera integrală a lui Sergiu Grossu: „Copiii Gulagului”, „Cu gândul la Basarabia”, „Roada anilor tineri”, „Poezii” etc.

Printre lucrările importante apărute se numără enciclopediile și dicționarele: „Chișinău. Enciclopedie”, (1997), „Necropola Capitalei” de Gheorghe Bezviconi, „Dicționar enciclopedic” (1997), „Dicționar cronologic” de Eugen Holban (1997), „Interpreți din Moldova. Enciclopedie” de Serafim Buzilă (1999), „Enciclopedie. Femei din Moldova” (2000), „Dicționar de istorie și teorie literară” (3 ediții, ultima în 2003), „Dicționarul geografic al Basarabiei” de Zamfir Arbore (2 ediții, 2001 - 2002), „Dicționar de maxime și expresii juridice latine” de Lucian Jitaru (2001). Dintre cărțile cu tematică istorică putem remarca pe cele din colecția „Scrieri despre Chișinău: Chișinău file de istorie” de Andrei Eșanu (1998), „Colina antenelor de bruij” de Lică Sainciuc (2000), „Semimileniul Chișinăului” de Gheorghe

Bezviconi (1996). Alte cărți fundamentale de istorie apărute la editură sunt: „Istoria bisericii din Basarabia din veacul al XIX-lea sub ruși” de Nicolae Popovschi (2000), „Istoria agriculturilor din lumea întreagă” de Roudart Laurence, Dominique Conglaves (2002).

Au fost editate două lucrări științifice fundamentale: „Genetica” de Andrei Palii (1998) și „Pomicultura” - autori Valerian Balan, Gheorghe Cimpoeș, Mihai Barbăroșie (2001). Valoroasa colecție „Testament” a debutat în 2001 cu volumul lui Dimitrie C. Moruzi „Rușii și românii”, după care au urmat „Dicționarul geografic al Basarabiei” de Zamfir Arbore, „Publicistica” de Pan Halippa (2002), „Documentări politice” de Constantin Stere, ultimele trei fiind editate în colaborare cu Fundația Culturală Română (2002).

Remarcăm cu satisfacție că în fondul Bibliotecii au intrat peste 140 de titluri apărute la MUSEUM.

Editura participă în fiecare an la Tîrgul de Carte de la Frankfurt, cel mai important for al editorilor din lume, la cel de la București pentru a cunoaște piața și aparițiile de carte din România, precum și la Salonul de Carte de la Chișinău. Instituția colaborează cu editura Museum din București, cu editurile l’Atelier / Editions Ouvrieres (Paris), I. B. Tauris Publishers (Londra, New York). Totodată, MUSEUM a stabilit relații cu marile biblioteci din America, Anglia și Rusia.

Editura GUNIVAS, fondată în 2000, s-a lansat pe piața de carte cu volumele din colecția „Aethra”: „Florile răului” (Les fleurs du Mal) de Charles Baudelaire, ediție bilingvă, „Opere” de Ovidiu și „Război și pace” de Lev Tolstoi. A

mai scos de sub tipar, în colaborare cu editura ARC: „Dicționar român - rus” și „Dicționar rus - român”, „Dicționarul literaturii române de la origini până la 1900” (ediția a doua), „Dicționar explicativ ilustrat al limbii române”. Cartea de vizită a editurii este, pe bună dreptate, „Opere” de Mihai Eminescu (coordonator acad. Mihai Cimpoi). Cele 8 volume ale poetului au obținut Marele Premiu „Coresi” la Salonul Național de Carte ediția a X-a (Chișinău, 2001) și au fost menționate la Salonul Internațional de Carte Românească, ediția a X-a (Iași, 2001), cu Diploma la secțiunea „Bibliofilie”. Editura s-a specializat în tipărirea lucrărilor de beletristică, manualelor, dicționarelor etc. Biblioteca conține circa 50 de titluri de cărți, semnalăm și volumul de nuvele „Nou tratat de igienă” (2002) de Anatol Moraru, redactorul - șef al revistei „Confluente Bibliologice”.

Editura CARTEA MOLDOVEI, moștenitoarea unor edituri cu tradiții: Literatura artistică / Hyperion, Cartea Moldovenească / Universitas, etc. acum dispărute) a fost constituită în 1996 în urma unei restructurări. CARTEA MOLDOVEI a devenit succesoarea de drept a trei foste edituri de stat - *Hyperion*, *Făt - Frumos* și *Editura enciclopedică Gh. Asachi*. Editează literatură artistică națională și universală, clasică și modernă și, cu predilecție, cărți ilustrate color pentru copii și adolescenți. Alte ediții vizează domenii ale artei (muzică, pictură, teatru etc.) și științei. Instituția contribuie la realizarea programului de editare a autorilor din Republica Moldova. În anii 1998 - 1999, editura a obținut peste 20 de premii prestigioase la Saloanele naționale și internaționale

de carte. Editura are o librărie amplasată în holul fostei “Case a editurilor”.

Biblioteca noastră deține peste 150 de titluri editate de CARTEA MOLDOVEI, din care 23 titluri din Colecția pentru elevi, studenți. Colecția include culegeri de poezii și proză ale scriitorilor: *Victor Teleucă, Liviu Deleanu, Nicolae Vieru, Andrei Lupan, Ion Druță, Emilian Bucov, Arhip Cibotaru, Vasile Vasilache, Haralambie Corbu, Vladimir Beșleagă, Ariadna Șalari, Elena Damian, Anatol Ciocanu, Gheorghe Madan, Nicolae Costenco, Bogdan Istru, Petru Zadnipru, Ana Lupan, Grigore Botezatu, Emil Loteanu* ș. a. Din aceeași serie semnalăm și 3 apariții de mare interes: „Letopisețele Țării Moldovei” - ale lui Grigore Ureche, Miron Costin și Ion Neculce, precum și „Descrierea Moldovei” de Dimitrie Cantemir, considerate perle ale colecției. Una din ultimile apariții intrate în fondul Bibliotecii noastre este „Critica literară” de E. Botezatu.

Editura EPIGRAF a fost înființată în anul 1998 și se specializează în editarea manualelor, materialelor didactice dicționarelor. De mare interes la public se bucură lucrările: „Dicționar explicativ pentru toți”, „Dicționar de pleonasm” de E. Grosu, „Dicționar de antonime sinonimizat” de E. Grosu, „Dicționar de dificultăți și surprize ale limbii române” de A. Palii, „Maxime și cugetări”, „Accesul persoanelor dezavantajate la potențialul bibliotecilor: manual pentru bibliotecari” de Lidia Kulikovski. Deosebit de solicitate sunt cărțile pentru copii

din colecția „Cărțile Copilăriei”: „Antologie de basme”, „Le-gende și povești”, „Poienița copilăriei”, „ABC-ul minunilor”, „Pagini alese din literatură pentru copii”, „ABC-ul științelor”.

La editură au apărut mai multe traduceri din autori consacrați din Europa și SUA, adresate unui cititor versat, interesat de politologie, management, administrație publică, psihologie. Volumele „Schitul Orheiul Vechi. Monumente de arhitectură” de T. Nesterov și „Dimitrie Cantemir în istoria culturii muzicale” de V. Ghilaș s-au învrednicit de Diploma de Merit a AȘM în anul 2002 și în anul 2004. În această colecție - „Artă și Cultură” - au mai apărut și alte două titluri „Actorul Eugeniu Ureche” de L. Cemortan (2005), și „Umanismul în cultura românească” de Gh. Bobîna (2005). Cartea lui Gh. Bobîna a fost menționată cu o diplomă la Salonul de carte din Iași. În afară de volumele enumerate mai sus, în fondul BȘU mai sunt încă alte 200 de titluri. La EPIGRAF a apărut lucrarea „Educația tehnologică”, semnată de profesorii Universității de Stat „Alecu Russo” I. Șaragov, A. Tverdohleb, E. Grosu, A. Plămădeală, E. Fotescu.

Editura EPIGRAF a fost menționată cu diplome la Saloanele de carte de la Chișinău și București.

Editura didactică LUMINA, fondată în anul 1966, este specializată în editarea manualelor școlare, suporturilor didactice, literaturii pentru instituțiile preșcolare, literaturii artistice, dicționarelor. În tot acest răstimp, editura a fost principalul furnizor de manuale pentru elevii din Republica Moldova. În ultimii ani, la această editură

au văzut lumina tiparului și lucrări în limbile bulgară, găgăuză și ucraineană. Toată producția de carte poate fi procurată direct de la sediul editurii.

Printre ultimele apariții ale editurii LUMINA intrate în colecțiile BȘU, putem menționa volumele: „Arena” de Andrei Burac, „Cu patimă și dor” de Boris Grigoriev, „Dator o veșnicie: Pagini alese” de Mihail Garaz.

Fondată în 2000, **Editura PONTOS** (<http://www.pontos.info.md>) s-a specializat în editarea literaturii cu caracter economic, istoric, juridic, agricol, medical, didactico - metodic, publicistic, religios. Prioritare sunt domeniile: literatură pentru copii, muzică și artă, ghiduri și dicționare. PONTOS editează literatură în limbile de circulație internațională (engleză, franceză, spaniolă, rusă, etc.), precum și în limbile ucraineană, bulgară, găgăuză, romano. Printre mai bine de 150 de titluri deținute de Bibliotecă, menționăm: „Carte. Biblioteca. Cititorul: Buletin metodic și bibliografic” - publicație a Bibliotecii Naționale pentru copii „Ion Creanga”, „Înțelepciunea în aforisme, maxime și cugetări”, „Dreptul muncii. Partea generală” de E. Boiștean, profesorul universității noastre.

Editura PRINCEPS a fost fondată în 1998. Activează în colaborare cu Primăria municipiului Chișinău, Comisia Națională a Republicii Moldova pentru UNESCO, Ambasada Regală a Norvegiei etc. PRINCEPS a editat mai multe cărți de referință: „Literatura română în analize și sinteze”, „Ah, cerut-am de la zodii...” (romanțe ale compozitorilor basarabeni pe versurile lui M. Eminescu), Dicționarul „Bănci, finanțe, comerț internațional, cu indexuri de termeni în limbile rusă și engleză”. Toate aceste

cărți fac parte din fondul Bibliotecii noastre.

Editura TURTURICA, fondată în 1994, a editat cu preponderență cărțile lui Spiridon Vangheli. "Guguță" a fost tradus în 37 de limbi și editat în SUA (1977), Germania (1978,1983), Japonia (1977, 1983, 1985), Cehia (1976, 1986), Rusia (1980, 1987), Ungaria (1984), Finlanda (1991), China (1990) și în alte țări (în total 69 de ediții).

Editura a obținut la câteva ediții ale Salonului Internațional de Carte pentru Copii premiile CARTEA ANULUI (2000, "Tatăl lui Guguța când era mic"), SIMPATIA COPIILOR (1997, "Guguță și prietenii săi"). O altă carte a lui Spiridon Vangheli - „Ciuboțel” - a apărut la Tokio, Berlin, Sofia... (31 de ediții în 21 de limbi).

Spiridon Vangheli a fost distins cu mai multe premii de prestigiu, inclusiv Premiul Internațional *Diploma de Onoare Andersen* (Rio de Janeiro, 1974).

Editura UNIUNII SCRITORILOR a fost fondată în anul 1992. Ea colaborează cu mai multe edituri din România: Humanitas, Editura Institutului Cultural Român, Universal - Dalsi. În colaborare cu ultima a editat „Apărarea Lujin” de Vl. Nabocov, „Obligado” de Constantin Țoiu, „Legende despre Isus” de Selma Lagerlof etc.

Editura a obținut mai multe premii la Saloanele de carte naționale și internaționale cum ar fi, de exemplu, Premiul pentru cea mai bună carte pentru copii, apărută în anul 1996 (A. Suceveanu „Carte pentru bobocoi, ABC și 1, 2, 3”). Fondul Bibliotecii Științifice Universitare deține 60 titluri apărute la această editură printre care se numără: „Laureații Premiului Nobel în econo-

mie”, „Mihai Greco”, „Tăierea capului” de I. Mânăscuță, „Uniluconul” de A. Rău, „România în chipuri” de I. Greco, „Literatura română în analize și sinteze” de E. Alexandrescu, D. Gavrilă, „Predarea și învățarea creativă” de M. Fryer.

Centrul Științific, Metodic și Editorial **UNIVERS PEDAGOGIC**, fondat în 2001, se specializează în editarea manualelor, cărților cu profil didactic (ghidurilor, creștomațiilor, testelor, culegerilor de probleme, agendelor pentru profesori, educatori), literaturii pentru copii, beletristicii.

Din anul 2003, tot în scopul susținerii profesorilor, apar revista „Univers Pedagogic” și ziarul „Univers Pedagogic Pro”, revista „Eco”, „Buletin informativ” – care conține documente emise de Ministerul Educației. Din 2006, apare revista Centrului Inovații Educaționale „Inovații Educaționale”. CȘMI participă la târgurile și Saloanele naționale și internaționale de carte, fiind menționată cu diplome și premii de prestigiu.

Biblioteca pune la dispoziția beneficiarilor o bogată colecție de materiale didactice apărute la această editură, printre care semnalăm „Pedagogie” de V. Pălărie, „Psihologia comunicării” de A. Bolboceanu, „Psihologia dezvoltării și psihologia pedagogică” de Ig. Racu, A. Bolboceanu, „Psihologia generală” de A. Bolboceanu, P. Jeleșcu, „Asigurarea unei educații de calitate” de O. Olevschi, „Biblioteca publică. Linii directoare IFLA / UNESCO pentru dezvoltare”.

Editura UNIVERSUL tipărește majoritatea ziarelor și revistelor din Chișinău, manuale, dicționare, beletristică, cărți pentru copii. Vom menționa doar câteva titluri prezente în fondul Bibliotecii noastre: „Maxime și povețe” de Dimitrie Cantemir, „Biserica albă”, „Clopotnița”, „Frunze de dor” de Ion Druță, „Dramaturgie” de Valeriu Țurcanu, „Administrația publică: Curs de lecții”, „Administrația publică”: Curs universitar” de Mihail Platon. În anul 2008, la Salonul Internațional de carte de la Chisinau, unde au participat instituții de același profil din 16 țări, Editura UNIVERSUL a fost distinsă cu Marele Premiu „Coresi” pentru performanțe în domeniul Artei Cărții.

Datele statistice utilizate în această lucrare au fost colectate din Catalogul electronic al Bibliotecii Științifice a Universității de Stat „Alec Russo” din Bălți. Catalogul electronic conține informația începând cu anul 1989 până în prezent, atât asupra edițiilor curente, cât și celor din retroconversie. Conform datelor statistice, aparițiile editoriale din Republica Moldova intrate în fondul Bibliotecii constituie: 2008 – 1 110 titluri de cărți (280 tit. cărți de la Editurile sus - numite – 25,25%), 2007 – 1 148 titluri cărți (335 tit. - 29,18%), 2006 – 941 titluri cărți (305 tit. - 32,41%).

Fondul Bibliotecii Științifice a Universității de Stat *Alec Russo* din Bălți deține cărți apărute și de la alte edituri și tipografii din R. Moldova: *Ed. AGEPI, Lyceum, Civitas, Evrica, Academica, Bon Offices, Ruxanda, Universitas, Statistica, Valinex, Labirint,*

Elan Poligraf, Vector, Integritas, Cartdidact, Pro Didactica, Tehnica - Info, Reclama, Acomed - Plus, Grafic Design, Periscop, Garamond - Studio, Atelier, Prometeu, Phoenix, Totex - Lux, Balacron, Biblion, Trinitas, Iulian, Interprint, Cadran, Silvius Libris, Proart, Garuda - Art, Business - Elita, Ulysse, Somersbi, Moldpress etc..

Toate editurile și tipografiile de la noi sunt obligate să transmită la Camera Națională a Cărții (fondată în anul 1957) un anumit număr de exemplare din noile apariții, în conformitate cu articolul 18 al Legii cu privire la activitatea editorială (nr. 939 – XIV din 20.04.2000).

Pe parcursul anului 2008 au fost primite de la editurii – 2 711 titluri de cărți, 2007 – 2 760 titluri, 2006 – 2 850 titluri de carte.

Între Camera Națională a Cărții și Biblioteca Științifică a Universității de Stat „Alec Russo” din Bălți s-au stabilit relații strânse de colaborare. Astfel, în anul 2008 în colecția BȘU au intrat 1 235 de documente, în 1 083 titluri de cărți, în 2007 - 2 108 de documente, în 1 924 titluri de cărți. Camera Națională a Cărții elaborează și publică în format tradițional și pe suport electronic: „Bibliografia Națională a Moldovei”, bibliografii retrospective generale „Cărțile Moldovei”, ce apar o dată la fiecare 5 ani, „Publicațiile periodice ale Moldovei” etc.

Putem observa, din studiul efectuat, că oferta editorială este foarte diversă. În scopul definirii cât mai ample a fenomenului editorial din R. Moldova, a promovării tradițiilor culturale și literare, propunem organizarea periodică a expoziției cu genericul „Editurile Mol-

dovei". Accesînd pe Pagina Web a Bibliotecii site-ul: <http://libruniv.usb.md> *Expoziții on-line, Intrări noi*, beneficiarii au posibilitatea să cunoască informații despre noile ediții.

Fondată în 1999, **Societatea de Distribuție a Cărții PRO - NOI** deține la momentul actual înțietatea pe piața difuzării de carte în Republica Moldova, fiind distribuitorul oficial al celor mai importante edituri din Republica Moldova (ȘTIINȚA, CARTIER, ARC, PRUT INTERNAȚIONAL, LITERA, MUSEUM, GUNIVAS, EPIGRAF etc.), România (peste 70 de edituri: TEORA, HUMANITAS, POLIROM, UNUVERS ENCICLOPEDIC, CURTEA VECHĂ, NICULESCU etc. și Rusia (РОСМЭН, ЭКСМО, ДЕТСКАЯ ЛИТЕРАТУРА, ДРОФА, ЭГМОИТ, СЛОВО, ФЛАМИНГО ș. a.).

Rețeaua PRO – NOI este constituită din 21 librării în municipiile Chișinău, Bălți și în raioanele Cahul, Drochia, Edineț, Fălești, Soroca, Ungheni. De exemplu, la Bălți au fost deschise două Librării PRO – NOI pe data de 14 septembrie 2007: unul pe str. A. Pușkin nr. 38 (În incinta Universității de Stat „A. Russo”, blocul 3) și altul pe str. Alexandru cel Bun nr. 5 (în incinta Centrului comercial BUM).

Societatea PRO-NOI pune la dispoziția școlilor și instituțiilor de învățămînt manuale, cărți didactice, cărți de specialitate din diverse domenii. Bibliotecilor școlare și publice, instituțiilor de învățămînt și ONG – urilor li se oferă o reducere specială de preț pentru achiziție de carte, în vederea completării fondurilor bibliotecilor.

PRO-NOI participă la Saloanele și târgurile de carte din Moldova (Salonul Internațional de Carte pentru

Copii, Salonul Internațional de Carte, Expoziția Alma Mater), România (Gaudeamus, Book Arest) și Rusia (MMV – singurul reprezentant al RM).

Un eveniment remarcabil atât pentru editori, distribuitori, cât și pentru cititori îl reprezintă Salonul Internațional de Carte pentru Copii și Tineret din Chișinău, lansat pentru prima dată în aprilie 1997 (organizat din inițiativa și cu susținerea Secției Naționale a Consiliului Internațional al Cărții pentru Copii și Tineret (IBBY), Ministerului Culturii și Turismului al Republicii Moldova, Ministerului Educației și Tineretului al Republicii Moldova, Comisiei Naționale a Republicii Moldova pentru UNESCO, Bibliotecii Naționale pentru Copii „Ion Creangă”, Primăriei municipiului Chișinău ș. a.). Menirea acestei acțiuni este de a susține editarea și difuzarea cărții pentru copii și tineri, promovarea cărții de un înalt nivel artistic și sprijinirea celor ce creează și editează literatură pentru copii. Premiile Salonului se acordă de către Juriul Salonului, constituit din personalități ale culturii și literaturii din R. Moldova. În fiecare an lista premiilor este revizuită, astfel că sunt incluse mereu premii noi (17 Premii Principale: *Ion Creangă, Igor Vieru, Cartea Anului, Simpatia Copiilor, Pentru poezie Grigore Vieru, Editura Anului, Contribuții editoriale deosebite, Cea mai bună carte cognitivă, Cea mai bună carte de referință pentru copii, Cea mai reușită colecție de carte pentru copii, Cea mai reușită prezentare grafică a cărții*

pentru copii, Cea mai reușită ilustrație de carte pentru copii în original, Cea mai reușită traducere din cartea pentru copii, Cea mai frumoasă revenire în lumea copiilor, Cea mai bună carte a unui autor copil, Cel mai frumos amenajat stand, Pentru mass-media; 15 Premii Speciale).

Cele mai multe premii la *Salonul Internațional de Carte pentru Copii și Tineret* le-au obținut editurile: *Prut In-*

ternațional, Știința, Cartier, ARC, Litera. Printre premianți au fost evidențiate editurile: Museum, Epigraf, Pontos, Gunivas, Cartea Moldovei, Biblion, Lumina, Iulian, Lyceum, Dragodor, Uniunea Scriitorilor, Silvius Libris, Garuda - Art, Princeps, Universul, Univers Pedagogic, Turturica, Abeceluș, S. A. „Cartea - Chișinău”, Societatea de distribuție a cărții „PRO - NOI”.

PREMII ACORDATE ÎN ANII 1997 -

2009

PREMIUL “ION CREANGĂ”

2009 Aureliu Busuioc

2008 Grigore Vieru

2007 Spiridon Vangheli

PREMIUL “CARTEA ANULUI”

2009 “Un elefant în vagonul - restaurant” de Ianoș Țurcanu (Ed. Prut Internațional)

2008 “Când bunicul era nepot” de Aureliu Busuioc (Ed. Prut Internațional)

2007 “Enciclopedia P. Guitz” de Lica Sainciuc (Ed. Prut Internațional)

2006 “Copilul cu aripi de carte” de Vasile Romanciuc (Ed. Prut Internațional)

2005 “Salba cu mărgelile care plâng” de Claudia Partole
(Fundatia Union Fenosa)

2004 “Victoria speranței” de Aurelian Silvestru (Ed. Prut Internațional)

2003 “Carte pentru câini destepti” de Aurel Scobioală (Ed. Prut Internațional)

2002 “Bunicuța zburătoare” de Ion Hadarcă (Ed. Garuda - Art)

2001 “Rața și Arhimede” de Arcadie Suceveanu (Ed. Prut Internațional)

2000 “Tatăl lui Guguță când era mic” de Spiridon Vangheli (Ed. Turturica)

1999 “Universul” de Ion Holban (Ed. ARC)

1998 “Ruga iezilor cei trei” de Iulian Filip (Ed. Prut Internațional)

1997 “Carte pentru boboci” de Arcadie Suceveanu, Valentina Lungu,
Sergiu Puică (Ed. Uniunii Scriitorilor)

PREMIUL CARTEA SURPRIZĂ

Începînd cu 1998, autorul care obține premiul "Cartea Anului" este obligat să scrie pentru o ediție ulterioară a Salonului o carte specială, numită *cartea - surpriză*. Această carte este editată de către organizatorii Salonului cu sprijinul financiar al sponsorilor și oferită în dar copiilor care vizitează Salonul.

- 2009** "Sfredeluș" de Aureliu Busuioc (Ed. Prut Internațional)
- 2008** "Trei urși" de Lică Sainciuc (Ed. Cartier)
- 2007** "O furnică în bibliotecă" de Vasile Romanciuc (Ed. Prut Internațional)
- 2006** "Domnița-Păstorița" de Claudia Partole (Ed. Prut Internațional)
- 2005** "Templul Bunătății" de Aurelian Silvestru (Ed. Prut Internațional)
- 2004** "ÎnvațăMinte din vorba cuMinte" de Aurel Scobioală (Ed. Prut Internațional)
- 2003** "Aproape trei cai" de Ion Hadarcă (Ed. Garuda - Art)
- 2002** "Știuca la scoală" de Arcadie Suceveanu (Ed. Prut Internațional)
- 2001** "Copii în catușele Siberiei" de Spiridon Vangheli (Ed. Oltița)
- 2000** "Povestea Cerbului Divin" de Ion Hadarcă (Ed. Cartea Moldovei)
- 1999** "Nucul cu o singură nuclea" de Iulian Filip (Ed. Prut Internațional)
- 1998** "Floarea zburătoare" de Vasile Romanciuc (Ed. Litera)

EDITURA ANULUI

- 1998** Editura "Prut Internațional"
- 1997** Editura "Litera"

CONTRIBUȚII EDITORIALE DEOSEBITE

- 1998** Editura "Litera"
- 1997** Editura "Știința"

Activitatea editorială din Republica Moldova are o importanță majoră pentru cultura națională. Bibliotecarul trebuie să cunoască în detalii cum funcționează sistemul editurilor de cărți nu numai datorită atribuțiilor sale profesionale, dar și pentru că, în era globalizării, se simte și mai responsabil de păstrarea identității culturale a propriei națiuni, a limbii în care au fost create atâtea valori culturale. Editarea de cărți nu înseamnă doar un act de punere pe piață a unui produs, ea este un eveniment cultural - științific deosebit, un liant în actul comunicării dintre autorii producției literaturii științifice - literare, editură, cititor și bibliotecă.

Achiziționând cărți importante, utile, necesare pentru procesul instructiv - educativ și pentru cercetări științifice, bibliotecile instituțiilor de învățământ fac un enorm ser-

viciu cititorului. Pentru unele genuri de literatură anume bibliotecile și nu comerțul de carte constituie finalitatea activității. Asortimentul producției editoriale achiziționate de bibliotecari este mult mai extins, or, el include și ediții care au fost editate în trecut, dar și-au păstrat actualitatea și valoarea. Contează și faptul că biblioteca e unica instituție culturală care oferă servicii gratuite. De aceea editorii trebuie să fie mai sensibil la completarea fondurilor bibliotecilor, mai ales a bibliotecilor universitare.

Este oportun de a orienta căutările spre formele moderne de interacțiune între editori, difuzori de carte și biblioteci. Colaborarea mai strânsă dintre aceste structuri ar permite de a efectua mai operativ și mai calitativ completarea fondului bibliotecar.

Referințe bibliografice :

1. Anico, Nagy. Meseria de bibliotecar [on-line] [citat mai 2009]. Disponibil pe Internet: www.bcuculuj.ro/bibliorev/carte-biblio3.html
2. Asociația NOI : Catalog. Ch., 1997. 35 p.
3. Beșleagă, Vladimir ș. a. Scriitori basarabeni despre edituri, cititori și cărți : Chestionar „Contrafort”. In: *Contrafort*. 2003, nr 5 - 6, p. 31 - 37.
4. Biblioteca Științifică. Raport de activitate 2005 – 2008. Coord. ed. : Elena Harconița. Bălți, 2005 - 2008. 84 p.
5. Catalogul electronic al Bibliotecii Științifice a USB. Disponibil pe Internet: <http://libruniv.usb.md/>
6. Colesnic, Lurie. Editura Museum își propune să valorifice materialul arhivistic și istoric bibliografic și științific, încercând să-l repună în circuit la nivelul cerințelor zilei de azi. In: *Contrafort*, 2003, nr 5 - 6, p. 20 - 21.
7. Harconița, Elena. Biblioteca Universitară în cadrul sistemului de instruire. In: *Buletinul ABRM*, 2008, nr 1(7), p. 7 - 11.
8. Jelusic, Srecko. Editarea și biblioteconomia în Europa Centrală și de Est: necesitatea reunirii Forțelor. In: *Biblioteconomie : Culegere de trad. prelucrate*, 2007, nr 4, p. 39 - 51.
9. Prini, Gheorghe. Cheia succesului constituie exigența față de tine însuși : interviu cu editorul Gheorghe Prini, dir. al Ed. „Știința ” din Chișinău. In: *Cronica*. 2003, nr 4, p. 10 - 11.
10. Rigorile internaționale actuale ale organizării și funcționării bibliotecilor publice (Expozeu și comentarii asupra Ghidului IFLA - UNESCO). Coord. Alexe Rău, Vera Osoianu. Ch. : BNRM, 2007. 154 p. ISBN 978-9975-9580-8-0
11. Salonul Internațional de Carte pentru Copii. Ed. a 10-a : Catalog, 5 - 8 apr. 2006. Ch., 2006. 93 p.
12. Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți. Biblioteca Științifică [on-line]. Disponibil pe Internet: <http://libruniv.usb.md/>
13. <http://www.bncreanga.md/>
14. <http://www.bookchamber.md/>
15. Сразетдинов, Р. Г. Программы сотрудничества издательской группы «Гард - Фаир и библиотек». [on-line]. Disponibil pe Internet: www.pub-library.ru/librarians/pulman/conference-doklad-9-2.htm - 35K

UN IMPERATIV AL LUMII MODERNE -

CUNOAȘTEREA LIMBILOR

Mihaela STAYER,
bibliotecar principal

Orice limbă e oglinda sufletului națiunii care o creează.
(I. Pillat)

În lumea modernă aproape că nu există sisteme de învățămînt în nomenclatorul de materii al cărora să lipsească limbile străine. Ne amintim de lecțiile din școala generală, de conjugări sau de exercițiile de fonetică cu toata clasa. Le-am continuat în liceu, apoi în facultate, astfel că în prezent putem conversa liber în limbile străine studiate. Dar ce și cum se întîmplă cînd dorim să învățăm o limbă străină nouă?

La grădiniță și în clasele primare, lucru demonstrat, limbile străine se învată cu destulă ușurință. Adulții care vor să învețe o limbă străină sunt în fața unei provocări. Ce-i poate determina să o accepte?

La alegerea unei limbi străine pot interveni mai mulți factori subiecțivi sau obiectivi. Odată ce, cum bine se știe, limba este principalul mijloc de comunicare interumană, relația cu un vorbitor din altă țară poate deveni un motiv determinant pentru a cunoaște încă o limbă străină. Indiferent că se dialoghează față în față sau prin intermediul internetului, șansele de înțelegere sporesc atunci cînd ei comunică într-o limbă cunoscută sufi-

cient de bine de ambii, preferabil limba nativa a unuia dintre ei. Un german și un francez se pot înțelege lejer prin intermediul englezei, dar, dacă vorbesc în franceză sau în germană, vor comunica și mai bine.

Cînd suntem mici, părinții decid, de regulă, alegerea unei limbi străine ca obiect de studiu, de multe ori din motive subiective. Fie că o limbă străină posedă mai multă muzicalitate decît alta, de exemplu, spaniola în comparație cu rusa, fie mamei i-a placut în școală italiana și dorește ca și fiica ei să învețe aceeași limbă, uitînd că gusturile și preferințele copiilor pot să difere de cele ale parinților. Se consideră că în primii 6 ani de viață copiii sunt extrem de deschiși pentru învățarea limbilor străine. Studiarea unei limbi străine la această vîrstă stimulează în mod gradual dezvoltarea masei cerebrale. Arpan Sharma, un copil de origine indiană vorbește fluent zece limbi. El a învățat singur franceza, spaniola, germana, italiana, swahili, mandarina, poloneza, thailandeza și dialectul ugandez luganda. De asemenea, băiețelul a învățat hindusa de la părinții săi. Arpan Sharma susține că a învățat limbile străine cu ajutorul unor programe pe CD. Ar-

pan este un geniu al limbilor străine, are talent nativ în ceea ce privește ascultarea unei pronunții corecte și imitarea acesteia. El își dorește să devină medic chirurg, să lucreze în spitalele din străinătate și să vorbească limba fiecărei țări pe care o va vizita.

Fără îndoială, un argument serios care te poate determina ce limbă străină să alegi este și gradul ei de răspândire, utilizare pe glob.

Din cele aproape 7 000 de limbi cunoscute pe glob, cea mai utilizată este mandarina, un dialect care a stat la baza limbii chineze moderne, vorbită de peste un miliard de oameni. Fiecare cuvânt din această limbă poate fi pronunțat în patru feluri diferite. Pe locul doi, cu peste 500 de milioane de vorbitori din Marea Britanie, SUA, Australia, Canada, Zimbabwe, Caraibe, Hong Kong și Africa de Sud, se poziționează engleza. Pe locul trei se află hindustani, vorbită de aproape 500 de milioane de cetățeni ai Indiei. Spaniola este utilizată de aproape 400 de milioane de vorbitori din țările din America de Sud și America Centrală, Spania, Cuba și SUA.

Limba rusa, cu puțin peste 277 de milioane de vorbitori, se situează pe locul cinci în acest top. Este vorbită în toate țările care au făcut parte din fosta URSS. Pe poziția a șasea se află una dintre cele mai vechi limbi din lume, araba, cu 246 de milioane de vorbitori. Așa cum este și limba Coranului, este utilizată nu numai în Orientul Mijlociu, ci și în alte țări cu populație musulmană.

Peste 200 de milioane de oameni din Bangladesh, dar și din India, vorbesc bengali. Pe locul opt se află portugheza. Cei 191 de milioane de vorbitori locuiesc în Portugalia, Brazilia, Macau,

Angola, Venezuela și Mozambic. Pe ultimele două locuri se situează malay / indoneziana, care numără 159 de milioane de vorbitori și, respectiv, franceza, considerată cea mai romantică limbă din lume. Este vorbită în Belgia, Canada, Rwanda, Camerun, Haiti și, firește, în Franța.

Dacă am realiza un top al limbilor studiate la facultățile de la universitatea noastră, atunci am obține următoarea configurație: engleza, franceza, germana, rusa, spaniola, ucraineană, latina, italiana.

În sala de lectură Literatură în Limbi Străine tuturor beneficiarilor care doresc să studieze o limbă străină le sunt puse la dispoziție CD-uri cu metode speciale de studiere, ghiduri de conversație, manuale. Noi dispunem de o bogată colecție de carte în limbă străină din care cititorii pot cunoaște diverse metode de studiere a limbilor străine pentru cei maturi și copii.

Engleza rapidă: progrese vizibile în 2-3 săptămâni, aut. Autret, Jean, București, 2001. Este o lucrare care nu solicită cunoștințe gramaticale și lingvistice prealabile. Este destinată tuturor acelor care, dintr-un motiv sau altul, nu dispun de timpul necesar învățării sistematice a limbii engleze.

Engleza în 30 de zile este o carte axată pe o eficientă metodă de studiere a limbii engleze, aut. Brough Sonia, București, 2007. Volumul cuprinde 30 de lecții cu tematică diversă: evenimente din viața cotidiană, elemente de cultură și civilizație engleză,

traducerea în limba română a lecțiilor, cheia exercițiilor, CD audio cu textele lecțiilor.

Volumul *First Steps in English* de Ștefăniu, Alina - Antoanela, București, 2004 asigură dezvoltarea și evaluarea cunoștințelor de limba engleză a elevilor din clasele primare, ajutându-i să obțină performanțe în ale englezei prin joc și comunicare.

Campus: Methode de francais, aut Girardet, Jacky, 2007, este o lucrare componentă a fondului de carte Wilhelmi și ilustrează o metodă de studiere a limbii franceze pentru adolescenți în 4 nivele. Studiul cuprinde:

- Manualul
- Caietul de exerciții
- Cartea profesorului
- 4 casete audio
- 4 CD-uri

Franceza pentru cei mici de Liliana Blajovici este destinată copiilor cu vârsta cuprinsă între 5 și 8 ani. Lucrarea cuprinde elemente ale vocabularului fundamental și funcțional al limbii franceze și inserează imagini pentru a fixa rapid în memoria celor mici noțiunile necesare.

Germana pentru începători de Maxim Popp, București, 2003, cuprinde texte analizate și prelucrate în limba germană și are drept scop formarea unui bagaj de cunoștințe foarte utile pentru asimilarea rapidă a limbii germane uzuale.

Limba germană pentru cei mici de Sandu Doina, București, 2007, reprezintă cea dintâi carte de lectură, dar și de exerciții pentru copii. Trecând de la lectură la exercițiu, aceștia își pot îmbogăți și memoriza, într-

un mod plăcut și amuzant, vocabularul acumulat, precum și noțiunile de gramatică.

Limba italiană, aut. Mirela Aioane, București, 2005, este un manual ce se adresează tuturor celor care doresc să-și verifice și să-și perfecționeze cunoștințele practice de limbă italiană.

Limba spaniolă, aut. Irina Dogaru, București, 2003, este o lucrare utilă în care cititorii găsesc diverse exerciții.

Daca te decizi să înveți o limbă, te gîndești, evident, să profiți cît mai mult din aceasta. Iti place japoneza, dar dacă nu călătorești sau nu lucrezi în Japonia sau într-o firmă japoneza, nu vei avea prea multe ocazii să-ți aplici cunoștințele de limbă japoneză.

“Simțul limbii”, cum numesc specialiștii aptitudinile noastre lingvistice, reprezintă doar o coordonată în învățarea unei noi limbi străine. Conteaza și motivele, mai mult sau mai puțin puternice, pentru care te decizi să studiezi o limbă străină.

E un lucru bun să cunoști două – trei limbi străine, dar e perfect să cunoști șase - șapte, intrînd, astfel, în tagma poligloților. Cine sunt, pînă la urmă, poligloții? Termenul de poliglot provine din greacă “poly” – multe, “glotta” – limbă, deci “poliglot”, care vorbește mai multe limbi.

Adevărații poligloți nu învață o limbă străină pentru a înregistra recorduri lingvistice, ci o studiază din propriul interes. Unul dintre cei mai legendari poligloți a fost bibliotecarul Djuzeppe Caspar Mețofanti (1774 - 1849). El cunoștea nu numai limbile europene, dar și greaca veche, latina... vorbea liber în 60 de limbi. Este autor de poezii și epigrame scrise în 50 de limbi.

Șirul poligloților este lung, dar se distinge figura luminoasă a domnitorului Dimitrie Cantemir, un poliglot cu renume, ilustru om politic, savant și scriitor. Cantemir cunoștea și vorbea greaca, persana, araba, germana, italiana, franceza, latina, turca. Operele sale sunt scrise în 4 limbi și nu întâmplător a fost considerat de către contemporanii săi: “filozof între regi și rege între filosofi”. Cu cât o persoană cunoaște mai

multe limbi străine, cu atât are mai multe posibilități de a se impune în mai multe domenii.

Leonard Orban, cunoscut om politic român, afirmă: “Cunoașterea limbilor europene înseamnă deschiderea către celălalt, cunoașterea celuilalt, posibilitatea de a dialoga și de a construi eficient în cadrul comunității europene”.

Referințe bibliografice:

1. Grigoroviță, Mircea. Predarea și învățarea limbilor străine. București, 1995.
2. Malița, Tatiana. Însușirea limbilor străine. București, 1969.
3. Ploaie - Hanganu, Mariana. Anul European al Limbilor. In: *Luceafărul*, 2001, nr 15, p. 15.
4. <http://ro.wikipedia.org/wiki/Limb>
5. <http://romaniannpolyglot.blogspot.com/2007/10/o-limba-straina-se-inva-ta-mai-usor-in.html>

CAPITALUL CAMIL PETRESCU ÎN
COLECȚIILE BIBLIOTECII BĂLȚENE

Adela CUCU,
șef serviciu

Sala de lectură Științe Filologice a organizat expoziția *Ctitor al romanului modern*, consacrată scriitorului Camil Petrescu, personalitate marcantă a culturii românești.

Expoziția a cuprins lucrări din opera prozatorului, poetului, dramaturgului, eseistului, filozofului **Camil Petrescu**, precum și lucrări semnate de biografii și interpreții operei sale. Creștia scriitorului acunoscut, după cum se știe, mai multe ediții, dar cea mai importantă rămîne a fi, în opinia noastră, seria **Opere**, 6 volume, îngrijite de Al. Roseti și Liviu Călin (apărute la Editura Minerva), serie întreruptă și ea odată cu dispariția celor doi.

Deși a publicat integral doar două romane, mai întâi *Ultima noapte de dragoste, întâia noapte de război*, apariție calificată de Peressicius drept un adevărat "eveniment literar", apoi, *Patul lui Procust*, roman care îi aduce o aproape unanimă

recunoaștere a talentului. Un al treilea roman, vasta frescă *Un om între oameni*, rămas neterminat, își păstrează și azi valoarea și autenticitatea.

Camil Petrescu a scris și piese de teatru, de la vârsta de 22 pînă la 62 de ani. El a iubit teatrul, a respectat înaintașii,

a încurajat valorile și s-a considerat el însuși un "osîrdnic" al acestei arte. Aceste adevăruri sunt ilustrate în volumul: *Petrescu, Camil. Comentarii și delimitări în teatru* / Ediție, studiu introductiv, note de Florica Iachim, București, Editura Eminescu, 1983. În prefața acestui volum, Florica Iachim scrie: „Odată cu opera sa literară, dramatică, publicistică, nouă ne

rămîne însă năzuința intelectualului Camil Petrescu, „spre o formulă teoretică a creației putere magică ar da certitudine transiterii acelu prețios secret al creației de artă”.

În dramaturgie, Camil Petrescu este primul la noi care a experimentat teatrul de situații în piesele sale axate, aproape în exclusivitate, pe drama absolutului. Personajele " au văzut idei", ele nu luptă

cu destinul, ci cu conceptele absolute ale justiției sociale în *Jocul ielelor*, cu cele ale istoriei în *Danton* sau ale dragostei în *Act venețian* sau în *Suflete tari*. Fiecare piesă argumentează, transmite spiritul de polemică al autorului. *Suflete tari* este o replică la *Roșu și negru* de Stendhal, *Jocul ielelor* s-a născut pentru a-l contrazice pe Leibniz, iar *Danton* reprezintă o altă optică asupra acestei personalități istorice.

Biblioteca deține integral opera dramatică, prezentăm doar următoarele volume:

- Petrescu, Camil. *Teatru: în 3 volume, București, Ed. de Stat pentru lit. și artă, 1946.*
- Petrescu, Camil. *Teatru / Prefață de George Gana, București, Ed. Minerva, 1971.*
- Petrescu, Camil. *Teatru : Jocul ielelor ; Suflete tari ; Danton / Ediție îngrijită, postf., tabel cronologic: Florica Ichim. București, Ed. 100+1 Gramar, 2004.*
- Petrescu, Camil. *Bălcescu / Prefață și note de Zoe Dumitrescu - Bușulenga, București, Ed. Tineretului, 1961.*

La 27 mai 1939 lui Camil Petrescu i se acordă „Premiul Național pentru literatură dramatică românească”, ca o „încununare a întregii opere dramatice”.

Ca poet modern, Camil Petrescu a început să fie receptat mult mai târziu. La fel și opera sa filozofică a fost editată cu o întârziere de jumătate de secol.

Din decembrie 1939 și pînă în februarie 1942, scriitorul redactează lucrarea filozofică *Doctrina substanței*. Acest tratat a fost completat de-a lungul anilor. O ediție completă a apărut la Editura Științifică și Enciclopedică

în 1988: Petrescu, Camil, *Doctrina substanței*, vol. I - II / Ediție îngrijită, note și indice de nume de Florica Ichim și Vasile Dem. Zamfirescu, studiu introductiv de Vasile Dem. Zamfirescu, București, Ed. Științifică și Enciclopedică, 1988.

O altă piesă importantă este *Camil Petrescu, Teze și antiteze eseuri și articole*. București, Ed. 100+1 Gramar, 2002, lucrarea reproduce ediția princeps, apărută în 1936 la Editura „Cultura națională”, ediție pentru care autorul a operat selecția personal. *Teze și antiteze* cuprinde texte publicate în *Revista Vremii*, *Adevărul*, *Viața literară*, *Omul liber*, *RFR*, *Universul literar*, *Gazeta* ș.a.,

Un alt volum este: Petrescu C. *Note zilnice / Prefață*, text stabilit, note, cronologie și indice de nume Florica Ichim, București, Ed. Gramar, 2003.

Camil Petrescu poate fi considerat și un autor de maxime și cugetări. Ilustrativă, în acest sens, este culegerea: C. Petrescu. *Maxime și reflecții / Ediție îngrijită și prefațată de Aurel Petrescu*. București, Ed. Albatros, 1975. Volumul este structurat în patru secțiuni: *Valențe estetice*, *Existență și cunoaștere*, *Valențe etice*, *Mozaic*. În cazul fiecărei reflecții, maxime sau cugetări este indicată sursa utilizată, volumul, ziarul sau revistele, însoțite de indicațiile de rigoare.

Importante pentru cititorii care vor să-și formeze o viziune de ansamblu asupra creației lui Camil Petrescu, sunt lucrările:

✓ Petrescu, Lăcrimioara. Po-

etica personajului în romanul lui Camil Petrescu. Iași, Junimea, 2000, lucrare ce conține date generale despre personajele principale și cele secundare din opera sa..

- ✓ 2 cărți de Irina Petraș - critic literar, eseistă, traducătoare și editor de roman: *Proza lui Camil Petrescu*, Cluj, Ed. Dacia, 1981 și *Camil Petrescu: schițe pentru un portret*, Ed. Demiurg, 1994 sunt alte două cărți semnate de Irina Petraș, critic literar, eseistă, traducătoare. În aceste volume găsim teme și motive fundamentale ale prozei sale, schițe pentru un portret al autorului.
- ✓ Reține atenția și ediția: Călin, Liviu. *Camil Petrescu în oglinzi paralele*, București, Ed. Eminescu, 1976, precum și *Camil Petrescu / Ediție îngrijită de Liviu Călin*. București, Ed. Eminescu, 1972. Culegerile reproduc articole, cronici și fragmente de eseuri, toate foarte utile pentru înțelegerea operei lui C. Petrescu.
- ✓ În lucrarea: Elvin, B., *Camil Petrescu : Studiu critic*. București, Editura pentru Literatură, 1962, cititorii vor găsi puncte de reper despre scriitor și opera sa.
- ✓ Un capitol aparte al relatărilor noastre este consacrat revistelor la care a colaborat frecvent Camil Petrescu. El a scris mai multe articole, de o rară vehemență polemică, care apar în mai toate revistele vremii, precum și în cele pe care le-a întemeiat și le-a condus: *Rampa*, *Cronica*, *Cuvîntul liber*, *Universul literar*, *Contemporanul*, *Limba*

română, *Viața românească*, *Revista Fundațiilor Regale*, *Teatrul* ș.a.

Primul său articol apare în 1913, în *Rampa* 1913, iar din 1915 începe să colaboreze la *Cronica*. În 1922 publică la *Contemporanul*, iar în 1923 - la revista *Cuvîntul*. Colaborarea cu România literară începe din februarie 1932 (director: Liviu Rebreanu), în paginile căreia va publica articole, dar, mai ales, aproape integral, textul viitorului volum polemic *Eugen Lovinescu sub zodia seninătății imperturbabile, scris în lunile anterioare*. E o ediție îngrijită și cu un cuvînt înainte de Florica Ichim, apărută la editura 100+1 Gramar, București în 2004. Începînd cu 1933, publică în *Viața românească* (anul XXV, nr. 3). Din ianuarie 1934, este angajat la *Revista Fundațiilor Regale*. În ianuarie 1943 (anul X, nr. 1), în această revistă apare nuvela *Moartea pescărușului*. Din 1946, susține în revista *Lumea* (director: George Călinescu) o rubrică intitulată *Cascada prejudecăților*. Începînd cu 1947, va colabora la *Fapta* (director: Mircea Damian).

După cum putem observa, Camil Petrescu a lăsat urme adînci în toate genurile de expresie literară în care s-a manifestat. Acest articol se vrea a fi, metaforic vorbind, o călăuză în universul operei sale atît de bogate.

În istoria actuală, menționează Irina Petraș, se folosește, ca metodă de cunoaștere, întrebarea *și dacă...?* Profesori, experți militari și istorici își pun problema ce s-ar fi întîmplat dacă un eveniment istoric ar fi avut cu totul alt deznodămînt decît cel bine cunoscut. În cazul lui Camil Petrescu ea e aproape obligatorie: ce s-ar fi întîmplat dacă într-adevăr, în loc să fie rănit, sublo-

cotenentul ar fi fost ucis? Răspunsul e simplu: ar fi fost declarat erou, ar fi fost poate decorat post-mortem, ar fi rămas, pentru un timp, în memoria a doi - trei prieteni, iar pentru cercetătorul de azi, cele câteva articole publicate în *Rampa* și *Facla* (unele sub pseudonim) ar fi fost simplă "umplutură". Primele încercări,

manuscrite la *Jocul ielelor* s-ar fi pierdut. Romanul românesc modern ar fi arătat altfel, fără cel mai ingenios arhitect al lui. Iar Primul Război Mondial n-ar fi avut una dintre cele mai importante cărți *Ultima noapte de dragoste, întâia noapte de război*.

Referințe bibliografice:

1. Camil Petrescu . Ed. îngrijită de Liviu Călin. București : Ed. Eminescu,1972, p. 177.
2. Elvin, B, Camil Petrescu: Studiu critic, Bucuresti : Ed. pentru lit., 1962, p. 263.
3. Pârvulescu, Ioana. La război, ca la război [on-line]. Disponibil pe Internet: < // <http://www.romlit.ro>>
4. Petrescu, C. Maxime și reflecții. București : Ed. Albatros, 1975, p. 140.

UN EXCURS ÎN LUMEA TEATRULUI

Angela HĂBĂȘESCU,
șef oficiu

„Teatrul, ca însăși arta, nu este, nu poate fi decât exprimarea cugetărilor morale ale societății.”
Ștefan Vellescu

Ziua Mondială a Teatrului a fost instituită în 1961 de către Institutul Internațional de Teatru (ITI). Ea se sărbătorește anual, la 27 martie, de Centrele ITI și de comunitatea teatrală internațională, fiind organizate în acest scop diverse evenimente teatrale naționale și internaționale. Unul din cele mai importante este transmiterea Mesajului Internațional în care, de regulă, o personalitate de renume mondială își împărtășește gândurile și ideile despre Teatru și despre necesitatea destinderii globale. Acest discurs e tradus în câteva zeci de limbi. Mesajul este citit în seara de 27 martie în fața spectatorilor prezenți în teatrele din toate orașele lumii și e difuzat, ulterior, de întreaga mass-medie.

Șirul acestor mesaje a fost început de discursul celebrului Jean Cocteau (Franța) în 1962, iar anul acesta el a aparținut lui Augusto Boal (Brazilia), dramaturg, profesor, scriitor, teoretician și regizor, creator al Metodei Teatrului Oprimaților.

În discursul rostit de Ziua Internațională a Teatrului, Augusto Boal face o paralelă între ideile despre teatru și omenire:

- *Folosirea spațiului, a limbajului corpului, alegerea cuvintelor și modulația vocii, confruntarea de idei și pasiuni, tot ceea ce transpunem pe scenă este prezent și în viața noastră;*
- *Noi suntem teatrul!;*
- *Teatrul este Adevărul Ascuns, nu este doar un eveniment, ci un mod de viață!;*
- *Suntem cu toții actori: a fi cetățean înseamnă nu doar a trăi într-o societate, ci a o schimba.*

În luna martie curent, în sala Științe reale, naturale, ecologie, pedagogie, psihologie, artă a fost vernisată expoziția Teatru. Societate. Artă. Scopul acestei expoziții dedicate *Zilei Internaționale a Teatrului* este de a iniția cititorii în istoria și dezvoltarea artei teatrale universale și naționale, de a le cultiva dragostea și interesul pentru artă, pentru frumos.

Istoria Teatrului – e și o istorie a sufletului uman, cu începuturile, momentele grele și cele culminante, de apogeu.

În cadrul expoziției au fost expuse

lucrările ce țin de biografia teatrului universal, începînd cu antichitatea și pînă azi și anume cartea lui Ion Zamfirescu *Istoria universală a teatrului* în trei volume (București, Ed. Literatura Universală, 1958 - 1968). Opera constituie o excepțională sinteză despre teatrul antic, al Evului Mediu, Renașterii, Reformei, Barocului și Clasicismului. Alte volume vernisate sunt: Octavian Gheorghiu *Teatrul antic grec și latin* (București, Ed. Meridiane, 1970) și Ion Marin Sadoveanu *Drama și teatrul religios în evul mediu* (București, Ed. Enciclopedică Română, 1972).

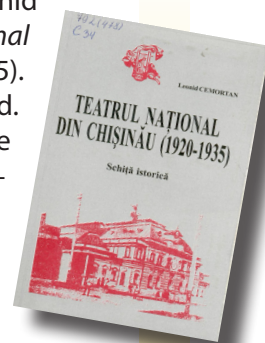
Din *Istoria teatrului universal* (București, Ed. SAECULUM I. O., 2005), semnată de Ovidiu Drîmba, aflăm că teatrul există (ca gen de artă autonom) de douăzeci și cinci de veacuri. În secolul al V-lea î.Hr., grecii l-au creat ca atare, din imnurile – cîntate în cor – în cinstea lui Dionysos, venerat de țărani ca divinitate ocrotitoare a viilor, livezilor și ogoarelor roditoare. Aceste sărbători erau, în fond, petreceri cu cîntece și dansuri.

Volumele lui Ioan Massof despre *Istoria teatrului românesc* (București, Ed. Minerva, 1961 - 1976) conțin multe informații semnificative despre dezvoltarea artei teatrale în România. Cea mai veche știre despre o reprezentație în limba română datează din 1755. Este vorba de un spectacol organizat de către elevii români ai școlii din Blaj. Teatrul românesc în formele sale culte a apărut abia la începutul secolului al XIX - lea. Astfel, în 1816 a fost montată piesa lui Florian și Gesner *Mirtil și Hloe*, tradusă și adaptată de Gheorghe Asachi.

Volumul cunoscutului cercetător

român Teodor Burada *Istoria teatrului în Moldova* (Ch., Ed. Hyperion, 1991) are la bază un bogat material factografic. Autorul descrie diverse forme de cultură populară, descrie și începuturile și căile dezvoltării artei dramatice, încheindu-și opera cu analiza stagiunilor teatrale din 1879 - 1896. În lucrare au fost păstrate formele de limbă specifice epocii și graiului vorbit în Moldova acelor timpuri.

Volumul lui Leonid Cemortan *Teatrul Național din Chișinău (1920-1935)*. Schiță istorică (Ch., Ed. Epigraf, 2000) impune ideea că un loc deosebit în dezvoltarea artei teatrale moldovenești îi aparține *Teatrului Național din Chișinău*, creat în 1920, după Unirea Basarabiei cu România. Este primul teatru românesc cu sediu în provincie – *Teatrul Popular*, reorganizat peste un an în *Teatrul Național din Chișinău*. Instituția dată nu numai că a propagat marile creații ale dramaturgiei universale – de la Sofocle, Shakespeare, Racine și Moliere pînă la Ibsen, Cehov și Pirandello, dar a și sincronizat lumea teatrală din Basarabia cu mișcarea teatrală europeană. Autorul susține, pe bună dreptate, că toate teatrele de limbă română din Republica Mol-

dova sunt succesoarele de drept ale *Teatrul Național din Chișinău*.

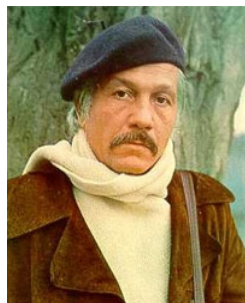
Un mare rol în dezvoltarea teatrului universal l-a jucat teatrul rus, în special, arta regizorală a lui Konstantin Stanislavski, Vsevolod Meierhold și Vladimir Nemirovici - Dancenko. Școlile, metodele artistice create de acești mari reformatori și reputați slujitori ai artei, au influențat generații de regizori și actori nu numai din Rusia, ci și din lumea întreagă. Ideile, concepțiile lor despre arta teatrală, despre condiția actorului sunt valorificate de cele mai mari teatre din lume, dar și de cele abia constituite.

Un loc aparte în expoziția dată l-au ocupat lucrările ce ilustrează evoluția artei teatrale moldovenești.

Cartea lui Lulian Codău *Teatrul Național „Vasile Alecsandri” din Bălți (1957-1994)* (Bălți, 2004) este, în fond, biografia unei instituții care a tins încă de la începuturi spre originalitate, stil propriu. *Teatrul „Vasile Alecsandri” din Bălți* a fost înființat în 1970 (din 16 mai 1957 a activat doar o trupă specială în cadrul *Teatrului dramatic moldovenesc - rus din Bălți*). În luna mai a anului 1990 devine *Teatrul Național Vasile Alecsandri*, reluându-și activitatea într-o clădire nouă, unică de acest fel în republica noastră. În cei 42 de

ani de activitate, teatrul bălțean a montat 190 de spectacole pentru adulți și copii – dramaturgie clasică și modernă, națională și internațională. Unul din obiectivele artistice de bază ale teatrului este valorificarea dramaturgiei naționale. La Bălți au fost montate piesele unor autori consacrați cum sunt Ion Druță, Dumitru Matcovschi, Petru Cărare, precum și textele dramatice ale autorilor "noului val": Constantin Cheianu, Val Butnaru, Mircea V. Ciobanu. Actorii *Teatrului Național „Vasile Alecsandri”* sunt absolvenți ai Universității de Arte din Republica Moldova și ai Universității de Stat "Alecu Russo". Începând cu anul 1994, la Naționalul bălțean activează și o trupă de păpușari "Gîgilici".

Vorbind despre teatrul din Bălți, nu putem să nu amintim despre unul dintre cei mai talentați actori ai plaiului nostru, **Mihai Volontir**, care în luna martie și-a sărbătorit aniversarea de 75 de ani. Actorul s-a născut în data de 9 martie 1934, în satul Glinjeni din raionul Rezina. De la 18 ani a început să activeze ca învățător la școala din satul Păpăuți, Rezina. A făcut studii la Școala pedagogică din Orhei (1952 - 1955). Din 1957 și pînă în prezent, este actor la Teatrul Național "Vasile Alecsandri" din Bălți, unde debutează în spectacolul "Chirița din Iași". S-a remarcat prin arta interpretativă și a fost invitat să joace în filme realizate de studiouri din Rusia. Rolul lui Budulai (care și caută libertatea și fericirea) din serialul TV *Țiganul* (1979) i-a adus celebritate, transformîndu-l într-o figură marcantă

a filmului moldovenesc din anii '70 - '80. Actorul a fost apreciat cu Premiul Național al Federației Ruse (1980) și cu titlul de Artist al poporului (1984). În anul 2000, a fost desemnat drept cel mai bun actor al secolului XX al cinematografiei moldovenești. Mai târziu, autoritățile locale i-au conferit lui Mihai Volontir titlul de *Cetățean de onoare al municipiului Bălți*. De asemenea, a fost decorat cu *Ordinul Republicii*, cea mai înaltă distincție a Republicii Moldova. Pentru realizările remarcabile, maestrul Volontir a devenit *Doctor Honoris Causa al Academiei de Științe a R. Moldova*, a obținut premiul *Dimitrie Cantemir* și medalia *Ioan Luca Caragiale*.

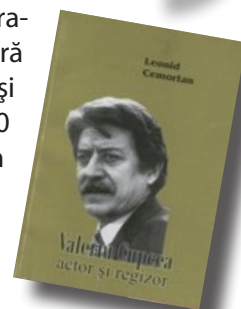
Fragmente și secvențe din viața și creația actorului au fost găzduite de *Calendarul bibliotecarului* (1994), *Calendarul Național* (2004), precum și de revistele *Moldova* (nr. 1 - 2, 1994) și *Noi* (nr. 2, 2004). Albumul lui Valerie Volontir *Fereastra cu gutui* (Ch., Ed. Hyperion, 1991) inserează cele mai realizate fotografii în alb-negru ale autorului. Un capitol aparte îi este rezervat lui Mihai Volontir.

Referințe bibliografice:

1. Cemortan, Leonid. Teatrul Național din Chișinău (1920-1935). Schiță istorică. Ch. : Ed. Epigraf, 2000. 301 p.
2. Codău, Iulian. Teatrul Național „Vasile Alecsandri” din Bălți (1957 - 1994) – Teatru pe roate... Bălți, 2004. 314 p.
3. Drumi, Victoria. Crearea Teatrului din Bălți. Regizorul Boris Harcenco. In: *Arta 2005 : Arte audiovizuale. Teatru. Cinema. Muzică*, 2005, p. 17 - 21.
4. Massoff, Ioan. Teatrul românesc. București : Ed. pentru lit., 1966, p. 445.
5. Mihai Volontir (1934). 60 de ani de la naștere. In : *Calendarul bibliotecarului*. Ch., 1994. p. 39 - 40.
6. Volontir, Valerie. Cu dragoste și milă. De vorbă cu Mihai Volontir. In : *Noi*, 2004, nr. 2, p. 6 - 7, 20.
7. 27 Martie - Ziua Mondială a Teatrului [on-line] [citat 14 aprilie]. Accesibil pe Internet: http://www.amosnews.ro/27_Martie_Ziua_Mondiala_a_Teatrului

La expoziție au fost prezentate o serie de profiluri ale actorilor, regizorilor, dramaturgilor, scenografilor și altor slujitori ai artei scenice basarabene. Printre ei se numără și Valeriu Cupcea, actor și regizor, care a împlinit 80 de ani de la naștere. Un loc aparte în expoziție îl ocupă lucrarea lui Leonid Cemortan *Valeriu Cupcea: actor și regizor* (Ch., Acad. de Științe a Moldovei, Inst. Patrimoniului Cultural, 2008). Cartea despre viața și activitatea lui Valeriu Cupcea este adresată oamenilor de artă teatrală, cât și cititorului îndrăgostit de teatru și de frumos.

Relațiile dintre oameni au o structură teatrală, chiar dacă noi nu conștientizăm acest lucru. Lucius Annaeus Seneca afirma în acest sens că viața este ca o piesă de teatru și nu interesează cât de mult a ținut, ci cât de frumos s-a desfășurat.

O EXPOZIȚIE ON-LINE CONSACRATĂ SFINTELOR SĂRBĂTORI DE PAȘTI

Elena ȚURCAN,
șef oficiu

O bibliotecă modernă cum este Biblioteca Științifică Universitară își organizează activitatea pe principii temeinice.

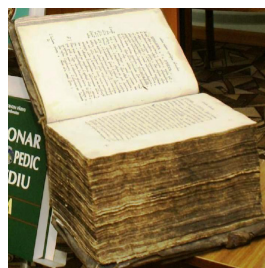
Unul dintre ele merită să sporească eficiența impactului literaturii cu tematică religioasă este expoziția online, constituită din exemplare ce se dețin din colecția Oficiului *Documente Muzicale*, precum și din alte

subdiviziuni ale Bibliotecii: cărți științifice, de cultură, istorie și religie, discuri de vinil, casete audio, CD-uri, DVD-uri, reviste. Expoziția este o parte componentă a activităților organizate în săptămâna Zilei mondiale a Cărții, Dreptului de autor și, mai ales, Sfințelor Sărbători de Paști.

Știința și religia reprezintă cele 2 mari deschideri asupra misterului care ne înconjoară. Așa cum afirmă E. Coșma: „Religia este legătura omului cu sacrul și legătura care îl împiedică să se simtă pierdut în mijlocul unei lumi pe care nu o va stăpîni niciodată complet. O religie este un sistem coerent de credințe și practici ritualice care fixează conduita individului în societate, raporturile acestuia cu divinul, îi jalonează timpul vieții – nașterea, căsătoria, moartea, îi satisfac nevoia de a-și ști rostul pe pământ.”

Prezentarea expoziției a început cu descrierea **Cazaniei**, exemplar ce datează din anul 1790 și care a fost dăruită Bibliotecii noastre de către Episcopul de Bălți și Fălești, Preasfințitul Marchel. Este o culegere de predici bisericești în care sunt comentate pasaje din *Noul Testament*. **Казания : [Predici, cuvinte de învățătură la duminici și sărbători : Vasile cel Mare, Grigorie Bogoslovu, Ioan Gură de Aur, Ioan Damaschin].** – [S.l. :

s.n], 1790. – 1730 p. Un alt exemplar prețios din expoziția data este: **Sfânta și Dumnezeiască Evanghelie care acum întâi s-au Tipărit întru același chip în zilele prea înălțatului Domn Io Grigorie Ioan Voievod cu**

osirdia și cu toată cheltuiala Prea Sfințitului Mitropolit al Moldovei Kir Gavril. – Iași : [S.n], 1761. – 396 p., lucrare pusă la dispoziția studenților noștri.

Au fost expuse și alte ediții de real interes: **Smotrici, I. Curs de istoria biblică și de religieuna mozaică pentru clasa III-a și a IV-a primară, gimnazii, cursul inferior al liceelor, școli comerciale elementare, școli profesionale : (Băieți și fete).** – București : Ed. Cartea românească. – 141 p. și **Smotrici, I. Curs de istoria evreilor și de religieuna mozaică : man. didactic. P. 2.** – București : Cartea Românească. – 192 p. Ambele volume sunt rodul unor atente și minuțioase cercetări și oferă posibilitatea de a cunoaște în profunzime opera creștină.

Deschisă spre toate timpurile și toate generațiile este și lucrarea lui M. Thenen: **AȚIPOR - Păsărica : prima trad. românească a rugăciunilor ce se spun la mormântul celor scumpi.** – Brăila : [S.n.]. – 95 p. Biblioteca este memoria omenirii, "creierul" căreia păstrează un milion de „celule” și generații în șir vin să cerceteze, să descopere și să creeze din nou. Nu este ușor să parcurgi spațiile "labirintice" ale unei biblioteci care deține colecții de peste un milion de documente, inclusiv una de carte rară. Anume acesta a fost subiectul lansării volumului: **Carte rară în limba română din colecțiile BȘU : contribuții bibliogr. Fasc. 3 / alcăt. : Elena Scurtu, Ana Nagherneac ; red. - coord. : E. Harconița ; red. lit. : G. Mostovic ; red. bibliogr. : L. Mihaluța ; design/ copertă : S. Ciobanu.** – Bălți : Bibl. Șt., 2008. – 158 p. – (*Vestigia Semper Adora*).

Lucrarea dată este structurată în 19 compartimente, conform domeniilor de cunoaștere și fiecare începe de la o pagină de titlu ornată de o elegantă compoziție din frunze și flori care amintește nufărul – simbolul curățeniei și sănătății spirituale. În interior este respectată ordinea alfabetică, vedetele de autor ori de titlu fiind evidențiate prin caractere bold cu inițiale algeriene. Lucrarea conține imaginile scanate ale celor mai sugestive și ilustrate coperte, precum și un șir de indici auxiliari: nume, titluri, tematică, edituri, colecții . Un compartiment al acestei cărți include teme religioase.

O mare capacitate de a impresiona cititorul o are volumul **Cele mai frumoase cântece și poezii pentru copii : antologie tematică pentru clasele I - V.** – Iași : Ed.

Porțile Orientului, 1999. – 159 p. – ISBN 973-9297-25-0.

Studiul complex - **Copilăria în vers și cânt** - include cele mai frumoase poezii și cântece cu partituri muzicale din fondul de aur al școlii primare românești, grupate pe cicluri tematice, legate de anotimpuri sau sărbători importante ale anului. Lucrarea este destinată profesorilor, educatorilor, studenților, părinților, fiind accesibilă și copiilor.

Este pusă la dispoziția tuturor utilizatorilor și lucrarea: **Cântări bisericești ; Pricesne și imnuri religioase ; Colinde și cântece de stea / culese și rev. de Alexie Buzera. – Craiova : Ed. Europa ; Ed. Oltenia, 1992. – 237 p. – ISBN 973-9013-16-3.** Alexie Buzera culege cântările bisericești și le împarte în 3 părți: **P. 1 Cântările Sfintei Liturghii, Troparele învierii, ale praznicelor împărătești, ale Maicii Domnului și ale sfinților din cursul anului bisericesc, P. 2 Pricesne și imnuri religioase. P. 3 Colinde și cântece de stea.**

Un alt volum expus este: **Lăsați copiii să vină la mine / sel. de Șt. Andronic, Gr. Vieru. – Ch. : Hyperion, 1994. – 127 p. – ISBN 5-368-0025-8.** Culegerea la care s-a lucrat cu multă dragoste și dăruire include muzica sacră: cântări liturgice, cântări din triod și pentecostar, imnuri religioase, colinde, semnate de compozitorii G. Musicescu, D. Kiriac, G. Cucu, I. Chirescu, T. Popovici ș. a. Ajunse la sufletele copiilor, creațiile muzicale propuse sunt capabile să genereze sentimente sublime, făcându-ne mai receptivi la durerile și bucuriile semenilor.

Culegerea **Cu noi este Dumnezeu [Partitură] : Culeg. de muzică sacră și colinde din repertoriul coralei "Vocile Primăverii" / Șt. Andronic, Gr. Vieru, lu. Țibulschi. – Ch. : [S.n.], 1999. – 142 p. : fot., note** - include muzică sacră și colinde din repertoriul coralei "Vocile Primăverii".

O altă carte de certă valoare, în care autorul etalează cunoștințe enciclopedice, este **Vin la tine, Doamne : cântece creștine pentru copii și maturi, rugăciuni, meditații, ziceri ziditoare de suflet / I. Bujniță ; Uniunea Muzicienilor din RM. – Ch. : Tipogr. Centrală, 2004. – 160 p. – ISBN 9975-78-297-3.** Culegerea ilustrează expresia dragostei credincioșilor, inclusiv a copiilor, față de Creatorul lumii. Pentru autor nu este o dragoste oarbă, ci una asumată, plină de încredere și profunzimea căreia nu are asemănare. Sentimentul acesta sfânt și purificator împlinește dorul și dragostea de Neam, Biserică, Credință, dăruie bucurii duhovnicești mai scumpe decât toate comorile lumii.

Te caut, Doamne : Versuri și melodii (tematică creștină) / M. Mardare, L. Gherlac. – Ch. : Ed. Ruxanda, 2005. – 40 p. – ISBN 9975-72-138-9 - este o altă culegere vernisată ce cuprinde versuri și melodii în stare să modeleze sufletul omului în linia unor valori imuabile – iubire și Credință, or, ele conduc spre lumina lui Dumnezeu.

Dragostea de lume și Divinitate este turnată și în ediția: **Învrednicește-mă, Doamne! : Cîntece cu subiect religios / N. Gribincea ; Uniunea Muzicienilor din RM. – Ch. : Bons Offices, 2006. – 128 p. – ISBN 978-9975-928-27-4.** Este un volum ce conține cîntece minunate, care pot da un sens nou existenței noastre pe Pămînt. Ele trebuie neapărat interpretate pentru a dobîndi acea unică stare de spirit care înzestrează sufletele noastre cu capacitatea de a comunica cu Divinitatea..

Deosebitele calități ale Omului, Poetului Grigore Vieru își au expresie artistică în **Învierea : Cîntece sacre / Gr. Vieru. – Ch. : Agenția "Litera", 1990.** „Două sfinte sărbători, zice Grigore Vieru, are în viață omul : Crăciunul și Paștele. Și tocmai ele au fost răpite copilăriei, adolescenței și chiar tinereții mele. Dar au venit timpuri care au readus prin cîntec bucuria celor două minuni, iar odată cu ele și chipul adevărat al Patriei noastre.”

O lucrare reprezentativă, o evocare sistematică a tuturor elementelor muzicale de cultură românească, **Graiul neamului : pagini din muzica corală națională / S. Buzilă. – Ch. : Hyperion, 1991. – 276 p.,** e, în fond, o incursiune în istoria muzicii naționale. Autorul comentează perioada anilor 1839 - 939, propunînd cititorului scurte schițe biografice ale compozitorilor care au pus baza unei școli naționale de compoziție. Culegerea înmănunchează creații inedite, un șir de aranjamente folclorice, creații pe texte liturgice.

Ideile din lucrarea: **Vocile primăverii : Culeg. de cîntece pentru copii / alcăt. : Șt. Andronic, Gr. Vieru. – Ch. : Hyperion, 1992. – 154 p.** capătă corpul unor cîntece și creații corale din patrimoniul național și din tezaurul muzicii universale – acest florilegiu constituie doar un mic buchet de piese corale culese de autori. Valoarea muzical - artistică, precum și varietatea tematică a operelor, va contribui în mod plener la trezirea interesului beneficiarilor pentru muzică.

Nicolae Gribincea, un discipol dintre cei mai înzestrați ai lui Andrei Tamazlăcaru, membru al ansamblului Tălăncuța, este autorul unei culegeri de cîntece pe motive folclorice pentru copii de diferite vârste: **Tăpănuța cea de aur : Caiet de familie : Cîntece, jocuri, invocări, numărători, ghicitori, învățăminte și poezii pe motive folclorice, religioase, pentru copii – mai mititei și mai măricei – întru a crește cumînței și mintioșei... / N. Gribincea. – Ch. : Bons Offices, 2007. – 296 p. – ISBN 978-9975-80-110-2.**

Un rol aparte în formarea intelectuală a fiecărui utilizator îl ocupă revistele.

În revistă creștin - ortodoxă **Predici "Pâine și apă pentru suflet" / Ierodiacon Visarion Iugulescu. – Brașov: Biserica Ortodoxă "Buna Vestire I", 2004. – Nr 2. – 56 p.** reținem numai de câțiva îndemnul: „Învierea Ta, Hristoase Mântuitorule, îngerii o laudă în ceruri și pe noi pe pământ ne învrednicește cu inimă curată să Te slăvim. Mergeți în toată lumea și propovăduiți Evanghelia la toată făptura". Această revistă se impune prin aspectul grafic de excepție și, mai ales, prin bogatul material al textelor complete ale predicilor. Revista găzduiește versuri și citate de istorie, interviuri, materiale variate.

Colecția Bibliotecii Științifice dispune de **274 audio – casete, 50 de CD-uri și 5 DVD-uri, 20 discuri de vinil ce conțin materiale cu caracter religios.**

Educația religioasă constituie un aspect important al activității informativ - formative, instructiv - educative a Bibliotecii Universitare. Un suport eficient în acest sens sunt casetelor audio cu tematica Sărbătorilor de Paști, o donație oferită de fosta noastră colegă de bibliotecă, Galina Florea, actualmente profesoară la Universitatea "Spiru Haret" din București.

Omenirea a trăit în decurs de secole zile înălțătoare și, deopotrivă, zile pline de durere. Frumoasă a fost ziua când a răsărit prima dată soarele, deosebită a fost ziua când Adam a putut să vadă pentru prima dată frumusețile paradisului și să se închine puterii lui Dumnezeu. Mare a fost ziua când Moise s-a pogorât de pe munte în mijlocul poporului cu tablele legii lui Dumnezeu în mâini. Mare și frumoasă a fost ziua Bunei Vestiri, când Fecioara Maria primește vestea că va naște pe Mântuitorul lumii. Înălțătoare și sfântă a fost ziua Nașterii Mântuitorului etc., etc.

Tristă a fost ziua căderii omului în neascultare. Pline de durere au fost zilele potopului, nenorocită a fost ziua când pe șantierul Turnului Babel s-au amestecat limbile. Fiecare din noi își are calea sa de cunoaștere a Universului și nu contează prin care religie vom ajunge pe Munte - prin Creștinism, Iudaism, Islam, Budism sau Hinduism - Dumnezeu este unul sau totul întreg.

Cutremurătoare a fost ziua când Iisus Hristos a fost vândut de către ucenicul Său Iuda.

Dar cea mai tristă zi a fost aceea a răstignirii Domnului și cea mai înălțătoare a fost Ziua Învierii Domnului, ziua în care s-a săvârșit cea mai mare minune. Hristos a înviat!

În **Predica la Duminica a I - a din Post : A Ortodoxiei [casetă audio], Nr 65] / Ierodiacon Visarion Iugulescu. – [S. l. : s. n.]** răsună: „Învățătorule al poporului Tău celui credincios, Iisuse Dumnezeu nostru, trimite îngerii Tăi să ne călăuzească, să ne îndemne la fapte bune, să ne păzească de toate rătăcirile și de duhul cel viclean al veacului de pe urmă, ca și noi,

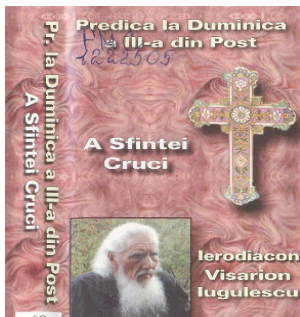

smeriții și cu dreaptă credință, să ne închinăm Ție în toate zilele vieții noastre și în vecii vecilor! Amin!”

În **Predica la Duminica a III - a din Post : A Sfintei Cruci [casetă audio], Nr 68 / Ierodiacon Visarion Iugulescu.** – [S. I. : s. n.] ne impresionează spusele Mântuitorului: “Dacă vrea cineva să vină după Mine, să se lepede de sine, să-și ia Crucea și să-Mi urmeze!”

O altă piesă importantă din colecție este **Predica la Duminica a IV - a din Post : A Sfântului Ioan Scărarul : [casetă audio], Nr 70 / Ierodiacon Visarion Iugulescu.** – [S. I. : s. n.] care conține și fragmentul revelator: “Tînărul din Evanghelia, pe care l-a vindecat Domnul Iisus, reprezintă omenirea pînă la sfîrșit, lumea stăpînită de duhul surzeniei și al mușneniei, lumea care nu vrea să audă Cuvîntul lui Dumnezeu și nu găsește plăcere să-și deschidă gura ca să laude minunile lui Dumnezeu, căci nu este de ajuns numai a ne minuna de puterea Mîntuitorului și de a recunoaște existența lui, ci trebuie a ne instrui viața noastră și a ne întări în evlavie, ca să fim ascultători și împlinitori ai sfințelor Sale învățături.”

În **Predica Despre rai [casetă audio], Nr 72 / Ierodiacon Visarion Iugulescu.** – [S. I. : s. n.] răsună sentința: „Omul știe că nu pe pămînt este țara lui, el simte că în altă parte este casa lui. Pentru aceasta nimic nu-l mulțumește în această viață, că aducîndu-și aminte de raiul pierdut, de fericirea cea nemuritoare, începe a suspina și a se ruga.”

În **Predica la Duminica a V - a din Post : Despre rugăciune [casetă audio], Nr 71 / Ierodiacon Visarion Iugulescu.** – [S. I. : s. n.] este definită esența rugăciunii: „Rugăciunea este dăruită omului ca o călăuză pe pămînt de Bunul Dumnezeu. Viața omului, de la leagăn pînă la mormînt, este o cale foarte scurtă, plină de mulțime de dureri, necazuri, primejdii, suferințe și lacrimi. Cum va putea străbate acest călător străin – omul – calea aceasta primejdioasă, de nu va avea călăuză un toiag de sprijin pe acest

drum spinos? ... Și acest toiag este sfînta rugăciune.”

Interesantă este și **Predica la Duminica Floriilor [casetă audio], Nr 74 / Ierodiacon Visarion Iugulescu.** – [S. I. : s. n.] „ Se apropia Paștele cînd adevăratul Miel trebuia să fie jertfit - Iisus se apropie de Ierusalim, acolo unde a murit de bună voie pentru mîntuirea lumii”.

Alte predici oficiate de Ierodiaconul Visarion Iugulescu sunt: **Predica din Joia Patimilor [casetă audio], Nr 75 / Ierodiacon Visarion Iugulescu.** – [S. I. : s. n.] “Adevăr zic vouă, că unul din voi Mă va vinde!”; **Predica**

din Vinerea Patimilor [casetă audio], Nr 76 / Ierodiacon Visarion Iugulescu. – [S. I. : s. n.]. „Tatăl ceresc Îi oferă paharul suferinței și El îl primește de bună voie, pentru că El, Mîntuitorul, a luat asupra Sa păcatele lumii întregi.”; **Patimile Domnului [casetă audio], Nr 77 / Ierodiacon Visarion Iugulescu. – [S. I. : s. n.]** „Fiul lui Dumnezeu a fost răstignit în vîrful Golgotei între doi tîlhari, a făgăduit tîlharului raiul, a încredințat-o pe Maica Sa ucenicului Ioan, și apoi a zis : “Săvîrșitu-s-a”. Plecîndu-și apoi capul a zis: “Tată, în mîinile Tale îmi dau Duhul Meu!”

În acest moment de dăruire totală Divinității din Iisus - omul apare Hristos-Dumnezeul.

Semnificația acestui eveniment este ilustrat de **Predica la a II înviere [casetă audio], Nr 78 / Ierodiacon Visarion Iugulescu. – [S. I. : s. n.]** „ Hristos este învierea, nu mai căutați pe Hristos în morminte, căci El este viața noastră, tăria și puterea noastră și El va învia și trupurile noastre, ca să fim cu El în împărăția Tatălui, în fericirea cea veșnică.”

Trebuie să ne bucare că am intrat în posesia și a celorlalte predici: ... **la Dum-nica Tomii (a doua) [casetă audio], Nr 80 / Ierodiacon Visarion Iugulescu.**

– [S. I. : s. n.] „Să dorim să plecăm cu pace, senini și mîngîiați. Să închidem ochii liniștiți și întăriți cu arma credinței strămoșești. Să credem cu adevărat în Dumnezeu, să ne aducem aminte de minunile lui Iisus și să credem că El a fost și este Dumnezeu adevărat și este viu printre noi.”; ... **la Duminica a III-a după Paști : A sfințelor femei mironosite [casetă audio], Nr 81 / Ierodiacon Visarion Iugulescu.**

– [S. I. : s. n.] „Sfinții părinți au găsit de cuviință ca în această duminică să se facă pomenirea sfințelor femei mironosițe dimpreună cu Iosif și Nicodim cei care au îngropat trupul Domnului Hristos.”; ... **la Duminica a IV-a după Paști : Vindecarea slăbănogului de la scaldătoarea Vitezda [casetă audio], Nr 82 / Ierodiacon Visarion Iugulescu.**

– [S. I. : s. n.] „De la alți bolnavi am văzut cum Domnul cere credință, acestuia vedem că îi cere voință, dar voința pe care o cere este aceea de a se face sănătos și cu sufletul. Aceasta o cere și de la noi Domnul, ca să ne vindecăm sufletul de patimi și de păcate.”; ... **la Duminica a V-a după Paști : A Samarinencii [casetă audio], Nr 83 / Ierodiacon Visarion Iugulescu.**

– [S. I. : s. n.] „Religia noastră creștină ortodoxă nu este cunoscută, nu este înțeleasă, frumusețea ei dumnezeiască nu este apreciată. E bine să pornim cu toții la lucrul femeii sameritence și să începem să-i trezim pe cei din jurul nostru din amorțeală și nepăsare.”; ... **la Duminica a VI-a după Paști : Vindecarea orbului din naștere [casetă audio], Nr 84 / Ierodiacon Visarion Iugulescu.**

– [S. I. : s. n.] „Cea mai de seamă lumină a adus-o Mîntuitorul prin învățătura Sa despre Dumnezeu. Hristos, care este “Lumina Lumii”, nu vrea să suferim nici în viața aceasta și nici în veșnicie.”; ... **la Înălțarea Domnului [casetă audio], Nr 85 / Ierodiacon Visarion Iugulescu.**

– [S. I. : s. n.] „ Iisus Hristos, după 40 de zile de la Înviere s-a suit la ceruri și a șezut de-a dreapta Tatălui. Cu puterea dumnezeiască cu care a înviat și a părăsit mormîntul, tot cu aceeași putere S-a înălțat de pe pămînt la cer.” și, în fine, a predicii la **la Duminica a VII-a după Paști : A Sfinților**

Părinți [casetă audio], Nr 86 / Ierodiacon Visarion Iugulescu. – [S. l. : s. n.] "Părinte Sfinte, păzește în numele Tău pe aceia pe care Mi i-ai dat, ca ei să fie una, precum una suntem și Noi"

S-a stabilit Simbolul Credinței – CREZUL.

Aceasta este dogma mîntuirii noastre. Hristos este învierea și viața noastră, tăria și puterea și El va învia și trupurile noastre, ca să fim cu El în împărăția Tatălui, în fericirea cea veșnică!

Ne rămîne să practicăm adevărul pentru a birui frica, să ne insufăm puterea de îndurare pentru a birui invidia, să găsim modestia alungînd furia, practicînd mila, iertarea, să biruim ura, să iubim cu adevărat pentru a ne ridica de asupra geloziei, să susținem *non - furtul, non - acumularea, non - violența și controlul energiilor sexuale*. Sperăm că expoziția de carte religioasă on-line vă va ajuta, stimați cititori, să respectați sistemul de valori creștine care vă vor desăvîrși personalitatea. Documentele incluse în expoziție pot fi văzute pe: <http://libruniv.usb.md/Expo/tematice/paste.pdf>

Referințe bibliografice:

1. Cozma, Elena. Istoria religiilor. Iași : Polirom, 2000. 160 p.
2. Marile religii. București : Orizonturi, 1995. 459 p.
3. Religiile lumii. București : Humanitas, 1996. 736 p.

COPILĂRIA ȘI CĂRȚILE EI

Ala LÎȘÎ,
bibliotecar principal

„Copilăria este inima tuturor vîrștelor”
Lucian Blaga.

Copilăria e o sărbătoare care întotdeauna e cu tine. Iar sufletul acestei sărbători este *Cartea pentru Copii*.

Literatura pentru copii reprezintă un tezaur artistic de valoare. Specificul acestei literaturi este determinat de „vîrștele receptării” ei de către cititorul-copil. Ea îi descoperă copilului lumea, inițiindu-l permanent prin formule subtile, în labirintul existențial în care se naște și trăiește. Într-un mod se scrie pentru copii de 3-5 ani, altfel se scrie pentru preadolescenți. Astfel acest domeniu de literatură impune un anumit grad de accesibilitate a textelor.

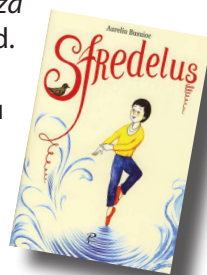
Variată ca formă și indiferent pentru ce vîrstă e scrisă, literatura pentru copii are funcție formativă. Este deosebit de important faptul care sunt primele cărți ale oricărui copil, doar „Cultul copilului este semnul marilor civilizații”, afirmă Gala Galaction.

La **2 aprilie** se sărbătorește **Ziua Internațională a Cărții pentru Copii**. În fiecare an între 1-7 aprilie, este organizată săptămîna lecturii și a cărții pentru copii. Cu prilejul acestei sărbători, la împrumutul nr. 1 *Literatura științifică și beletristică*, Serviciul Împrumut la domiciliu a fost organizată ex-

poziția „În lumea copilăriei prin carte” unde au fost expuse cele mai valoroase volume de cărți scrise pentru copii. Scopul expoziției a fost de a promova colecția de carte pentru copii, deținută de biblioteca noastră, fiind destinată, în primul rînd, cadrelor didactice, precum și viitorilor specialiști în domeniu și, desigur, micilor cititori. Cărțile au prezentat interes atît pentru părinți, cît și pentru copiii acestora.

Fiecare carte adresată copiilor are o grafică deosebită. Cele mai frumoase cărți sunt înalt apreciate de micii cititori și de specialiștii din domeniu. Din 1997, în luna aprilie la *Salonul Internațional de Carte pentru Copii* sunt înmîinate premii pentru cele mai de succes cărți pentru copii. Anul acesta *Salonul de Carte pentru Copii* s-a aflat la cea de-a XIII-a ediție. Deținătorul Premiului principal „Ion Creangă” pentru întreaga activitate în domeniul cărții pentru copii a fost înmîinat lui *Aureliu Busuioc* care a prezentat *Cartea-surpriză „Sfredeluș”* (Chișinău, Ed. Prut Internațional).

Tot cu cărți-surprize s-au prezentat la Salonul din anul 1999 *Iulian Filip* cu cartea „*Nucul cu o singură nucleă*”, (Chișinău, Ed. Prut Internațional) care

reprezintă o *carte - valet* compusă din povestiri și poezii, precum și *Vasile Romanciuc* în 1998 cu *Floarea zburătoare* (Chișinău, Ed. Litera), în care autorul vine cu o urare micilor cititori:

"/ Suflețel curat de floare / Să crești dulce, să crești mare! / Te vor ajuta să crești / Cărțile ce le citești. / Cît citești, atîta crești, / Cît citești, atîta ești. / Să crești dulce, să crești mare, / Suflețel curat de floare. /" Cu drag V. Romanciuc.

La salonul Internațional de Carte pentru Copii a fost înmînat Premiul *Cartea Anului* (2009) lui Ianoș Țurcanu pentru volumul *Un elefant în vagonul restaurant* (Chișinău, Ed. Prut Internațional).

În 2001 deținătorul acestui premiu a fost *Arcadie Suceveanu* pentru cartea *Rața și Arhimede* (Chișinău, Ed. Prut Internațional, 2000) prezentare grafică de Sergiu Puică, un volum de poezii din care micii cititori învață despre anotimpuri, însușesc alfabetul, deprind numărutul, adunarea, Legea lui Arhimede, află despre minunile tehnicii, învață ce este arborele familiei și multe alte lucruri utile, scrise pe înțelesul lor. *Arcadie Suceveanu* propune o nouă formă de poezie pentru copii. La *Suceveanu* personajul se joacă cu cititorii săi, pitindu-se print-

re cuvinte "Greierașul meu cuminte s-a ascuns printre cuvinte".

Iar *Iulian Filip* este desemnat cu Premiul *Cartea Anului* în 1998 pentru culegerea *Ruga iezilor cei trei* (Chișinău, Ed. Prut Internațional).

Volumul este alcătuit din cîntece și jocuri pentru copii, toate avînd ca finalitate didactică în - sușirea alfabetului. În textele scrise de *Iulian Filip* predomina dialogul poetului cu cititorii. „Copilul vede și se vrea Văzut. ...Copilul aude și se vrea Auzit. Copilul Simte și se vrea Deslușit. Copilul... e Totul Și LeVrea Pe Toate – Întregul”. (*Iulian Filip*).

Pe lînga premiile susnumite, la Salonul Internațional de Carte pentru Copii a fost oferit Premiul *Simpatia copiilor*. Deținătorul acestui premiu a devenit *Nicolae Rusu* pentru cartea *Alunelul* (Chișinău, Ed. Siviul Libris).

Vasile Romanciuc în 2001 pentru cartea *Toate întîmplările se prefac în cuvinte* (Chișinău, Ed. Prut Internațional) primește Premiul *Simpatia copiilor*, prezentare grafică de *Dumitru Lazan*. Imaginile corespund conținutului poeziilor. Poeziile sunt ascultate cu plăcere atît de copilașii micuți, cît și de cei mai măricei. Pentru volumul *Copilul cu Aripi de Carte* în 2006

primește Premiul *Cartea Anului* la Salonul Internațional de Carte pentru Copii din Chișinău.

Vasile Romanciuc este deținătorul Premiului pentru poezie „Grigore Vieru” în 2009 pentru cartea *De ce plînge clovnul?* (Chișinău, Ed. Prut Internațional). Acest premiu a fost oferit pentru prima dată.

Toți scriitorii pentru copii au o ființă comună întru Copilărie. Pentru ei a umbla desculți prin pădure prin iarba verde cu rouă e o deosebită plăcere, ei cîntă, joacă, folosesc cuvîtul din dorința de a cînta. Fiecare dintre ei e mare, frumos, original în felul său. Pentru copii s-a scris întotdeauna începînd cu perioada marilor clasici *Ion Creanga, Vasile Alecsandri, Mihai Eminescu, apoi Olga Vrabie, George Topîrceanu, Magda Isanos* și continuînd cu *Liviu Deleanu, Spiridon Vangheli, Grigore Vieru, Ion Druta, Petru Carare, Ggeorghe Calamanciuc* s.a. Desigur, literatura pentru copii din Basarabia are rădăcini valoroase și, începînd cu perioada interbelică, se află în permanentă dezvoltare.

Volumul „Literatură pentru copii” (Ed. Știința Arc, 2004.) face parte dintr-o colecție de antologii *Literatură din Basarabia în sec. XX*, selecție, studiu introductiv și note biobibliografice de *Maria Șlehtițchi*. Aici găsim o relectură pe genuri a fenomenului literar din Basarabia sec. al XX-lea. Antologia cuprinde opere apărute între anii 1900 și 2000 scrise pentru copii. Îi regăsim pe *Liviu Deleanu, George Meniuc, Valentin*

Roșca, Ion Vatamanu, Constantin Dragomir ș.a. Pentru o mai bună orientare a cititorului, antologia include și scurte note biobibliografice ale autorilor. Antologia este binevenită atît pentru studenții care studiază literatura pentru copii, cît și pentru toți cei care iubesc să lectureze texte destinate copiilor...

Liviu Deleanu a scris permanent poezii pentru copii, cu un deosebit simț al cuvîntului. El află calea adevărată spre sufletul copilului, folosind versul sonor, mai mult de factură clasică: „Afară-i din nou primăvară, / Și-n cerul albastru senin. / Se-ntorc cocostîrcii în țară / Privește-i. Privește-i cum vin.” *Se-ntorc cocostîrcii*.

Liviu Deleanu este „un poet modelat de poezia modernistă modernă” scrie *Mihai Cimpoi*. Cea mai îndrăgită carte de poezii pentru copii a lui *Liviu Deleanu* este „Ala-bala-portocala” (1968). Una dintre cele mai citite în epoca sa piese pentru copii este basmul în versuri „Buzduganul fermecat” (1975). Biblioteca noastră dispune de volumele „Un vagon de jucării” (1996), „Zăpăcilă” (2002), „Ciocîrlia printre copii” (2000), precum și volumul „Buzduganul fermecat” (Chisinau, Ed. Cartea Moldovei, 2006). Volumul cuprinde poezii pentru copii, precum și basmul în versuri „Buzduganul fermecat”. Ilustrațiile *Eudochiei Zavtur* sunt în consonanță cu conținutul poeziilor („Melcul”, „Am o stropitoare”, „Ninge”, „Plouă” ș.a.).

Spiridon Vangheli scrie proza de factură metaforică, dar pe înțelesul copiilor. Este autorul unui personaj unic,

un arhetip, o esență luminoasă a copilului. Guguță are un sat, o țară, o lume de prieteni. Este vorba de cartea *Guguță și prietenii săi* (Chisinau, Ed. Turturica, 1983), în două volume. Guguță – acest român mic cu suflet mare. Cartea este scrisă într-o limbă simplă, dar plastică și bogată în culori. Volumul întâi începe cu scrisorile copiilor adresate autorului. „Eu v-am visat astă noapte. Când i-am spus bibliotecarei, ea a zis că eu sînt Guguță...” din scrisoarea unei eleve din cl.4.

În proza lui Spiridon Vangheli jocul este pătruns de poeticitate. Ca să-l înțelegi la adevărata-i valoare, trebuie să ai suflet de copil, să te ascunzi în sufletul copilului, ca într-o „cămașă fermecată”. În 2000 Spiridon Vangheli a fost detinatorul Premiului Cartea anului pentru opera *Tatal lui Guguta pe cand era mic* (Chișinău, Ed. Turturica).

Grigore Vieru este poet născut în Copilărie. Încă de la începuturi se anunță drept un autor remarcabil al copilăriei, după cum îl apreciază M. Cimpoi. El le dăruiește micilor cititori o poezie mare. Versurile sunt simple ca formă, dar muzicale. Poetul slăvește ploaia, pomul, albinele, soarele, mama. „Eu scriu pentru cei mici să nu uite culoarea ochilor mamei, să prețuiască osteneala părinților”, scrie Grigore Vieru. Editează mai multe plachete de versuri pentru cei mici: „Alarma”(1957), „Poezii de seama voastră”(1967), „Mama”(1980), iar în 2005 pentru cartea „Albinuța”(Chișinău, Ed. Dragodor) primește Premiul Simpatia Copiilor.

Volumul „Cartea ghiocilor” (Chișinău, Ed. Prometeu, 1996) reprezintă o culegere de poezii dedicate celor mici. Cine din noi nu cunoaște versurile: “Pe

ramul verde tace / O pasăre măiastră, / Cu drag și cu mirare / Ascultă limba noastră / De-ar spune și cuvinte / Cînd cîntă la fereastră / Ea le-ar lua știu bine / Din limba sfînta-a noastră”.

Ion Druță alege direcția lirică în proza pentru copii. El selectează subiectele din mediul cunoscut tuturor, preferă să povestească despre eroii săi ascunzîndu-și atitudinile în faldurile subtextului. Nota particulară a prozei lui Ion Druță este împletirea organică a epicului cu liricul. Nuvelele „Povestea furnicii” (1963), „Balada celor cinci motănași” (1972) îmbogățesc literatura pentru copii cu două simboluri: simbolul dăruirii muncii și destinului și simbolul sacrificiului matern. Volumul „Povestea furnicii” (Chisinau, Ed. Știința, 1996) cuprinde ciclul “Daruri” și povestirile „Balada celor cinci motănași”, „Povestea furnicii”, „Trofimaș”, ș.a. nuvele, pe care citindu-le, putem admira imaginea poporului moldovenesc, tradițiile populare. Cartea este întrețesută din dureri și bucurii, din observații malițioase care exprimă profunde năzuințe ale sufletului popular. Scriitor de o sensibilitate și bunătate autentică, Druță rîde și plînge împreună cu eroii săi.

Petru Cărare însa preferă eroul ștregar, copiilor ultrapozitivi, disciplinați, deștepți. Personajul său Ionică Tropoțel este, în fond, un ștregar, un frate bun (de șotii) cu Nătăfleată al lui Busuioc. Poetul încearcă să anuleze barierele dintre scriitor și cititor:

“O mămică, mai cuminte,

/ Mă luase cu mult zor: / - Eu te rog să
iei aminte, / Mult stimată scriitor, / Să
o știi de la părinți / Cartea bună nu
se scrie / Numai despre cei cumiți”.
Cartea „Micul Păcălici” (Chisinau, Ed.
Prut internațional, 2005) reprezintă
un volum de poezii pentru cei micuți,
curioși să afle multe lucruri noi.

Mărul multe mere are, / Mere dă
la fiecare: “/ Celui silitor la carte, / Îi dă
multe mere coapte, Iar băiatului lenos,
/ Îi dă mărul viermănos” (Mărul).

Începînd cu 1998 Gheorghe Calamanciu debutează în literatura pentru copii. Absolvent al Institutului Pedagogic de Stat „A. Russo” din Bălți, mai apoi profesor de română, lector la Universitatea bălțeană, Gh. Calamanciu le-a dedicat copiilor câteva volume. Scrie cartea „Deea-Fecioara din lacrima cerbului” (Chișinău, Ed. ARC, 1998) care cuprinde basme pentru copii, povestiri, cicluri de poezii, precum și cartea „Ghicitori pentru hîtrișori” (Editerra Prim, 2007),

ilustrațiile și coperta sunt realizate de Ada Țibuleac.

„Poienița copilăriei” reprezintă o sursă didactică pentru copii de vîrstă preșcolară (Ed. Epigraf, 2003). Aici găsim povestiri, povești, poezii, proverbe, ghicitori, precum și jocuri didactice.

Poienița copilăriei pentru toți copiii frumoși și cumiți,

Pentru părinți și bunicii lor, de asemenea pentru toți cei

Care deschid în fața copilului,

Acasă sau la grădiniță, Cartea

Ca pe o comoară

Cu dragoste și speranță.

Expoziția noastră contribuie la educarea și formarea tinerei generații prin oferirea accesului prin intermediul părinților la colecția bibliotecii noastre, care face parte din patrimoniul cultural național. În mare măsură va servi drept suport documentar pentru toți studenții care studiază cursul „Literatura pentru copii”, avînd la dispoziție bogata colecție de carte pentru copii.

Bibliografia consultată:

1. Dicționarul scriitorilor romani din Basarabia 1812 - 2006. Ch. : Ed. Prut Intern., 2007. 502 p.
2. Literatură pentru copii. Ch. : Ed. Știința, 2004. 228 p.
3. Pagini alese din literatura pentru copii. Ch. : Ed. Minerva, 1993. 263 p.
4. Scriitorii Moldovei în lectura copiilor și adolescenților : Dicț. biobibliogr., Ch. : Ed. Universitas, 1994. 330 p.
5. <http://www.bncreanga.md/>
6. <http://libruniv.usb.md>

„CREATIVITATEA, INOVAȚIA,
BIBLIOTECARUL” -

ATELIER PROFESIONAL
CHIȘINĂU, 24 APRILIE 2009

Lina MIHALUȚA
director - adjunct

Atelierul de lucru cu genericul „Creativitatea, Inovația, Bibliotecarul”, dedicat Anului European al Creativității și Inovării, organizat de Asociația Bibliotecarilor din Republica Moldova în parteneriat cu Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală (AGEPI), Departamentul Informațional Biblioteconomic al ULIM și Biblioteca Universității Tehnice din Moldova, a avut loc la 29 aprilie curent în sala de conferințe a oficiului de brevete. Manifestarea dată face parte din programul de activități organizate în republica noastră cu ocazia aniversării Zilei Mondiale a Proprietății Intelectuale.

La această întrunire au participat peste 40 bibliotecari din diverse biblioteci din republică. Comunicările prezentate la atelier au avut ca subiect *Creativitatea Bibliotecarului*.

Lucrările atelierului au fost deschise de Ion Daniliuc, vicedirector general AGEPI, care în mesajul de salut a vorbit despre activitatea AGEPI, despre rolul invențiilor, subliniind faptul că R. Moldova are înregistrate peste 850 de medalii în diverse domenii, dar, cu părere de rău, puține dintre ele sunt implementate. Pentru dezvoltarea mai benefică a acestei activități, AGEPI aplică diverse metode și forme în vederea

atragerii populației republicii și, în deosebi, pe tinerii cercetători / creatori în lansarea invențiilor create, cu scopul participării la concursurile: „Cea mai bună invenție”, „Cel mai tânăr inventator”, „Cel mai bun elev inventator”. Ion Daniliuc a îndemnat instituțiile de învățământ și bibliotecile să popularizeze activitatea invențională a AGEPI.

Doamna Ludmila Costin, președintele Asociației Bibliotecarilor din Moldova, a menționat importanța organizării atelierului de lucru pentru sensibilizarea comunității profesionale a bibliotecarilor din republică vizavi de problemele din domeniul protecției proprietății intelectuale. Promovarea creativității și inovării sunt, în opinia Domniei sale, competențe - cheie pentru dezvoltarea personală și profesională, de unde și necesitatea conștientizării rolului creativității și al inovației în sporirea competitivității.

În continuare, moderatorul activității, Petru Racu, șeful Centrului de Informare și Documentare în domeniul PI (CID PI) a oferit cuvântul Anei Sofroni.

În comunicarea **AGEPI** -

promotor al Creativității și Inovării, dumneaei a vorbit despre activitatea CID PI, accentul fiind pus pe unul dintre obiectivele de bază și anume **contribuirea la stimularea procesului de cercetare și inovare în republică**, pentru realizarea căruia se întreprind diverse modernizări tehnologice, se produce extinderea colaborării cu experții Agenției și cu specialiștii bibliotecilor universitare, municipale, specializate. Anul 2009, declarat de UE drept Anul Creativității și Inovației, misiunea CID PI are o semnificație deosebită. Activitățile planificate pentru 2009 iau amploare trezind interesul pentru stimularea creativității inventatorilor la promovarea PI la nivel național.

În cadrul atelierului au fost prezentate și informații - aplicative ale bibliotecilor participante la concursul lansat de AGEPI acum câțiva ani, având ca subiect experiențele creative ale bibliotecarilor.

Invitatul acestui atelier a fost profesorul universitar, dr. hab. Valeriu Dulgheru, care a vorbit despre **“Concepte ale creativității. Forme și metode de dezvoltare și diagnosticare a creativității”**. El a subliniat eforturile făcute de societatea umană pentru a supraviețui, începând cu:

- primul val sau civilizația agricolă (8000 î.e.n. - 1750 e.n)
- al doilea val sau civilizația industrială (1750 - 1955)
- al treilea val (începând cu 1955), numită și etapa societății informaționale.

Cazul omului primitiv, aparent simplu pentru noi, în realitate este extrem

de complicat. Astfel, omul primitiv a trebuit să găsească căi de supraviețuire și **a trebuit să creeze**. Și atunci apare întrebarea: Ce este creativitatea?

Creativitatea reprezintă o necesitate imperioasă pentru societate, dar și un domeniu extrem de complex, alături de care este chiar dificil.

La fel, în comunicare sunt indicate modele / conceptele / teoriile / factorii de stimulare a creativității, care facilitează cercetarea creativității prin trei forme de bază:

- creativitate ca trăsătură de personalitate;
- creativitate ca proces;
- creativitate ca produs.

Pentru realizarea acestor trei forme, importanți sunt factorii mediului ambiant (calitatea, identitatea, climatul cultural al zonei). Nu mai puțin important este și diagnosticarea creativității, care determină potențialul creativ. Se cunosc câteva metode de diagnosticare: inteligența, nivelul de creativitate, capacitatea memoriei (care este cabinetul imaginației, trăsura rațiunii, registrul conștiinței și camera de sfaturi a gândirii (St. Basil).

Toate ideile ce țin de dezvoltarea creativității încap foarte bine în sentințele următoare:

**„Veți crea, veți avea.
Nu veți crea nu veți fi”**

- **Creierul** – centrul vital al gândirii
- **Gîndirea** nu-i decît un fulger între două nopți lungi, dar acest fulger este totul (*H. Poincare*)
- **Imaginația** este mai importantă decît cunoștințele (*A. Einstein*)
- **Senzația** este o abstracție, dar nu reproducerea lumii reale (*Vernon Mountcastle*)

În cadrul atelierului au fost prezentate informații aplicative ale bibliotecilor participante la concursul lansat de AGEPI acum câțva ani, avînd ca subiect experiențele creative ale bibliotecarilor.

P. Racu a informat pe cei prezenți despre formarea CDI IP și despre activitățile prioritare care sunt organizate în cadrul AGEPI. Au urmat comunicările reprezentanților bibliotecilor participante la concursul lansat de AGEPI.

Prima s-a produs L. Corgenci, director - adjunct DIB ULIM, care a vorbit despre Conceptualizarea activității de bibliotecă – pîrghie de identificare și dezvoltare a creativității bibliotecarilor. Ea a relatat despre misiunea DIB și programele elaborate de ei în cadrul Școlii Biblns - 2009 și anume despre „Cultura managerială a personalului DIB”, „Abilități profesionale și tehnice”, „ERISMA (modulul: „Abecedarul înțelepciunii”), activități menite să contribuie la realizarea formării profesionale a bibliotecarilor de la DIB ULIM. Cea mai recentă performanță a fost deschiderea Salonului „Scientia”, ed. 2009, un salon de publicații semnate de cadrele didactice - științifice la ULIM.

Comunicarea „Inovația și prețuirea oamenilor constituie cheia succesului Bibliotecii”, autori Elena Harconița, Lina Mihaluța, Elena Stratan, Silvia Ciobanu, a fost prezentată de Lina Mihaluța, director - adjunct BȘU din Bălți.

Brevete de invenții – factor important pentru cercetare și creativitate este titlul comunicării Elenei Bordian de la Biblioteca Tehnico - Științifică Republicană, în care a menționat importanța promovării cunoștințelor de

spre necesitatea / avantajele și modalitățile de utilizare și protecție a PI. Informarea și documentarea în baza literaturii de brevete de invenții este absolut necesară, întrucît studiul acestei categorii de documente oferă posibilitatea de a cunoaște ultimele creații științifice și tehnice.

A urmat comunicarea Zinaidei Stratan de la Universitatea Tehnică din Moldova, care a vorbit despre deservirea utilizatorilor cu literatura de brevete de invenții, despre căile de achiziționare și volumul de documente achiziționate în 2008. Moderatorul părții a doua a Atelierului, Valeriu Dulgheru, dr. hab., prof. univ., UTM, a antrenat asistența într-un exercițiu practic privind formele de identificare / valorificare a creativității, care pot fi aplicate ulterior de către specialiști la locul de muncă eficient mai ales pentru tinerii bibliotecari, inclusiv pentru studenții de la anul 1, în cadrul cursului „**Bazele culturii informaționale**”.

În incheiere, Maria Rojnevschi, director Departament Promovare și Editura a AGEPI, a mulțumit bibliotecarilor pentru contribuția acestora la diseminarea cunoștințelor și informației din domeniul proprietății intelectuale, confirmand disponibilitatea AGEPI de a susține și în viitor activitățile organizate de biblioteci în acest domeniu. Doamna Rojnevschi a înmînat celor prezenți certificate de participant la Atelierul profesional „**Creativitatea, Inovația, Bibliotecarul**”, dedicat Anului European al Creativității și Inovării.

INOVAȚIA ȘI PREȚUIREA OAMENILOR CONSTITUIE CHEIA SUCCESULUI BIBLIOTECII

Elena HARCONIȚA, *director*
Lina MIHALUȚA, *director adjunct*
Valentina TOPALO, *șef serviciu*
Silvia CIOBANU, *șef serviciu*

Inovația este un element inerent al dezvoltării umane. **Google.com** atesta acum câțiva ani peste 27 mln de hituri la cuvântul „**creativitate**„ și peste 350 la „**inovație**”. Astăzi deschiderea spre inovație și creativitate evoluează vertiginos, constituind în epoca globalizării, în era progresului tehnologiilor informaționale și comunicaționale un avantaj al competitivității în orice domeniu.

În această intervenție ne-am propus să realizăm o retrospectivă a experiențelor inovatoare din Biblioteca Științifică a Universității „Alec Russo” din Bălți.

Factorul tehnologic a impus anumite schimbări în toate acțiunile și procesele bibliotecare, inclusiv în procesul de dirijare a instituției. În biblioteca noastră aplicăm un management performant al cercetării științifice, al achizițiilor, al personale, al calității. Luând în calcul noilor tehnologii informaționale și exemplul țărilor dezvoltate, am efectuat reorganizări structurale și, în consecință, au apărut următoarele subdiviziuni: *Centrul de Informatizare, Serviciul de referințe, Serviciul Documentare / Informare Bibliografică, Mediateca.*

Colaborarea cu structurile internaționale au determi-

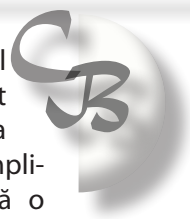
nat apariția:

- *Centrului de Documentare al ONU;*
- *Filialei Bibliotecii Institutului Goethe - București;*
- *Punctului de Informare al Biroului Consiliului Europei;*
- *Bibliotecii Depozitare Regionale a Băncii Mondiale.*

Generozitatea donatorilor care contribuie consecvent la actualizarea colecțiilor a căpătat expresie prin constituirea *Fondului AGEPI, Fondul Depozitului Legal, Fondului Galați, Fondului Wilhelmi*, concomitent, constituindu-se noi sigle de păstrare specificate în procesul catalogării și distribuirii documentelor.

Aplicarea managementului participativ se produce prin punerea în practică a celor 17 legi ale muncii în echipă, definite inspirat de John C. Maxwell, cunoscut specialist în probleme de conducere, un orator și un scriitor celebru, fondator al Grupului INJOY, cel care în fiecare an vorbește în fața a aproximativ 250 000 de persoane și influențează pozitiv viața a mai bine de un milion de oameni prin conferințele, cărțile și materialele sale audio-vizuale.

Astăzi, bibliotecile au posibilitatea să obțină informația despre orice apariție editorială în orice colț al lumii și în orice limbă. Găsirea, selecția, stocarea, structurarea, păstrarea informațiilor și asigu-

rarea accesului studenților și selectarea cadrelor didactice la ea – constituie misiunea dintotdeauna a bibliotecii universitare.

În mileniul III, utilizând Internetul, bibliotecarii de la achiziție au vizitat de mii de ori librăriile on-line, editurile și site-urile informaționale pentru a selecta și perfecta comenzile de literatură atât din Republică, cât și din România, Franța, Germania, SUA. Printr-un amplu concurs al furnizorilor de carte și prin intermediul Proiectelor internaționale, documentele selectate au intrat în colecțiile bibliotecii, fiind luate la evidență și barcodate în sistem automatizat.

Clasificatorii și catalogatorii au asimilat cunoștințe noi, pe care le-au introdus în practică în ultimii ani. E vorba de schimbări și completări ale CZU, de construirea vedetelor de subiect, de catalogarea în softul TinLib, de catalogarea direct pe web, de oglindirea documentelor digitizate în catalogul electronic legături și klikuri, de crearea webliografiilor tematice, de participare la proiectul Național SIBIMOL, de Modelul de catalogare FRBR (*Cerințe Funcționale pentru înregistrările Bibliografice*), de implementarea standardelor internaționale și interstatale.

Asistența informațională, cultivarea competențelor informaționale ale studenților a cunoscut modificări spectaculoase, în ajutorul bibliotecarului venind Internetul cu toate enciclopediile, dicționarele, bibliotecile digitale, blogurile și portalurile existente postate.

Utilitatea obținerii cunoștințelor respective au confirmat-o și cadrele didactice din instituțiile preuniversitare, venite la cursurile de reciclare în

Universitatea noastră. Accesul utilizatorilor poate fi realizat pe cale virtuală prin pagina web, în care se remarcă simplitatea exercițiului, este oferită o informație bogată, bine structurată.

Începând cu luna octombrie 2005, când a avut loc Conferința *Internet Library*, se vorbește tot mai frecvent de **Library 2.0** – un nou model de bibliotecă, în care este dezvoltat puternic parteneriatul dintre bibliotecă și utilizator, colaborare ce ar rezultă prin crearea de servicii reale și virtuale.

Modelul **Library 2.0** solicită o permanentă actualizare și reevaluare a serviciilor acordate, este o bibliotecă deschisă oricui, existentă oriunde, angajată să deservească utilizatorii actuali și potențiali; oferă accesul concomitent la resurse unice; este mereu disponibilă, presupune mijloace și metode mai eficiente de regăsire a informației.

Elemente de Web.2.0 ce pot fi regăsite deja pe site-urile bibliotecilor noastre prin: *implicarea utilizatorilor în procesele de achiziție, accesul la full-textele lucrărilor cadrelor didactice (Pagina Web, iconița Biblioteca digitală), conținuturile publicațiilor periodice editate la Universitatea și Biblioteca Științifică bălțeană, accesul la expoziții de noutăți și tematice interactive, nemaivorbind de posibilitățile de cercetare a catalogului on-line ce reflectă mai bine de 52 % din toate titlurile deținute, baza de date, SumarScanat, Serviciu de referințe virtuale, Transfer de informații personalizate și multe alte oportunități.*

Cu părere de rău, softul pe care îl exploatăm nu poate să susțină componenta audio - video în regim on-line, acestea fiind posibile doar la nivel local: baza de date digitală didactică: *Cunoaște o limbă străină; Opere muzicale în MP3 de pe discurile de vinil și CD-uri* – mai bine de 1600 lucrări.

„Bătăliile în timpul globalizării nu mai sunt portale pentru a cuceri noi cititori sau pentru a-i crea, ci pentru a nu permite pieței să-i lipsească de educație și pentru a nu le permite cititorilor să renunțe la obiceiul de a privi cartea ca modalitate de a se privi pe ei înșiși”

(Martinez, 2004, p. 4 - 5).

În condițiile când statutul cărții este pus în pericol, bibliotecarii excelează în creativitate atunci când amenajează spațiile, deschid colecțiile, organizează și prezintă expozițiile de documente, când organizează manifestări culturale, acțiuni de formare profesională continuă, atunci când se produc în calitate de *alcătuitori, redactori și editori de lucrări bibliografice, monografii, documente didactice, dicționare, ghiduri, reviste de spe-*

cialitate.

Bibliotecarii vor rămâne mereu cei mai buni specialiști în ceea ce privește extragerea, organizarea, filtrarea și disseminarea cunoașterii. Experiența lor în activitatea de instruire a utilizatorilor îi recomandă drept actori principali în societatea actuală bazată pe cunoaștere.

Competența profesională a bibliotecarilor din R. Moldova are ca unitate de măsură modelul Euroreferențialului privind competențele profesioniștilor europeni în domeniul informării și documentării, grupate în felul următor: *Informare, Tehnologii, Comunicare, Management, Alte cunoștințe.*

Biblioteca rămâne a fi o instituție cu o forță de gravitație deosebită, astfel 70 la sută din specialiștii din diverse domenii au rămas să activeze la Bibliotecă, au deprins și au îndrăgit munca de bibliotecar, obținând grade de calificare (60 % la sută sunt deținători ai gradelor superior, I și II), ajung în topul Celor mai buni bibliotecari ai anului, se bucură de toate sporurile la salariu, dar cea mai mare satisfacție o au atunci când le sunt apreciate meritele.

Bibliografie consultată:

1. Erich, Agnes. Library 2.0. Un nou model de serviciu de bibliotecă. In : *Studii de biblioteconomie și știința informării*, 2007, nr. 11, p. 118 - 123.
2. Maxwell, John C. Cele 17 legi ale muncii în echipă. București: Ed. Amaltea, 260 p.
3. Porumbeanu O. - L. Despre schimbare la nivelul bibliotecilor în era globalizării. In : *Studii de biblioteconomie și știința informării*, 2006, nr. 9 - 10, p. 97 - 102.

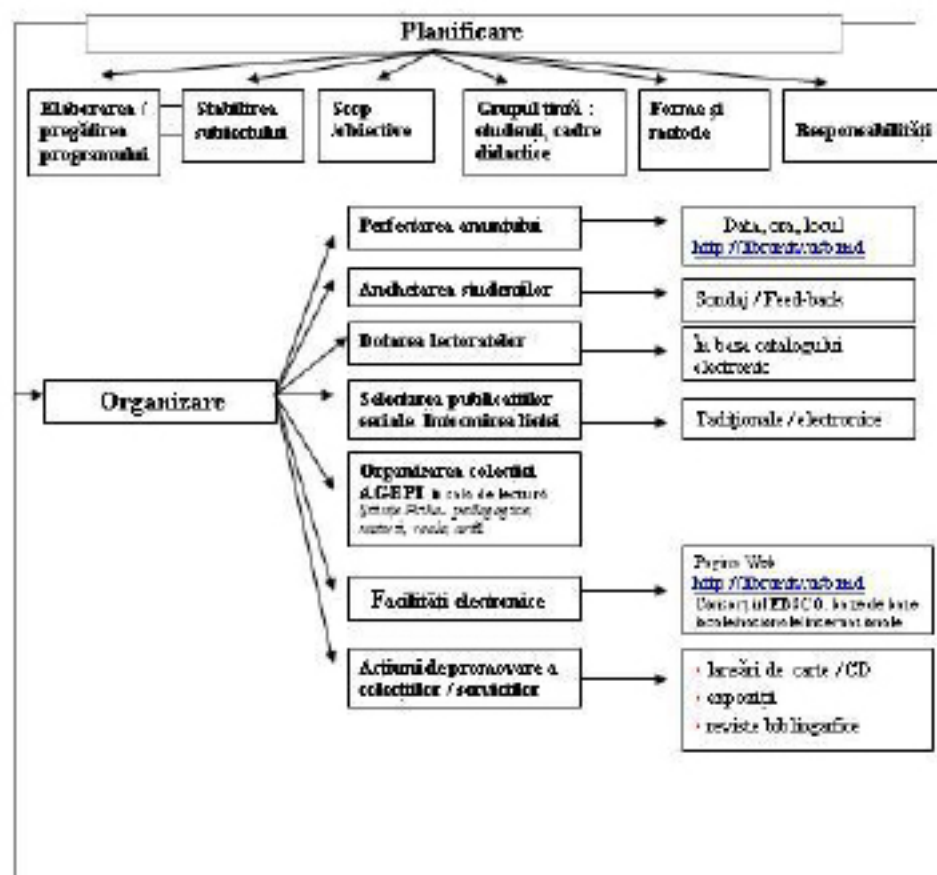
Universitatea de Stat Alecu Russo din Bălți
Biblioteca Științifică
Str. Pușkin, 39, Bălți, MD 2021 Republica Moldova, telefon: (0222) 2 39 62,
e-mail: librarie@usb.md, <http://librarieusb.md>

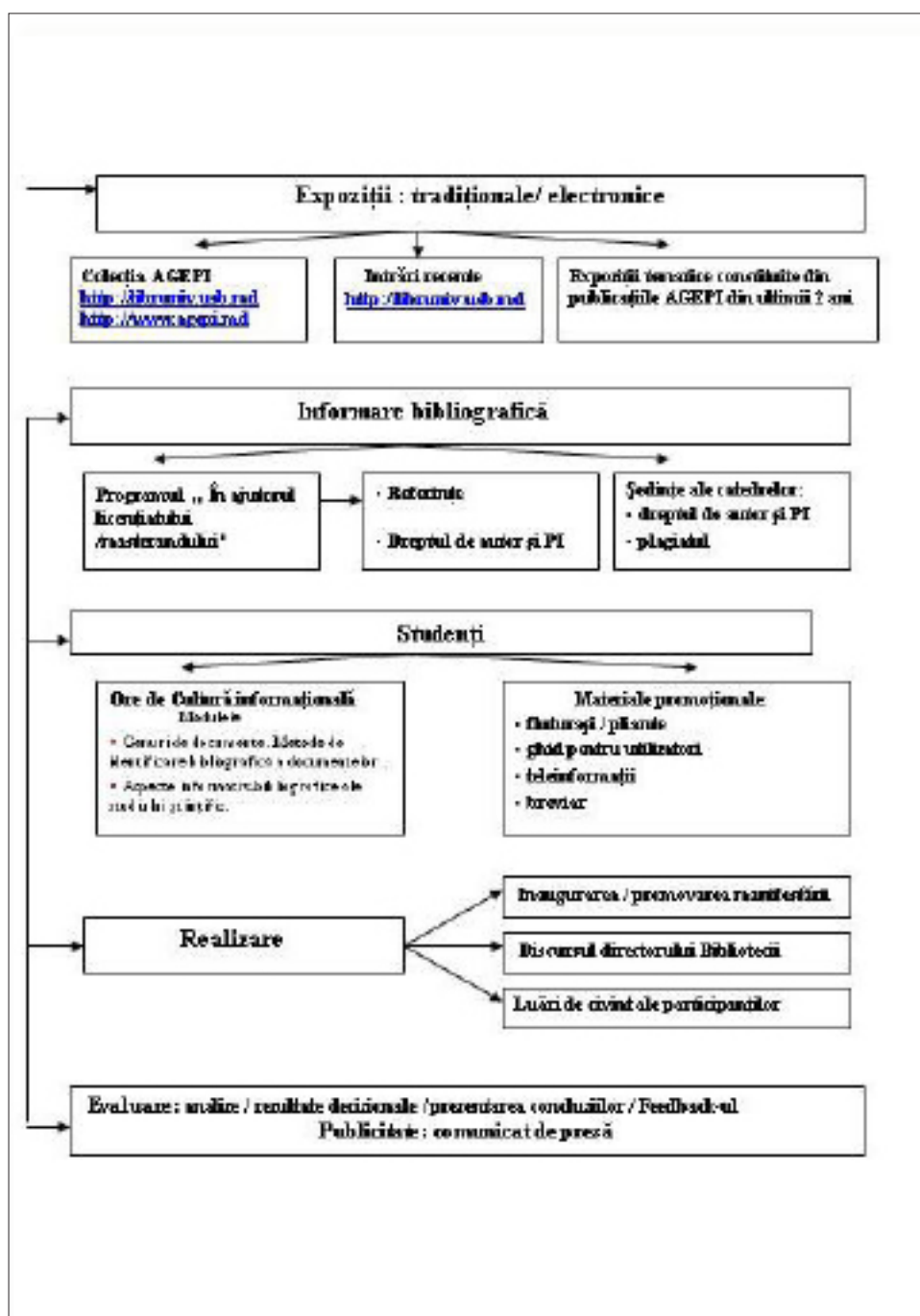

Zilele Bibliotecii la Facultate

Manifestare de anvergură realizată în colaborare și pentru cadrele didactice și studenți de la o anumită Facultate în vederea promovării colecțiilor, serviciilor, produselor și altor oportunități oferite de Biblioteca.

Harta-traseu Zilele Bibliotecii la Facultatea de Economie

MODELE DE EXTENSIUNE INFORMAȚIONALĂ

Nelea LICHII,
bibliotecar principal

“Va veni o zi în care voi francezi, voi ruși, voi italieni, voi englezi, voi toate națiunile continentului, fără să vă pierdeți calitățile distincte și glorioasa voastră individualitate, veți fonda împreună o uniune superioară și veți constitui fraternitatea europeană”
Victor Hugo

“Va veni o zi în care voi francezi, voi ruși, voi italieni, voi englezi, voi toate națiunile continentului, fără să vă pierdeți calitățile distincte și glorioasa voastră individualitate, veți fonda împreună o uniune superioară și veți constitui fraternitatea europeană”, afirma Victor Hugo în 1849.

La 60 de ani de la crearea sa, Consiliul Europei (CE) cuprinde azi 47 de state europene, cu o populație de cca 800 milioane de locuitori și este cea mai veche și mai numeroasă (ca număr de membri) organizație europeană. CE, un proiect care exista încă din timp celui de-al doilea război mondial, a fost fondat prin tratatul semnat în Palatul St. James din Londra, la 5 mai 1949, ca urmare a eforturilor unui european de geniu, Winston Churchill. Ilustrul om politic englez considera CE „un remediu care poate transforma Europa în mod miraculos, dându-i libertate și prosperitate”. Cei 10 membri fondatori ai CE au fost: Belgia, Danemarca, Franța, Irlanda, Italia, Luxemburg, Norvegia, Olanda, Marea Britanie și Suedia.

Aceste țări au decis a se angaja la reconstrucția europeană în baza unor valori fundamentale. Ele au creat Consiliul Europei, asigurându-i o triplă misi-

une:

- * politică: apărarea democrației și drepturilor omului, promovarea Statului de drept;
- * culturală: valorificarea patrimoniului comun cu toată bogăția și diversitatea sa;
- * socială: satisfacerea cerințelor fundamentale ale cetățenilor.

Consiliul Europei își are sediul la Strasbourg (Franța), în Palatul Europei, inaugurat la 28 ianuarie 1977. Drapelul european - un cerc format din douăsprezece stele aurii pe un fon albastru - reprezintă uniunea popoarelor europene. Numărul stelelor este invariabil, cifra 12 fiind considerată drept simbol al perfecțiunii. Imnul european, un aranjament muzical semnat de reputatul Herbert von Karajan, al preludiului Odeii Bucuriei din Simfonia a IX-a de Lud-

wig van Beethoven, a fost adoptat de Comitetul de Miniștri la 5 mai 1972.

Consiliul Europei este o organizație internațională avînd următoarele obiective principale.

- protecția drepturilor omului, a democrației pluraliste și a supremației dreptului;
- favorizarea conștientizării și încurajarea dezvoltării identității și diversității culturale ale Europei;
- căutarea unor soluții eficiente pentru problemele cu care se confruntă societățile europene: discriminarea minorităților, xenofobia, intoleranța, bioetica și clonarea, terorismul, traficul de ființe umane, crima organizată și corupția, cibercriminalitatea, violența împotriva copiilor, etc.,
- dezvoltarea stabilității democratice în Europa prin susținerea reformelor politice, legislative și constituționale.

În sala de lectură Științe Socio-umanistice și Economice a Bibliotecii Științifice Universitare s-a deschis, la 25 aprilie 2007, *Punctul de informare al Biroului Consiliului Europei*, eveniment la care a participat doamna Lilia Snegureac, Director al Biroului de Informare al Consiliului Europei (BICE). Domnia sa a accentuat că *Punctul de informare* are misiunea de a promova informații cu privire la standardele, principiile și activitățile Consiliului Euro-

pei. BICE ne-a oferit o donație de carte și materiale promoționale care ajută utilizatorul să se documenteze la compartimentul – *Drept, Drept Internațional, Drept European, Jurisprudență, Politologie, Relații Internaționale, Organizația Sistemului de Educație și Învățămînt*. Donația este constituită din circa 400 de documente, care sunt disponibile în limbile română, engleză, franceză, germană și rusă.

Colecția Punctului de Informare al Biroului Consiliului Europei include cele mai importante publicații ce conțin informații referitor la structura ace-

tei organizații, activitatea Consiliului de Miniștri, Adunării Parlamentare și a Congresului Autorităților Locale și Regionale. Ea mai include jurisprudența Curții Europene pentru Drepturile Omului, rapoarte și decizii ale Comisiei Europene a Drepturilor Omului precum și convenții adoptate de către Consiliul Europei.

În scopul promovării materialelor acestei colecții, bibliotecarii organizează expoziții tematice referitoare la relațiile dintre Consiliul Europei și Republica Moldova, la aniversări, la sărbători internaționale și naționale. Nominalizăm doar câteva din ele: „Re-

publica Moldova și Consiliul Europei”, organizată cu prilejul a 60 de ani de la fondarea Consiliului Europei, „Vivat Europa” etc. Utilitatea acestor expoziții a fost apreciată de profesorii și studenții de la Facultatea de Drept.

Beneficiarii pot găsi informații mai detaliate despre istoria, structura și activitatea Consiliului Europei accesând site-urile: www.bice.md; www.coe.in

La 7 noiembrie 2008, în sala de lectură Științe Sociou-manistice și Economice a fost inaugurată **Biblioteca depozitară Regională a Băncii Mondiale**, eveniment la care a asistat Directorul Băncii Mondiale în R. Moldova - Melanie Marlett. Dumneaei a menționat în discursul său că a fost impresionată atât de țara noastră, cât și de locuitorii ei. Misiunea Băncii Mondiale este de a ajuta R. Moldova să lupte cu sărăcia și să promoveze creșterea economică prin finanțarea de proiecte, studii și consultanță. Banca Mondială ajută statul nostru să îmbunătățească serviciile sociale, să protejeze mediul și să pună bazele unor standarde de viață mai bune.

Banca Mondială:

- ajută Moldova să reducă sărăcia;
- sprijină participarea comunităților în proiectele de dezvoltare;
- ajută la modernizarea sectorului agricol;
- la crearea unui registru al bunurilor imobile;
- investește în educația copiilor din Moldova;
- ajută R. Moldova să protejeze mediul;
- ajută la îmbunătățirea sistemului de asistență medicală;
- se implică financiar în lupta cu HIV/SIDA și TBC;
- ajută tinerii din spațiul rural;
- activează în parteneriat cu populația din republica noastră.

Banca Mondială în R. Moldova, ca parte a unei rețele globale de servicii de informare publică, oferă mai multe puncte de acces la informații în întreaga țară:

1. Centrul pentru vizitatori în cadrul Oficiului Băncii Mondiale din Moldova;
2. Centrul de Informare Publică și Biblioteca depozitară din cadrul Bibliotecii Științifice a Academiei de Studii Economice din Chișinău;
3. Biblioteca depozitară în cadrul Universității de Stat „Aleco Russo”.

De asemenea, Banca Mondială gestionează și actualizează săptămînal versiunile în limba română și engleză a website-urilor locale, www.worldbank.org.md. Ele oferă:

- a) noutăți și evenimente locale și internaționale;
- b) publicații și studii despre Republica Moldova;
- c) cifre și statistici;
- d) acces online la peste 4 000 de cărți

și publicații editate de Bancă prin intermediul bazei de date e-PIC s.a.

Una din prioritățile Băncii Mondiale este susținerea dezvoltării tinerilor și a performanțelor în învățământ. Sunt depuse eforturi pentru îmbunătățirea sistemului educațional din R. Moldova. Mai mult ca atât, Banca Mondială cooperează cu tinerii moldoveni prin intermediul Grupului „Glasul Tinerilor”.

Colecția Bibliotecii Depozitare a Băncii Mondiale din cadrul Universității noastre constituie 235

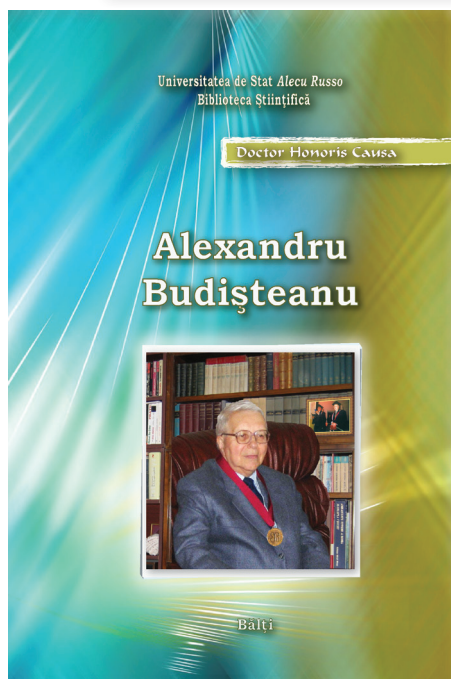
exemplare în limbile română, rusă, engleză, din domeniile: sociologie, statistică, demografie, economia muncii, comerț, relații economice internaționale, administrație publică, asigurări, ecologie, management etc. Toate publicațiile sunt oferite de Editura THE WORLD BANK din Washington. În baza Memorandumului de Acord cu Banca Mondială, semnat în decembrie 2007, Biblioteca universității bălțene beneficiază de următoarele donații: cărți, CD-uri, studii și sinteze economice, articole tehnice, rapoarte, publicații periodice, anuare și date statistice etc.

În conformitate cu politica sa de dezvoltare, *Banca Mondială* face accesibilă publicului o serie de documente. Acestea se referă la strategii și studii economice generale realizate de instituția dată, precum și la istoria proiectelor asistate de către Banca Mondială.

La documentele din *Colecția Băncii Mondiale* apelează atât profesorii și masteranzii de la catedrele Facultății de Economie, cât și studenții ce studiază la această Facultate. De la deschiderea fondului și pînă în prezent au fost solicitate 744 de documente.

Referințe bibliografice:

1. Banca Mondială în Moldova. Ch., 2008. 32 p.
2. Consiliul Europei: 800 milioane de europeni. Ch., 2004. 128 p. ISBN 9975-78-166-7
3. Dobrescu, E. Consiliul Europei. In: *Academica*, 1999, nr. 9/10, 36 p. ; 2009, nr. 51/ 52, p. 1, 5.
4. Ecobescu, N.; Micu, N.; Nițea, M. Manualul Consiliului Europei. București, 2003. 551 p. ISBN 973-0-03216-5
5. Gribencea, V. Curtea Europeană a Drepturilor Omului. Ch., 2007. 270 p. ISBN 978-9975-61-245

ALEXANDRU BUDIȘTEANU
OMAGIU LA 80 DE ANI
BIOBIBLIOGRAFIE

CU ZESTREA GENETICĂ PRIN TIMP ȘI SPAȚIU

Elena HARCONIȚA

„Consider că este de dorit ca, după ce te realizezi undeva în lume, să nu-i uiți pe ai tăi și să te întorci acasă, contribuind la ridicarea materială și spirituală a celor din mijlocul cărora ai plecat. Nu am uitat niciodată, oriunde m-am găsit sau trăit, că sunt basarabean, moldovean și român”, susține doctorul - arhitect **Alexandru Budișteanu**.

În vara anului 2008, la 11 august, domnul Alexandru Budișteanu a împlinit frumoasa vârstă de 80 de ani, o vârstă care înseamnă împliniri, viață activă, muncă pasionată și mari năzuințe.

Se spune că un om adevărat este valoarea faptelor sale, rezultatul a tot

ceea ce a creat el cu mintea, inima și vrerea, rezultatul a ceea ce spune și, mai cu seamă, a ce poate să facă bine, cu discernământ și pînă la capăt.

Prin prezenta Biobibliografie, Biblioteca Științifică a Universității de Stat „Alecu Russo” din Bălți inaugurează o nouă colecție: **DOCTOR HONORIS CAUSA** al Universității bălțene. Ajunsă la a 16-a publicație de acest gen, aceasta se adaugă la cele apărute pînă acum în colecțiile Personalități universitare bălțene, Universitari bălțeni, Scriitori

universitari bălțeni, Promotori ai Culturii. Grație unei susținute colaborări cu ambasadorul nostru pe mapamond de talia doctorului - arhitect **Alexandru Budișteanu**, propunem cititorilor această lucrare complexă, cu text în limba română și engleză, despre viața și activitatea unui Om cu un caracter puternic, onest, generos, care a întreprins un șir de acțiuni culturale, istorice, civice și caritabile.

Alexandru Budișteanu este una dintre personalitățile notorii ale Țării. Dumnealui s-a remarcat prin viziune și competență, prin continuitate și rigoare, prin încredere și generozitate. A traversat perioada tragică de război, destinul fiindu-i ulterior, contorsionat dramatic de evoluțiile istorice când oamenii erau obsedați mereu de pierderea libertății și identității. Născut în Pârlița - Iași (actualmente raionul Ungheni), a locuit cu părinții la Bălți și a învățat la Liceul de băieți „Ion Creangă”, de unde a plecat în anul 1944 constrâns de vicisitudinile timpurilor. Absolvent al Institutului de Arhitectură „Ion Mincu” din București, *candidat în științe al Institutului de Arhitectură din Moscova și doctor - arhitect* în 1965, timp de 5 ani, până în 1972 a fost *funcționar internațional la ONU, New York*. În anul 1977 a devenit *Arhitect – Șef al Bucureștiului* timp de șase ani, iar după 1989 a îndeplinit funcția de *expert parlamentar al Camerei Deputaților*. A lucrat în calitate de *Consilier al Ministrului și consultant la Camera de Comerț și Industrie a României*, a fost *Președinte al Uniunii Vorbitorilor de Limbă Engleză din România*

(2001–2006), iar în 2007, la Tokyo – Japonia, a fost ales *Președinte al Consiliului Internațional al ESU – Uniunea vorbitorilor de limbă engleză* din 53 de țări ale lumii. „Pe linie oficială și pe linie particulară am vizitat toate țările din Europa, America de Nord, Centrală (cu trei excepții: Costa Rica, Nicaragua și Honduras) și cea de Sud, Australia, precum și majoritatea țărilor din Asia și Africa”, ne mărturisește protagonistul acestei lucrări, *vorbitor al limbilor engleză, franceză, rusă, spaniolă, germană și italiană*.

Pentru meritele deosebite în edificarea și promovarea imaginii polisemnificative a României în lume, pentru aporuri strălucite în științele arhitecturale și pentru susținerea în reînființarea Liceului „Ion Creangă”, în anul 2000, doctorul - arhitect Alexandru Budișteanu devine Doctor Honoris Causa al Universității de Stat „Alec Russo”, susținând în Senat un memorabil discurs academic de investitură. Este inclus: în dicționarul *The Contemporary Who's Who*, editat de Institutul Biografic American din Raleigh, (ediția din 2002 - 2003); în 2000 în *Dicționarul Constructorilor Români*; Centrul Biografic Internațional din Cambridge, Marea Britanie, îl menționează printre cei *2000 de oameni de știință remarcabili din sec. XX și XXI* (edițiile din 2000 și 2002); este deținător al *Ordinului Național al României Serviciul credincios în grad de Ofițer, al medaliei comemorative „Alec Russo” din Republica Moldova*.

Cu zestrea genetică de la Pârlița, cultivată la Bălți, Ploiești, București și în zeci de țări de pe glob, îndemnat de gânduri nobile și mare dragoste față de neam, Alexandru Budișteanu revine la

Bălți în anul 1995 și contribuie în cea mai mare măsură la reînființarea Liceului Teoretic „Ion Creangă”, care și-a marcat în 2006 cu mult fast a suta aniversare. *Premiul Alexandru Budișteanu*, instituit de Dlui acum 13 ani, s-a decernat pînă în prezent la 16 dintre cei mai buni elevi ai Liceului de la profilul real și umanist. Avînd inima și gîndul pline de generozitate, astăzi îi ajută și îi călăuzește pe cei mai buni învățăcei, în care are deplina încredere în dezvoltarea lor ca cetățeni de nădejde ai Țării în care s-au născut. Este cel mai mare reanimator și susținător al revistei *Crenguța*, pe care o editau liceenii înainte de război și care a revenit acasă în anul 2006.

Domnul **Alexandru Budișteanu** este un exemplu strălucit prin modul și calitatea în care a abordat și a realizat serviciile profesionale, acțiunile civice și patriotice. Cu o deosebită vocație a cercetării, disponibilitate intelectuală pentru abordarea problemelor de orice natură, dl Al. Budișteanu a înțeles dimensiunea sistemică a relațiilor din perimetrul arhitectural, coborînd spre rădăcinile profesiei, spre structurile și orizonturile construcțiilor moderne. Modul deosebit de a construi argumentele, legăturile și realitățile, competențele psihologice i-au permis să stabilească un tip special de comunicare cu organele ierarhice și cu subalternii. Acestea rezonau profund, impuneau și motivau demersuri superioare. A adus o mare contribuție și la organizarea procesului didactic (despre meritele dlui în acest domeniu a se ve-

dea capitolul Bibliografie).

Domnul Alexandru Budișteanu excelează în multe domenii ale vieții, inclusiv în cel al cunoașterii cărților. Cartea pentru Dumnealui este nu altceva, decît un simbol al legilor care guvernează materia, legi în care transpare prezența Adevărului, Puterii și care sunt însuși Dumnezeu. Cărțile l-au inspirat și i-au modelat viața pe care o trăiește cu mare destoinicie, aflîndu-se sub protecția spirituală a volumelor de o importanță inestimabilă din propria Bibliotecă - una dintre rafinatele și bogatele Biblioteci particulare din România.

Are o privire limpede, pătrunzătoare, un zîmbet binevoitor, uneori ironic, gesturi cumpătate, limbaj de o identitate inconfundabilă, posedă o elegantă diplomație. Lupta cu necazurile produse de tot felul de adversități i-au adăugat forțe, o mare dragoste de viață și optimism cu care îi molipsește pe toți cei care îl cunosc.

Vă invităm, stimați cititori, să Vă contaminați de optimism și noblețe sufletească, citind acest volum, care se vrea un omagiu de recunoștință și deosebită prețuire a doctorului arhitect **Alexandru Budișteanu** din partea bibliotecarilor universitari bălțeni.

Editînd această lucrare, aducem și pe această cale sincere mulțumiri domnului **Alexandru Budișteanu** pentru prețioasele materiale pe care ni le-a oferit cu discernămint.

ALOCUȚIUNE DE LANSARE A CĂRȚII
„ALEXANDRU BUDIȘTEANU”

Ana AMOAȘII,
*profesoară de limba română, grad didactic superior,
Colegiul Pedagogic, Liceul Teoretic „Ion Creangă”*

Viața e carte, o carte deschisă pe care o răsfoiesc și o citesc doar cei ce sunt demni de ea.

Cartea aceasta este o viață, o viață demnă de cel ce a avut și are curajul de

a o trăi la fel, cu cea mai înaltă demnitate – **Alexandru Budișteanu**.

În viziunea mea, **fenomenul Alexandru Budișteanu** își are o explicație logică: intenția dînsului de a atinge „Nebănuitele trepte” ale eternității, promovîndu-se nu atît pe sine, ca personalitate notorie în cele mai diverse și prestigioase domenii, ci, cu veritabilă verticalitate românească, să ducă faima a tot ce ține de românesc, moldovenesc, bălțean.

Cu plăcere am citit felicitările aduse domnului Budișteanu cu fericitul prilej al

împlinirii onorabilei vîrste de 80 de ani, precum și ulterioarele adrese ale celor ce-l cunosc, incluse în capitolul „O viață consacrată propășirii țării și neamului”, regăsind trimiteri la cariera profesională, evocări ale calităților de Om (cu majusculă!) pe care nu poți să nu le admiri.

În suflet am trăit o bucurie profundă pentru cel care e **Alexandru Budișteanu**, pentru realizările sale.

„Calea vieții și afirmării” am reconstituit-o în capitolul ce urmează, ea fiindu-mi cunoscută cu detalii datorită implicării personale în amenajarea *Clasei Omagiale „Alexandru Budișteanu”* din Liceul Teoretic „Ion Creangă”.

Acesta e capitolul ce amintește de părinți, căci ei „ne sunt rădăcinile”, dar „Coboară-n lut părinții, rînd pe rînd” (L. Blaga) și care (capitol), într - un fel, ne îndeamnă să ne cunoaștem neamul, trecutul, or, fără trecut, e imposibil viitorul.

Cititorii cărții vor admira un veritabil și impresionant Arbore genealogic al distinsului **Alexandru Budișteanu** (linie paternă) și, poate, (de ce nu?) vor fi îndemnați să cerceteze și să-și schițeze, cel puțin, propriul arbore genealogic.

Ulterior, frapează galeria de diplome și certificate acordate dlui Budișteanu de cele mai diverse instituții, care confirmă impresionanta activitate a dînsu-

lui, or, am constatat prezența diplomelor de *Doctor Honoris Causa*, Certificatul de includere printre cei 2000 de savanți ai secolului al XX - lea, Certificate de posedare a limbilor spaniolă, engleză, rusă, franceză, iar Curriculum vitae confirmă acordarea unui număr impunător de asemenea acte, dar pe care autorii au decis, probabil, să nu le includă pentru a nu crea senzația de suprasaturație, și pentru că, elementar, spațiul nu este unul nelimitat.

Desigur, cartea ne propune și fotografii, care au immortalizat clipe revelatorii, dintre care, personal, am admirat-o pe cea care-l prezintă pe protagonist alături de stema liceului nostru pe care o avem la fel grație Dumnealui; cea care-l prezintă tânăr, elegant, frumos la prima ieșire în străinătate (1956, Varșovia), sau cea care ni-l arată împreună cu soția, Ileana Budișteanu, în 1985, precum și cele ce ne fac și pe noi să călătorim, imaginar, prin Cuba, Venezuela, Somalia, SUA, China etc.

Pe gânduri m-a pus interviul „Credea că e în competiție cu Dumnezeu” – mărturii despre perioada în care a fost „arhitectul lui Ceaușescu”, ce m-a convins de curajul, insistența, inteligența și înțelepciunea pe care le-a pus în slujba capitalei în mod special.

Nu scapă atenției nici alocuțiunea dlui Budișteanu la Senatul Universității

de Stat „Alec Russo” cu prilejul conferirii titlului *Doctor Honoris Causa*, un moment revelatoriu ce încântă și îndeamnă, deopotrivă, la lucruri mărețe, convingându-ne că totul e în puterea noastră, a omului.

Paginile cărții m-au făcut să retrăiesc festivitățile de încheiere a mai multor ani școlari și de înmînare a **Premiului „Alexandru Budișteanu”**, prin luările de cuvînt ale celui cui se datorează, în genere, existența actualului liceu „Ion Creangă”.

Buchete verbale de flori omagiale se tot aruncă la picioarele domnului Budișteanu pe tot parcursul cărții, pentru a nu se uita motivul pentru care a apărut această carte – onorabila vîrstă de 80 de ani, dar și pentru a aduce meritele mulțumiri pentru dăruirea de sine a dînsului în tot ce face, căci în toate se simte blagiana „dulce ardere de sine” de care noi toți profităm și pentru care îi aducem cele mai sincere mulțumiri.

Felicitări pentru carte tuturor celor care au contribuit la apariția ei!

Felicitări pentru carte, Domnule Alexandru Budișteanu!

CARTEA „ALEXANDRU BUDIȘTEANU”

Ina CIBOTARI,
elevă, Liceul Teoretic „Ion Creangă”

Cartea „**Alexandru Budișteanu**” uimește prin subiectul propus. Oglinzind viața maestrului **Alexandru Budișteanu**, țintește adânc în sufletele

noastre pentru a dezvălui misterele unei vieți.

Lecturând cartea, am savurat pagină cu pagină și fiecare din ele mi-a oferit senzații de neuitat. Fiecare pagină e specială, mai ales când mă gândesc la personalitatea doctorului savant, unul din cei 2000 de oameni de știință remarcabili ai sec. XX.

Impresionează deosebit de mult numărul impunător de funcții:

- *Arhitect - șef al Bucureștiului (1977);*
- *Expert parlamentar al Camerei de Deputați;*
- *Consilier al Ministrului;*
  - *Consultant la Camera de Comerț și Instruire a României;*

- *Președinte al Uniunii Vorbitoarelor de Limbă Engleză din România;*
- *Doctor Honoris Cauza al Universității de Stat „Alec Russo”.*

În capitolul „O viață consacrată propășirii țării și neamului” îl descoperim pe **Alexandru Budișteanu** ca veritabil critic al neamului. Aceasta o demonstrează prin contribuirea la editarea unor publicații, la ridicarea unui complex bisericesc, la reînființarea Liceului Teoretic „Ion Creangă”. Cel mai mult m-a impresionat însă gestul nobil al domniei sale de a dona biblioteca personală Bibliotecii Științifice a Universității de Stat „Alec Russo”. Doctorul în istorie, Nicolae Cazacu, afirmă: „M-a impresionat acest bărbat robust, cu o expresie a feței mereu binevoitoare, prin cultura și erudiția sa enciclopedică. Anume așa s-a cristalizat în memoria mea imaginea lui **Alexandru Budișteanu**”.

Pentru contribuțiile aduse Liceului Teoretic „Ion Creangă”, cât și Universității de Stat „Alec Russo” din Bălți, **Alexandru Budișteanu** este desemnat în 1995 cu titlul *Doctor Honoris Cauza*. Informații despre aceasta găsim în capitolul „Pagina „Alexandru Budișteanu” în cartea „Universitatea „Alec Russo” din Bălți”.

O personalitate notorie a țării trebuie studiată de la rădăcini, deci am citit curriculum vitae, informații despre familie, precum și un șir de documente, diplome, care ne demonstrează gradul înalt de pregătire a doctorului savant,

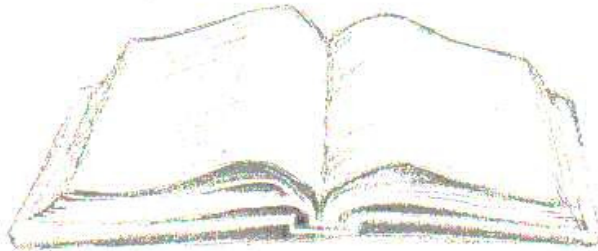
în capitolul: „Calea vieții și afirmării neamului Budiștean din Basarabia”.

O deosebită plăcere am avut la citirea capitolului „Cartea și biblioteca – protectori spirituali ai Dr. Alexandru Budișteanu”. Și acum îmi răsună în memorie cuvintele Domniei Sale, care au devenit semnificative pentru mine: „Cum a intrat cartea în viața mea? Încerc să-mi aduc aminte și-mi pare, că am avut cartea sau cărțile lângă mine, de când mă știu pe lume” (p. 276 - 277). Datorită acestei cărți, am avut ocazia să fac cunoștință cu biblioteca Dumnealui, care este o simbioză dintre vechi și nou. La fel sunt de găsit și cărți cu dedicații, dintre care menționez următoarea dedicație: “Scumpului prieten Sandu Budișteanu în amintirea zilelor aspiranturii, cu regret deja îndepărtate, cu cele mai calde sentimente. Ilia Smolear, București, aprilie

1973”.

Însă, fiind elevă la Liceul Teoretic „Ion Creangă” am urmărit cu o deosebită admirație capitolul: „Lumina persistentă a Liceului „Ion Creangă”. Într-adevăr, acest om, este mereu plin de forță creatoare și o aplică extraordinar de bine în practică. Pentru munca titanică depusă, din numele miilor de liceeni voi spune un simplu „Mulțumesc”, dar care izvorăște din adâncă recunoștință.

În final, îmi dau bine seama că nu poți vorbi despre o asemenea personalitate în câteva rânduri, căci nici cuvintele nu sunt în putere să exprime toată dragostea, admirația și recunoștința, doar ele vin din partea întregului popor, care vede în Dumnealui nu un simplu arhitect, ci un arhitect al dragostei de neam și de frumos.

BIBLIOGRAFIA

“LUCRĂRILE PROFESORILOR ȘI COLABORATORILOR UNIVERSITĂȚII DE STAT „ALECU RUSSO” - UN INSTRUMENT ANALITIC RELEVANT DE REGĂSIRE A INFORMAȚIEI

Elena STRATAN

Anuarul *Lucrările profesorilor și colaboratorilor* apărut în colecția *Bibliographia Universitas* prezintă informația despre 520 titluri de documente: monografii, manuale, cursuri universitare, programe didactice, anale, materiale ale Conferințelor, buletine, reviste, articole ale profesorilor și colaboratorilor Universității bălțene publicate în anul 2007.

La Universitatea de Stat „Alec Russo” din Băiți, fondată în 1945, cu acreditarea academică în 2002, 2007 și acreditarea științifică în 2006, activează circa 500 de cadre didactice (peste 100 de doctori și doctori habilitați, profesori, conferențieri). Instituția, cu un efectiv de peste 10 000 studenți, oferă studii la 30 de specialități în cadrul a 8 facultăți, 27 de catedre, 83 de laboratoare și ateliere didactice. Trebuie să menționăm și alte structuri: Colegiul Pedagogic „Ion Creangă”, Liceul

Teoretic „Ion Creangă”, Centrul de formare continuă, Biblioteca Științifică, Cen-

trele Francosphère, Polonez, Departamentul Tehnologii Informaționale etc.

Anuarul este structurat pe facultăți în ordinea cronologică a constituirii lor, iar în cadrul facultăților pe catedre. Înregistrările bibliografice urmează ordinea alfabetică după numele de autor sau după titluri de documente.

Arhitectura Anuarului include informații relevante vizând structura organizatorică a Universității: substructurile didactice, științifice, administrative, de deservire didactico - științifică, educaționale și recreative, de deservire socială, informații de contact.

Fiecare capitol este precedat de Curriculum-ul Vitae al Facultății respective, conținând informații privind anul fondării, componența catedrelor, nivelul de instruire, specialitățile și specializările, programele de studii, temele de cercetare, oportunitățile și experiențele de succes, activitatea extracurriculară, informațiile de contact etc.

Un capitol este dedicat Bibliotecii Științifice, a noua Facultate din Universitate. Mai bine de 80 de înregistrări

bibliografice evidențiază activitatea științifică și editorială a colaboratorilor Bibliotecii (79 de bibliotecari) conform compartimentelor: Lucrări monografice, Lucrări bibliografice, Materiale didactice, Seriale (reviste, anuare, caiete metodice, buletine informative), Articole, abstracte, recenzii. Cele mai reprezentative lucrări editate în anul 2007 sunt *Bazele culturii informaționale*, *Contribuții științifice ale profesorilor Facultății de Drept*, *Contribuții științifice ale profesorilor Facultății de Fizică. Tehnică. Matematică și Informatică*, *Gheorghe Duca*, *Biblioteca Științifică a Universității de Stat Alecu Russo*, *Ghidul utilizatorului*, *Ghidul Licențiatului*, *Confluente Bibliologice: Rev. de biblioteconomie și știința informării*, *Bibliotecile școlare din Republica Moldova* etc.

Studiul bibliografic a fost realizat în baza consultării documentelor primare din colecția Bibliotecii Științifice, a documentelor secundare, în special, Bibliografia Națională a Moldovei, lucrărilor din bibliotecile și portofoliile personale ale universitarilor, situri și baze de date.

Descrierile bibliografice respectă standardele biblioteconomice în vigoare: 7.1-2003 Descrierea bibliografică a documentelor; 8256-82 Prescur-

tări de cuvinte și expresii tipice ro-mânești. Pentru a facilita regăsirea informației necesare, lucrarea este însoțită de indici auxiliari: index de nume, titluri, publicații periodice bibliografice.

Prin publicarea acestei lucrări, menționează în nota introductivă Ana Nagherneac, bibliotecar principal Serviciul Documentare, Informare Bibliografică, alcătuitoarea bibliografiei, *se urmărește oglindirea segmentului de activitate științifică și didactică al profesorilor, bibliotecarilor de la Alma - Mater bălțeană*. Lucrarea se dorește a fi un instrument analitic de regăsire a informației, necesar în orice demers de cercetare bibliografică și documentară.

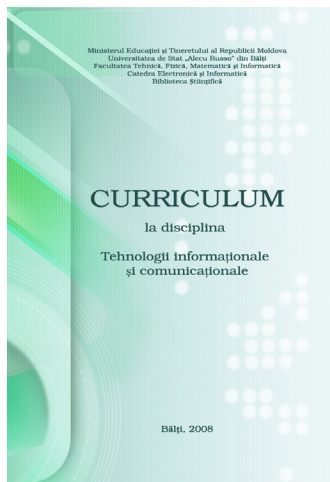
Anuarul a fost distins cu premiul ABRM în cadrul Concursului Național Cele mai reușite lucrări în domeniul biblioteconomiei și știința informării.

Textul integral al bibliografiei poate fi accesat în Biblioteca Digitală USB:

http://libruniv.usb.md/publicatie/bibliografice/bib/anuar_2007.pdf.

* **Lucrările profesorilor și colaboratorilor : Anuar 2007 : Bibliogr. sel.** / Univ. de Stat „Alecu Russo” din Bălți, Bibl. Șt. ; red.-coord. : Elena Harconița, alcăt. : Ana Nagherneac ; red. bibliogr. : Lina Mihaluța ; coperta : Silvia Ciobanu. – Bălți, 2008. – 110 p. – (Bibliographia Universitas)

ISBN 978-9975-931-41-0

CURRICULUM LA DISCIPLINA „TEHNOLOGII INFORMAȚIONALE ȘI COMUNICAȚIONALE”

Elena STRATAN

Disciplina Tehnologii Informaționale și comunicaționale (TIC), introdusă în planurile de învățămînt la toate specialitățile universitare ca disciplină obligatorie, face parte din componenta de formare a abilităților și competențelor generale. Pregătirea studenților la această disciplină se realizează pe 2 nivele: nivelul de bază (ciclul 1, studii superioare de licență) și avansat (ciclul 2, studii superioare de masterat), în conformitate cu profilul specialității.

Cursul are structură modulară (8 module), similară structurii standardului european de pregătire a utilizatorului calculatorului personal, ECDL (European Computer Driving Licence): *Concepte de bază ale Tehnologiei informației și Sistemului de calcul; Sisteme de operare; Procesarea textelor; Calcul tabelar; Prezentări; Internet și poștă electronică; Baze de date.*

Spre deosebire de ECDL, cursul universitar TIC redactat la Bălți se des-

chide cu modulul 1 **Bazele Culturii Informaționale**, elaborat de Elena Harconița și Elena Stratan, fiind predat de colaboratorii Bibliotecii Științifice: 12 ore – seminare; credite – 1; evaluare - lucrare practică. Cursul este structurat pe 5 teme:

1. *Cultura informațională și componentele ei de bază. Structuri info - documentare: servicii, resurse; Internet în biblioteci.*
2. *Pagini WEB ale instituțiilor informaționale. Pagina WEB a Bibliotecii Științifice a Universității de Stat „Alecu Russo”;*
3. *Instrumente de informare privind resursele informaționale și documentare; Genuri de documente.*
4. *Metode de identificare bibliografică a documentelor;*
5. *Aspecte informativ - bibliografice ale studiului științific.*

Celelalte module sunt realizate de către membrii catedrei Electronică și Informatică, șef catedră Valeriu Guțan, dr. conf. univ., I. Olaru, dr., conf. univ., O. Cozniuc, magistrul, lect. univ., L. Popov, magistrul, lect. univ., R. Evdochin-

mov, magistrul, lect. univ., V. Dinescu, magistrul, lect. univ., M. Radenco, lect. univ., V. Burdeniuc, magistrul, lect. univ., D. Stoian, magistrul, asist. univ. În Curriculum sunt introduse informații privind administrarea disciplinei pe module, administrarea disciplinei pe facultăți, evaluarea disciplinei, precum și o anexă a Legilor și actelor normative privind informatizarea societății. În cadrul fiecărui modul sunt specificate: obiectivele, tematica și repartizarea orientativă a orelor, obiectivele de referință și conținuturile, referințe bibliografice. Discutat și aprobat în cadrul catedrei Electronică și Informatică, Consiliul Facultății Tehnică, Fizică, Matematică și Informatică, recomandat de Senat pentru publicare, Curriculumul disciplinei TIC contribuie la formarea unui specialist performant, capabil să utilizeze tehnologiile informaționale, să se adapteze și să activeze în condițiile Societății Informației și Cunoașterii. Experiența acumulată de catedră în organizarea și promovarea cursurilor de perfecționare a cadrelor didactice din învățământul

preuniversitar și participarea la proiectul - pilot de instruire și testare a funcționarilor publici pentru acordarea Certificatului Național de Operare pe Calculator a fost benefică în vederea sintetizării unei lucrări calitative, premiate în cadrul Concursului Național, organizat de Asociația Bibliotecarilor din Republica Moldova *Cele mai reușite lucrări ale anului în domeniul biblioteconomiei și științei informării*, secțiunea Lucrări didactice.

Curriculum la disciplina „Tehnologii informaționale și comunicaționale” / Univ. de Stat „Alecus Russo”, Fac. Tehnică, Fizică, Matematică și Informatică, Catedra Electronică și Informatică, Bibl. Șt. ; elab. și adapt. : V. Guțan, E. Harconița, E. Stratan,... ; coord. șt. : V. Guțan ; red. bibliogr. : L. Mihaluța ; cop./desing/tehored. : S. Ciobanu. - Bălți, 2008. - 30 p. <http://libruniv.usb.md/publicatie/cultinf/curriculum.pdf>
ISBN 978-9975-931-30-4

PRIMA VERBĂ

Elena HARCONIȚA

“Biblioteca este efigia independenței spirituale a unei individualități sau colectivități”

G. Corbu

În Anul Dinastiei Cantemireștilor ne amintim despre rolul CĂRȚII în viața unuia dintre cei mai cunoscuți bărbați ai neamului: „Manifestînd un mare interes față de operele marilor gînditori ai antichității și evului mediu..., treptat prin carte a ieșit la iveală talentul lui Dimitrie Cantemir de neordinar și strălucit savant, om politic, profund cunoscător al istoriei, culturii și civilizației oporului său ...”(Eșanu A.; Eșanu V. Cartea în orizonturile științifice ale lui Dimitrie Cantemir. In: Tradiții și valori culturale la Est de Carpați. Ch., 2007, p. 5-16.)

Astăzi, cînd triumfă, „civilizația ecranului”, imaginea și comunicarea electronică, cînd are loc a treia revoluție a cărții, care a transformat modalitățile de inscripțiune și transferul de texte, adevărata cunoaștere, creație și inovare se poate face, la fel, doar numai prin carte.

Biblioteca este memoria omnirii, creierul căreia păstrează un milion de chilii, unde generație după generație

vine să răscolească, să întrebe, să cerceteze, să descopere și să creeze din nou. Nu este ușor să treci prin labirinturile unei biblioteci, care deține peste un milion de documente și care se mîndrește cu o colecție ce ne vorbește despre strălucirea de veacuri a cărților. Această colecție s-a constituit în timp, cu precădere în anii 70 – 80 ai secolului XX. În aceeași perioadă este organizat și fondul de carte românească, care avea un statut special, fiind pus la index și avînd o circulație foarte limitată. 5 000 de unități au avut o soartă ingrată, fiind mereu depozitate într-un loc separat, la fel ca și lădițele cu fișele de descriere bibliografică a lor. În acele timpuri era instituit un control riguros asupra lecturii. Situația s-a schimbat odată cu procesele sociale ce s-au produs după anul 1989.

În anii nouăzeci a început un aflux puternic de carte românească de la Biblioteca Academiei Române, Biblioteca Pedagogică Națională „I. C. Petrescu”, Biblioteca Națională și Biblioteca Centrală Universitară „Carol I” din București. De atunci au absolvit universitatea cîteva promoții de studenți, care s-au format aplecîndu-se asupra a pes-

te 25 mii de publicații de toate tipurile și genurile aduse la Bălți prin străduința și efortul lui Radu Moțoc, secretarul Asociației Pro Basarabia și Bucovina Filiala „Costachi Negri” din Galați. De la 5% carte în limba română pe care o ofeream cititorilor în anul 1992 - la 25 % cărți ale celor mai prestigioase edituri din Moldova și România pe care le propunem studenților și cadrelor didactice astăzi. Printre ele sînt și deosebite valori de patrimoniu, multe provenite din donații, păstrînd ex-librisul, ștampila, semnătura posesorilor, diferite inscripții pe foaia de titlu ori pe paginile sale. 25 la sută, ori circa 1000 de exemplare din colecția de carte rară le constituie cărțile în limba română din secolul XIX - începutul secolului XX.

Prima încercare de a valorifica cartea rară în limba română din colecțiile Bibliotecii, datează cu începutul acestui mileniu, anul 2000, prin apariția primei fascicule, care prezenta 186 titluri de cărți și publicații periodice. A doua fasciculă (anul 2003) reflectă cercetările bibliotecarilor asupra a 202 documente de orientare culturală, psihologică, filozofică, religioasă, sociologică, pedagogică, limbă și literatură, istorie. Ambele fascicule conțineau descrieri bibliografice însoțite de adnotări, iar fascicula a II-a reproducea în color copertele celor mai reprezentative piese.

A III-a fasciculă se constituie din contribuții bibliografice despre 220 de lucrări. Aceste studii dau măsură capacității și rafinementului intelectual al echipei de bibliotecari, preocupată de valorificarea cărților românești. În volum au fost incluse și cărți din secolul XVIII, adnotările sînt mai complexe, ele stăruie mai mult asupra conținutului, după care sînt trecute însemnele de

identificare a foștilor posesori, notițele privind sursa de provenire a cărții în Bibliotecă.

Citite și recitite sînt: Казания de la 1790 cu coperta din lemn acoperită cu piele care păstrează urmele încheitorilor; cartea a fost dăruită studenților de către Arhimandritul Marchel de la Catedrala „Constantin și Elena”, Sfânta și Dumnezeiască Evanghelie care acum întii sau Tipărit întru același chip în zilele prea înălțatului Domn Io Grigorie Ioan Voevod cu osîrdia și cu toată cheltuiala Pria Sfințitului Mitropolit al Moldovei Kvri Gavril (1761), oferită în dar de către Preotul Vasile Secrieru.

Menționăm că în acest volum se cuprind publicații din secolul XIX și începutul secolului XX, care au apărut în colecții inițiate acum un secol: Scriitori români contemporani, Biblioteca pentru toți, Cunoștințe folositoare „Din lumea largă”, Biblioteca „Minervei”, Cartea satului ș.a.

Lucrarea este structurată în 19 compartimente conform domeniilor de cunoaștere și fiecare începe de la o pagină de titlu innobilată printr-un elegant ornament din frunze și flori care amintesc nufărul – simbolul curățeniei și sănătății spirituale. În interior este păstrată ordinea alfabetică, vedetele de autor ori de titlu fiind evidențiate prin caractere bold cu inițiale algeriene. Lucrarea conține imaginile scanate ale celor mai sugestive și ilustrate coperte, precum și un șir de indici auxiliari de: nume, titluri, subiecte, edituri, colecții.

EXPRESIE A PUTERII DE CREAȚIE ȘI ORIGINALITĂȚII GINDIRII BIBLIOTECARILOR

Elena HARCONIȚA

Pentru multe biblioteci din Republica Moldova activitatea editorială s-a aflat dintotdeauna printre cele prioritare, cu atât mai mult începând cu anii nouzeci ai secolului trecut, când noile tehnologii informaționale au devenit familiare bibliotecarilor și se utilizează cu mult succes și inventivitate de către păstrătorii înțelepciunii milenare. Afirmările privind dispariția cărților și a bibliotecilor odată cu apariția și dezvoltarea NTIC, chiar dacă și s-au dovedit efemere, i-a determinat pe bibliotecari să-și amplifice demersurile, în primul rând cele științifice, mai puțin vizibile și cu regret, nerecunoscute adesea de societate.

Este bine cunoscut faptul, că în procesul de utilizare și difuzare a informației științifice un rol important îl are biblioteca, care este parte integrantă a procesului de comunicare, de acces la totalitatea infrastructurii informaționale.

Acest fapt este confirmat și de Codul cu privire

la știință și inovare al Republicii Moldova Nr. 259-XV din 15.07.2004, art.131 Tipurile și structura organizațiilor din sfera științei și inovării, unde alături de alte structuri se regăsește biblioteca științifică. Prin cercetările și publicațiile editate pe suport hirtie ori electronic, Biblioteca asigură efectuarea investigațiilor în spații geografice, temporale, instituționale, domeniile.

Vitregiile timpului de orice fel (calamități naturale și sociale) ar putea distruge cărțile și CDurile, hackerii ar putea sparge și nimici baze de date, dar întotdeauna undeva se vor păstra aceste cataloage tipărite, care prezintă profunzimea profesională a specialiștilor din bibliotecile noastre, sint mărturii ale domeniilor de interes, ale evoluției strategiilor și direcțiilor de cercetare efectuate de academicieni, universitari, specialiști, studenți, reprezintă evoluția a însăși societății.

Începând cu Gabriel Naude, bibliotecarul lui Richelieu și Mazarin din Franța secolului al XVII-lea, care pentru prima dată a folosit acest termen, bibliografia

a devenit etapă primordială în realizarea oricărei cercetări științifice, iar odată cu creșterea impetuoasă a numărului de publicații pe diverși purtători, bibliotecile sunt impuse să organizeze cu mai multă acribie informațiile și documentele acumulate. Astăzi cind lumea se află în permanentă schimbare, în Societatea Informațională și a Cunoașterii, nimeni nu - și poate permite să rămână în afara informației ori să fie insuficient informat. Dorința omului de-a înțelege noul în conexiunile sale teoretice și practice devine tot mai evidentă, iar schimbul de informații devine un factor important în dezvoltarea colaborării dintre cercetătorii din lume.

Noile tehnologii informaționale și experiența colegilor din țările avansate, ne vor ajuta să participăm la dezvoltarea în Republica Moldova a Programelor de Acces Deschis și a Inițiativelor de creare a arhivelor deschise - repozitorii, care le vor permite oamenilor de știință să aibă acces la informații, să-și expună propriile lucrări, să eficientizeze activitățile lor de cercetare la nivel național și global, să utilizeze resursele și oportunitățile pentru schimbul de informații.

Este foarte variat randamentul creator al intelectualilor din Moldova: istorie, limbă și literatură; dezvoltarea publicațiilor periodice într-un anumit segment temporal: revista Octombrie: 1931 - 1956; Viața Basarabiei: 1932 - 1944; Fauna și ecologia animalelor din Moldova (1800 - 2000), editată de BȘ a AȘM în câteva volume cuprinde tot ce s-a publicat în Moldova la acest capitol timp de 200 de ani; problemele resurselor acvatice: 1994 - 2005; metode experimentale de obținere a deformațiilor

anizotropice ale cristalelor, nanotehnologii, tehnologii informaționale, formarea culturii economice, ecologice, tehnice, muzicale, aptitudini și reprezentări sociale, asistența psihosocială a oamenilor cu necesități speciale, lingviculturologie, istorie și critică literară, gramatica limbii, literatura, probleme de poetică.

Bibliotecile academice și universitare cataloghează cu meticulozitate toate publicațiile științifice ale cercetătorilor și cadrelor didactice, editându-le pe facultăți și domenii de știință.

“Cind zicem că elementul care constituie o națiune sunt oamenii, înțelegem, negreșit, nu suflarea, ci oamenii de aceea care lasă urme neșterse de trecerea lor prin această lume, lasă lucruri de acelea de care se poate glorifica istoria civilizației, oamenii, care învingători și învinși, au luptat pentru o idee...” (Ion Ghica). Biobibliografiile lucrute de bibliotecari aduc omagiu multor personalități moldovene, care s-au înscris în istoria neamului prin activitatea și aportul lor la dezvoltarea științei, industriei, tehnicii, învățămîntului, culturii: Gheorghe Duca, Silviu Berejan, Nicolae Filip, Ion Druță, Boris Melnic, Nicolae Testemițanu, Ion Ababii, Ion Madan, Eugeniu Hrișcev, Paul Bran, Ion Bostan, Ion Samusi, Simion Cibotaru, Constantin Popovici, Boris Găină, Anatol Ciobanu, Victor Mighirin, Ion Manoli, Valeriu Cabac, Gheorghe Popa, Maria Șlehtițchi, Alexandru Budișteanu, Veniamin Apostol, Andrei Galben, Ana Guțu, Gheorghe Postică, Ion

Borșevici, Ala Mindicanu.

Biblioteca Științifică a Universității Agrare a întocmit un nou tip de bibliografii pentru cercetătorii de profil agrar și științelor adiacente. Piața editorială a bibliotecarilor moldoveni a fost completată de documentele electronice editate pentru prima dată de Biblioteca Științifică ASEM.

Necesitatea unor cataloage, care ar fi oglindit toate publicațiile editate de biblioteci de la întemeiere până în zilele noastre, a expus-o dr. Lidia Kulikovski la unul din atelierele, organizate în cadrul ABRM despre activitatea editorială a bibliotecilor. Produsul creativ și original al bibliotecarilor, care de 17 ani își prezintă opera la Concursul ABRM Cele mai reușite lucrări în domeniul biblioteconomiei și științei informării, este motivat și de aspirațiile salariaților de a obține calificările în domeniu, unde munca de cercetare / editare se află printre criteriile fundamentale de augmentare a imaginii profesionale.

Responsabilitatea de a întocmi un Catalog, care ar cuprinde tot ce au editat bibliotecile academice, universitare și specializate și-a asumat-o Biblioteca Științifică a Universității de Stat Alecu Russo, care a întocmit conceptul Catalogului, fiind inspirată de Repertoriul lucrărilor elaborate de bibliotecile publice din România, editat sub auspiciile ABIR în anul 2006. Bibliotecilor participante le-a fost expediat Apelul, prin care bibliotecile au fost invitate la colaborare în vederea realizării acestui catalog cumulativ.

Le mulțumim respec-

tuos directorilor celor 12 biblioteci și doamnei Ludmila Corghenci, autoarea bibliografiei publicațiilor editate de Școala de Biblioteconomie din Moldova. Dumnealor au răspuns apelului și au contribuit cu toată seriozitatea la apariția acestei lucrări menite să valorifice creația științifică bibliotecară. Le mulțumim colegilor de la Departamentul Informațional Biblioteconomic al ULIM și Biblioteca Științifică ASEM, care au completat lista tipurilor de resurse informaționale cu planuri, rapoarte materiale didactice, alte lucrări și au propus evidențierea lucrărilor premiate la Concursurile ABRM. Aceasta a și fost realizat, premiile fiind indicate începând cu anul 2000.

Cele 588 de înregistrări bibliografice respectă standardul interstatal 7.1-2003 Descrierea bibliografică a documentelor, unele înregistrări, transmise de biblioteci fiind pasibile redactorilor. La prescurtarea cuvintelor a fost utilizat standardul SM ISO 4:2003 Informare și documentare. Reguli pentru abrevierea cuvintelor din titluri și a titlurilor de publicații; STAS 8256-2005 Informare și documentare. Prescurtarea cuvintelor și a expresiilor tipice române științifice și străine în referințele bibliografice; la ordonarea publicațiilor STAS 8636-70 Informare și documentare. Orinduirea în catalogul alfabetic pe nume de autori și titluri și în indexuri.

Publicațiile, care au fost editate în limba rusă, sunt descrise în original, cele editate în limba română cu grafie chirilică, la note au - informația: cu caract. chir.

Adnotările și rezumatele au fost reproduse cu precădere din adnotările și prefețele publicațiilor, întocmite de re-

alizatorii Listelor recepționate de la biblioteci ori de alcătuitorii Catalogului.

Lucrarea conține patru capitole:

Biblioteci academice;

Biblioteci universitare,

Biblioteci specializate și Școala de Biblioteconomie din Moldova.

Bibliotecile universitare – 8 la număr au fost aranjate în felul următor. BCU USM – conform statutului de Centru Biblioteconomic pentru toate bibliotecile din instituțiile de învățământ; BRȘA a UASM – a deschis șirul Bibliotecilor Științifice, fiind decanul de vîrstă printre similarele sale; apoi au fost prezentate Bibliotecile Științifice de Stat în dependență de anul de constituire. Capitolul trei a fost construit conform aceluiași principiu - durata de activitate. Capitolul patru reflectă activitatea ȘBM timp de 5 ani (2001 – 2005). În cadrul fiecărei instituții a urmat, de fapt, ordinea propusă inițial. În cadrul fiecărui tip de publicație a fost ordonat materialul mai întâi cronologic, apoi în ordinea alfabetică a numelui de autor ori a titlului publicației.

Pentru a facilita regăsirea informațiilor au fost întocmite indexurile de: nume - cuprinde numele persoanelor care și-au adus aportul la apariția lucrării ori nume de personalități despre care s-a scris în aceste lucrări; titluri - cuprinde toate titlurile care au constituit obiectul acestui Catalog; publicații periodice și anuale – în ordinea alfabetică sînt prezentate doar aceste seriale din multitudinea de buletine și succinte cataloage întocmite periodic de biblioteci; colecții – respectă ordinea alfa-

betică a denumirilor de colecții, bibliotecile ajustînd și selectînd cu mult rafinement aceste titluri.

Bibliografia *The Jahn Teller Effect. 1937 - 1979*, autor Biblioteca Științifică a AȘM, cuprinde 589 de pagini și a fost tipărită la New – York în anul 1984. Multe lucrări bibliografice din Moldova și-au găsit locul în colecțiile celor mai mari biblioteci din lume, inclusiv Biblioteca Congresului, care poate oferi utilizatorilor rezultatul cercetărilor științifice ale bibliotecarilor de la Academia de Științe, de la toate bibliotecile universitare, care și-au etalat opera în acest Catalog ori și-au expus-o pe paginile web, extinzînd astfel posibilitatea lor de cercetare. Catalogul este expus pe pagina web a Bibliotecii Științifice a Universității de Stat „A. Russo”, precum și pe pagina web a ABRM.

Ceea ce s-a adunat între copertile acestei publicații ilustrează preocupările bibliotecarilor, care sînt „inspiratorii și sprijinitorii atîtor drumuri de cunoaștere, călăuzele atîtor pași șovăelnici, oamenii celei mai ignorate profesii intelectuale...” (Ion Stoica), care adună cărți, deschid noi căi pentru fluxurile informaționale, stochează informații și întocmesc aceste excelente instrumente bibliografice pentru cercetători, profesori, studenți, pentru toți cei care se caută și se regăsesc pe ei înșiși în labirinturile vieții.

UN PROIECT REUȘIT

Lidia KULIKOVSKI, *dr. conf.*
director general al Bibliotecii Municipale Chișinău
"B. P. Hasdeu"

În aprilie 2007, la un atelier organizat de comisia editorială a ABRM, s-a discutat necesitatea de a publica un catalog al publicațiilor bibliotecilor, instrument necesar pentru a evalua activitatea de cercetare științifică și bibliografică și pentru a promova contribuțiile bibliotecilor la aceste procese.

Responsabilitatea realizării acestui obiectiv dificil și-au asumat-o Biblioteca Științifică a Universității de Stat "A. Russo" din Bălți (coordonarea bibliotecilor universitare, academice și specializate) și Biblioteca Municipală "B. P. Hasdeu" (coordonarea bibliotecilor naționale și publice).

Zis și făcut. La congresul VI al bibliotecarilor, din 4-5 noiembrie 2008, Biblioteca Universitară "A. Russo" vine cu o realizare frumoasă, cu volumul **Catalogul publicațiilor elaborate de bibliotecile academice universitare și specializate din Republica Moldova**.¹

Volumul este structurat, logic, în 4 compartimente: I. Biblioteci Academice; II. Biblioteci Universitare; III. Biblioteci Specializate; IV. Școala de Biblioteconomie din Moldova.

Compartimentul I are o singură bibliotecă - Biblioteca Științifică Centrală "Andrei Lupan" a Academiei de Științe a Moldovei cu 78 de lucrări.

Compartimentul II include publicațiile elaborate

de 8 biblioteci universitare: Biblioteca Universității de Stat din Moldova, Biblioteca Republicana Științifică Agricolă a Universității Agrare de Stat din Moldova, Biblioteca Științifică a Universității de Stat "Alec Russo", Bălți, Biblioteca Științifică Medicală a Universității de Stat de Medicină și Farmacie "Nicolae Testemițanu", Biblioteca Științifică a Academiei de Studii Economice din Moldova; Biblioteca Tehnică - Științifică a Universității Tehnice a Moldovei, Biblioteca Academiei de Muzică, Teatru și Arte Plastice, Departamentul Informațional Biblioteconomie al Universității Libere Internaționale din Moldova - cel mai mare, de altfel, compartiment, care înregistrează 472 de surse / lucrări ale acestor biblioteci.

Compartimentul III cuprinde Centrul de informare și Documentare în Domeniul Proprietarii Intelectuale (CID PI) AGEPI; Biblioteca Republicana Tehnologico - Științifică a Institutului de Economie, Finanțe și Statistică (BRTS IEFS); Institutul Național de Standardizare și Metrologie.

Și ultimul compartiment include doar, ca și primul, o singură instituție - Școala de Biblioteconomie din Moldova, care prin volumele editate și-a asigurat continuitatea.

Cum consemnează Elena Harconiță în cuvântul introductiv, frumos intitulat, "Expresie a puterii de creație și originalității gândirii bibliotecarilor" ... *prin cercetările și publicațiile editate pe*

suport hîrtie, bibliotecile asigură efectuarea investigațiilor în spații geografice, temporale, instituționale, domeniiale... Conținutul volumului demonstrează că preocuparea de cercetare bibliografică și monografică este o activitate conștientă a bibliotecarilor, care își recunosc și realizează responsabilitatea de participare la procesul de cercetare, și deci și la procesul de dezvoltare a societății. Domeniul biblioteconomie a dat lucrări teoretice, monografice, esențiale pentru cultură și istoria literară, pentru dezvoltarea unor domenii esențiale ale RM ca, de exemplu, bibliografiile fundamentale: *Fauna și ecologia animalelor din Moldova* (1800 - 1917; (1917 - 1965; 1969 - 1978; 1969 - 2000); *Istoria, arheologia, etnografia Moldovei* 1918 - 1968; *Arta Moldovei* (1924 - 1974); *The Jahn Teller Effect* (1937 - 1979); *Critica și știința literară în Moldova* (1924 - 1965; 1981 - 1985; 1986 - 1990); *Cartea Moldovei* (sec. XVII - începutul sec. XX) a Bibliotecii Aca-demiei de Științe a Moldovei. Sau bibliografiile tematice *Biotehnologii vegetale, Porumbul în Moldova* (1838 - 1963), pe o perioadă de 125 de ani; *Sfecla de zahăr în Moldova* (1948 - 1990) a Bibliotecii Universității Agrare; *Bazele nutriției umane* (2 voi.); *Uscarea legumelor și fructelor; Monumente arhitecturale din Moldova* a Bibliotecii Universității Tehnice; *Titularii brevetelor de invenție acordate în RM* (1994 - 2006) AGEPI; *Invenții create în RM* (5 voi.) a Bibliotecii Republicane Tehnologico - Științifică a IEFS și multe altele pe care le găsim răsfoind catalogul.

Contribuția bibliotecilor la cercetarea domeniilor precum literatura și critica literară, cultura, economie, agricultură și tehnica, putem acum afirma,

in baza acestui reușit catalog, este foarte mare. încă un aspect care iese la suprafața este contribuția incontestabilă a bibliotecilor și preocuparea lor pentru valorizarea și promovarea oamenilor de știință din diverse domenii prin acele cercetări bibliografice, monografice ale vieții și activității lor, fiind, ne-o dovedește lucrarea, forma cea mai larg utilizată de bibliotecă.

Intenția elaborării și publicării acestui volum a urmărit valorificarea activității bibliografice și de cercetare documentară a bibliotecilor în scopul:

1. informării comunității științifice naționale și internaționale despre existența lucrărilor / studiilor științifice și bibliografice editate de bibliotecă;
2. valorificării și stimulării potențialului științific al bibliotecarilor;
3. consolidării statutului bibliotecarilor și a bibliotecilor.

Cu certitudine afirmăm că lucrarea și creatorii ei își vor atinge scopul pentru că vor urma analize și evaluări avînd la îndemîna activitatea de cercetare și editare adunate într-un volum.

Astfel, catalogul ne dă posibilitatea să (1) evaluăm cercetarea în general la bibliotecile academice, universitare și specializate, (2) să identificăm partea de contribuție a fiecărei bibliotecă; (3) să stabilim varietatea de forme și genuri de lucrări preferate de fiecare dintre bibliotecă; (4) să identificăm tematica cercetărilor și să evidențiem în așa fel temele neacoperite; (5) să evaluăm calitatea lucrărilor; (6) să stabilim care sunt cei

cercetare a bibliotecilor.

Catalogul Publicațiile ... este primul de așa fel în domeniu și însumează 588 de titluri, este procesat într-o manieră degajată, cu spațieri generoase, parcă subliniind importanța și valoarea conținutului pe care-l găzduiește...

Coordonatorii au gândit conceptul catalogului, au elaborat criteriile de structurare a publicațiilor după genuri și forme, stabilind un model de urmat pe care bibliotecile l-au extins, "completat cu alte forme, acțiuni pe care coordonatorii au salutat-o. Aici avem o obiecție, dar care nu diminuează absolut de loc calitatea și importanța catalogului. Analizând tipurile și genurile de publicații prezentate se vede clar că nu există unitate vis-à-vis de tipuri și genuri. Ca exemplu, la *Lucrări bibliografice* merg: liste bibliografice, indice de recomandare, schițe bibliografice și bibliografii tematice serioase sau - cu același sens bibliotecile utilizează *Repertorii și Buletine bibliografice* și altele, dar nu exemplificăm pentru că nu

este greșeala nimănui. Este o problema a domeniului biblioteconomie pe care demult trebuia s-o rezolvăm și anume, aspectul noțional.

Importanța pe care o reprezintă *Catalogul* pentru domeniul biblioteconomie, cere continuarea și elaborarea volumului II *Publicațiile bibliotecilor naționale și publice...* pentru a avea tabloul complet al activității de cercetare a bibliotecilor, prin care se vor uita urmașii noștri la această perioadă. Realizând și volumul II, vom putea afirma că lăsăm ogorul ordonat pentru viitor... Atît profesioniștii domeniului, cît și cercetătorii vor spune exact cum a spus Newton: *Am reușit să găsesc ceea ce căutam pentru că m-am urcat pe umerii generației care m-a precedat.*

Felicitări Bibliotecii Științifice a Universității de Stat „Alec Russo” din Bălți pentru acest volum de anvergură, incontestabil pentru istoria domeniului nostru, a cercetării în general; pentru promptitudinea cu care a reacționat la propunerea pe care am făcut-o, pentru viteza cu care au realizat lucrarea!

Catalogul publicațiilor elaborate de bibliotecile academice, universitare și specializate din Republica Moldova / Asoc. Bibliotecarilor din Rep. Moldova, Bibl. Șt. a Univ. de Stat „Alec Russo”; lucrare întocm. de : Dora Caduc, Elena Stratan, Lina Mihaluța ; red. resp. : Elena Harconița ; red. bibliogr. : L. Mihaluța ; indexuri realizate de : Anișoara Nagherneac ; lector. : Galina Mostovic ; design / tehnored. : Silvia Ciobanu, Artiom Cebotari. – Bălți, 2008. – 240 p.

ISBN: 978-9975-931-18-2

Stimați colegi, felicitări!

Catalogul publicațiilor elaborate de bibliotecile academice, universitare și specializate din Republica Moldova se vrea a fi un îndrumar, un repertoriu atât pentru bibliotecari, cât și pentru cei care doresc să facă o cercetare în bibliotecă.

Forma de prezentare a lucrării – clară, concisă, alertă, cu numeroase imagini facilitează înțelegerea subtilităților metodologice – servește la un nivel calitativ ridicat efortul bibliografic depus, contribuind, în măsură însemnată, la sporirea forței de impact al cercetărilor din domeniu.

În cele din urmă, putem concluziona că această publicație este actuală și prezintă un interes deosebit, deoarece repertorii consacrate producției intelectuale ale bibliotecilor lipsesc în Republica Moldova. Lucrarea este reprezentativă prin structurarea ei, prezentarea datelor colectate și prin aparatul auxiliar.

Apreciem publicația, în ansamblul ei, ca o reușită a grupului redacțional.

Cu mult respect, Natalia CHERADI,
director-adjunct, Biblioteca Științifică ASEM